

Notulen

Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	14 januari 2019
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder - statengriffie@noord-holland.nl

5

Aanwezig: Mw. R. Alberts (SP), mw. W. van Andel (CDA), dhr. E. Annaert (VVD), dhr. W. Bakker (D66), mw. I.A. Bezaan (PVV), dhr. T.M. Buijtendorp (D66), mw. C. Boelhouwer (SP), dhr. J.M. Bruggeman (SP), dhr. M. Deen (PVV), mw. S.S. Doevendans (PvdA), mw. M. van Duijn (PvdA), dhr. H.J. de Graaf (CDA), mw. J.M.E. de Groot (SP), dhr. F. de Groot (D66), dhr. J. Haijen (SP), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. A. Hietbrink (GL), dhr. J.J.A.M. van Hooff (PVV), dhr. W. Hoogervorst (SP), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. P.J. de Kam (CDA), dhr. N. Kaptheijns (PVV), mw. S. Klaassen (D66), dhr. M.C.A. Klein (CU-SGP), mw. R.P.M. Kocken (GL), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), dhr. F. Kramer (GL), dhr. J. Kramer (VVD), mw. F.M. Lagerveld (VVD), dhr. J.H. Leever (ONH), dhr. A.E. van Liere (PvdD), dhr. M.S. Ludriks (PVV), mw. O.A.C. de Meij (50PLUS), dhr. N. Papineau Salm (PvdA), mw. Z. Pels (GL), mw. C.W.M. van Rooij (PvdA), dhr. D.J. van der Sluijs (PVV), dhr. J.P.M. van Straaten (VVD), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. H.W. Struben (D66), dhr. A.E. Tijssens (D66), dhr. M. Tromp (VVD), mw. L.D. Vermaas (PvdD), mw. C. Weemhoff (D66), dhr. A.J.C. de Wit (VVD), dhr. Z. Yurdakul (D66), mw. I. Zaal (D66), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

20 **Afwezig:** mw. P.E. Kirch-Voors (VVD), mw. A. van Langen-Visbeek (VVD), mw. E.A.S. Rommel (VVD), dhr. X.J. den Uyl (PvdA), dhr. M.R.F. Wiesehahn (VVD), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA)

Agenda

Paginanummer

25	1.	Opening en mededeling	03
	2.	Vaststelling agenda, vaststellen primus bij hoofdelijke stemming en regeling van werkzaamheden	03
	2.a.	Actualiteiten	06
	3.a.	Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	14
30	3.b.	Lijst geheimhouding PS	15
	4.	Vaststelling notulen van de vergaderingen van 12 en 19 november en 17 december 2018, alsmede van de besloten vergaderingen van 19 november en 10 december 2018	15
	5.	Vaststelling strategische Statenagenda	15
35	6.	Vaststelling lijst ingekomen stukken	15
	7.	Voortgangslijst van moties	16
	8.	Hamerstukken	16
	8.a.	Statenvoordracht 01 Actualisatie Evaluatiekader Subsidies	16
	8b.	Statenvoordracht 04 Zienswijze op de eerste begrotingswijziging 2018 van de Omgevingsdienst IJmond	16
40	8c.	Statenvoordracht 05 Controleprotocol voor de accountantscontrole jaarrekening 2018	16
	8d.	Statenvoordracht 06 Deelname Coöperatieve Vereniging Samenwerkingsverband DOVA	16

45	8e.	Statenvoordracht 07 Rapport van de Randstedelijke Rekenkamer 'Garanties, leningen en revolverende fondsen'	16
	8.f.	Statenvoordracht 02 Besluit mandaat en machtiging WOB	16
	9.	Statenvoordracht 03 Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) met betrekking tot Natuurnetwerk Nederland, strandzoning en kleinschalige ontwikkeling	17
50	10.	Statenvoordracht 08 SolaRoad BV	48
	11.	Vragenuur	65
	12.	Sluiting	66
55			

60 **1. Opening en mededelingen**

De **VOORZITTER**: Dames en heren, goedemiddag, van harte welkom bij de vergadering van PS. Mijn eerste vergadering, dus u zult begrijpen dat ik erg zenuwachtig ben achter de microfoon. Voordat ik de vergadering officieel open wil ik toch nog een keer mijn dank uitspreken voor de
65 hartelijke ontvangst in deze zaal samen met mijn vrouw. Met heel veel plezier hebben wij de installatie ondergaan, maar het voelt warm en ik zit hier met veel plezier uw commissaris te zijn. Ik hoop dat wij een hele fijne periode tegemoet gaan in goede samenwerking. Ik open de vergadering. Ik verzoek u uw mobiele telefoons tijdens de vergadering uit te zetten. Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Den Uyl (PvdA), de heer Voskuil (PvdA), de heer Wiesehahn
70 (VVD), mevrouw Kirch (VVD) en mevrouw Rommel (VVD). Mevrouw Kaamer van Hoegge (VVD) komt iets later. Gedeputeerde Post is vanwege familieomstandigheden niet aanwezig en gedeputeerde Tekin zal rond 14.45 uur de zaal verlaten vanwege het overlijden van een oud-collega omdat hij de begrafenis wil bijwonen. Gedeputeerde Bond zal ons rond 16.30 uur verlaten vanwege een belangrijke afspraak in Den Haag. De CdK blijft wel zitten. De heer Van
75 Straaten (VVD) heeft aangegeven per 31 januari te gaan verhuizen naar de provincie Zuid-Holland, daarmee zal zijn Statenlidmaatschap per die datum aflopen. Hij zal tegelijk met een aantal andere Statenleden afscheid nemen in de afscheidsvergadering na de verkiezingen, waarvan acte.

80 **2. Regeling van werkzaamheden, vaststellen primus bij hoofdelijke stemming en vaststelling agenda**

De **VOORZITTER**: Op grond van artikel 18 van het Reglement van Orde dient voor aanvang van de vergadering door het lot bepaald te worden welk Statenlid met een hoofdelijke stemming dient aan te vangen, waarna deze stemming verder zal plaatsvinden op volgorde van
85 binnenkomst. Het lotnummer is gevallen op nummer 22, mevrouw Doevendans (PvdA). De vaststelling van de agenda. Door de fracties GL, SP en CU/SGP is een verzoek tot het houden van een actualiteit ingediend conform artikel 48 van het Reglement van Orde inzake dwangsommen en grafietregens. Het presidium heeft negatief geadviseerd over het indienen van de actualiteit. Het is aan PS om te beslissen of met het verzoek tot het houden van de actualiteit kan worden
90 ingestemd. Verlangt iemand hierover het woord? Niemand. Dan gaan wij over tot stemming. Wie is voor? Dan is besloten de actualiteit wel toe te staan. De fractie 50plus heeft aangegeven een motie Vreemd aan de orde van de dag te willen indienen met als onderwerp: Toegankelijkheid stemlokalen PS-verkiezingen 2019.

95 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter, binnenkort zijn de verkiezingen en aangezien de opkomst enkele jaren geleden al zeer bedroevend was, als er ook nog een extra complicatie wordt toegevoegd dat mensen met een beperking de stemlokalen niet kunnen bereiken, daar hebben wij een motie voor opgesteld samen met GL, SP en D66. Ik heb het dictum iets aangepast. Wanneer GS een toezegging willen doen, dan horen wij dat graag.

100

Motie Vreemd aan de orde van de dag 01/14-01-2019

Toegankelijkheid stemlokalen PS-verkiezingen 2019

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 januari 2019

105

Constateernde dat:

- *Op 1 januari 2019 de wetswijziging in werking is getreden die regelt dat alle stemlokalen toegankelijk moeten zijn voor kiezers met een lichamelijke beperking (art. J4 lid 2 van de Kieswet);*
- *Het ministerie van BZK op 31 oktober 2018 de Globale checklist toegankelijkheid stemlokalen heeft gepubliceerd.*

110

Overwegende dat:

- *Noord-Hollandse gemeenten w.o. Bloemendaal, de BEL en BUCH gemeenten, Haarlem, Heemskerk, Ouder-Amstel, Uithoorn en Zaanstad actief aan de gang zijn gegaan met de implementatie de nieuwe wet;*
- *Niet alle Noord-Hollandse gemeenten op tijd in actie zijn gekomen om op 20 maart aan de nieuwe toegankelijkheidseisen te voldoen.*

115

120 *Verzoeken GS:*

- *Gezien de brede steun van PS met klem het signaal aan gemeenten af te geven om voor de verkiezingen van 20 maart zoveel mogelijk aan de nieuwe toegankelijkheidseisen die bij wet zijn vastgelegd per 1 januari 2019 te voldoen;*
- *PS de resultaten van hun inspanningen terug te koppelen*

125

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties 50plus, GL, SP, D66

130

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. De stemming vindt plaats aan het einde van de vergadering.

135

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Ik stel voor om agendapunt 10 SolaRoad van de agenda af te halen en uit te stellen naar de vergadering van februari, mede omdat het geheime stuk ter inzage bij de griffie tot vorige week woensdag nog in het Engels vertaald lag met allerlei technische aspecten erin waarvan je dan ook nog geen aantekeningen kunt en mag maken. Om dat te kunnen onthouden is toch wel lastig, ondanks het feit dat mijn Engels zeker niet beroerd is. Dat vanaf woensdag pas het stuk in het Nederlands ter inzage lag, betekent voor PS dat er bijna geen mogelijkheid is geweest om het stuk in het Nederlands te bestuderen.

140

De **VOORZITTER**: ONH stelt voor om agendapunt 10 van de agenda af te halen.

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter, steun van de PVV.

145 De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter, ik kan mij voorstellen dat gezien de ontwikkelingen op dit dossier, het wel van belang is dat GS bevestigen dat uitstel van besluitvorming geen schade aan ons allen toebrengt. Ik kan mij voorstellen dat de provincie het zich niet kan permitteren om besluitvorming uit te stellen.

150 Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Voorzitter. Ik sluit mij aan bij D66. Ik wil graag van de gedeputeerde weten of en welke consequenties er zijn voordat wij daarover besluiten.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Wij zijn het eens met de twee vorige sprekers.

155 De **VOORZITTER**: Mevrouw Geldhof voert het woord namens mevrouw Post.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter, ik laat het even navragen of er urgentie op zit, want dat is mij niet bekend. Zodra ik dat weet, dan kom ik met het antwoord.

160 De **VOORZITTER**: Dan komen wij er later in de vergadering op terug.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, ik wil ook een ordevoorstel doen over het overgebleven agendapunt, de PRV. Ik heb dat voorstel ook al in de commissie gedaan, toen waren er 7 van de 14 aanwezige leden voor het voorstel om het niet te behandelen in deze vergadering, althans om te adviseren richting PS. De reden is het natuuronderdeel. De verordening wordt flink aangepast qua bescherming van de natuur. De consequenties van het niet verplicht stellen van de natuurbestemming binnen NNN zijn volstrekt onduidelijk. Bovenal, de WKW's die dat moeten gaan vervangen, worden door de natuurbeheerders als onvolledig gekwalificeerd. Ik citeer uit een brief: "In de concept-eindtekst zoals die voor de inspraak is vrijgegeven, waren echter nog een groot aantal soms storende fouten aanwezig. Deze fouten kunnen later grote gevolgen krijgen bij de beoordeling van nieuwe activiteiten". Met dat soort teksten kun je geen juridisch bindende verordening vaststellen, daarom stel ik voor hem van de agenda te verwijderen, dan kan er altijd nog een verbeterde versie later worden voorgelegd aan PS.

175 De **VOORZITTER**: De PvdD stelt voor om agendapunt 9 van de agenda te halen. Wie wil hier het woord over voeren?

180 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter, ik ben het totaal niet eens met het voorstel van de PvdD. Wij hebben dat uitvoerig in de commissie besproken. De brief dateert van een tijd geleden, maar ik heb afgelopen woensdag met de vertegenwoordigers van de terrein behorende organisaties gesproken en zij zeggen juist de dingen nu wel te behandelen, de tijd te gebruiken om dingen aan te vullen. Zij hebben behoefte aan besluitvorming om dingen af te wikkelen. Dat is de laatste stand van zaken van Willem Hellevoort, die mij persoonlijk heeft gezegd, laten we het alsjeblieft nu wel behandelen.

185 De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter, steun van de PVV voor de PvdD.

Mevrouw **STRENS** (D66): Wij willen het wel graag behandelen, dus ik steun de PvdA.

Mevrouw **KONING** (CDA): Ik sluit mij aan bij de woorden van de PvdA.

190

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter, wij steunen het voorstel van de PvdD, hoewel ook volstaan kan worden met het niet behandelen van alleen dat omstreden deel.

195

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter, wij hebben het er in de commissie een aantal keren over gehad. Wij vinden dat de WKW's kwalitatief op orde zijn, in die zin dat ze ook gewoon juridisch bindend zijn. Wij hebben het over 52.000 ha NNN, maar het is nooit helemaal af. Die discussie hebben wij al eerder met elkaar gevoerd. Het lijkt mij wel verstandig om dit besluit vandaag te nemen, ook omdat het over de recreatieschappen gaat. Die opdracht heb ik van u gekregen in mijn eerste Statenvergadering als gedeputeerde. Ik wil hem graag vandaag afronden.

200

De **VOORZITTER**: Wij gaan stemmen over het ordevoorstel. Wie is voor? Dat zijn de fracties PvdD, ONH, SP, GL, PVV en 50plus, dat is geen meerderheid. Het ordevoorstel is verworpen.

2.a. Actualiteiten

205

De **VOORZITTER**: De fracties GL, SP en CU/SGP hebben een verzoek tot het houden van een actualiteit ingediend conform artikel 48 RVO inzake dwangsommen en grafietregens. Ik geef mevrouw Pels de gelegenheid de actualiteit aan de orde te stellen.

210

Mevrouw **PELS** (GL): Voorzitter. Het afgelopen jaar zagen wij steeds opnieuw grote multinationals met een ongekende invloed op onze overheid. Denk aan de dividendbelasting en het klimaatakkoord waarin de grote industrie volledig gespaard blijft. En helaas, wij zien het nu ook in Noord-Holland. Al maanden wordt met name Wijk aan Zee geteisterd door grafietregens afkomstig van het terrein van Tata Steel. Bewoners maken zich vreselijke zorgen over hun

215

gezondheid en die van hun kinderen. De prachtige natuur, zoals de duinen en het strand, ondervindt steeds meer schade. Ondertussen lopen de dwangsommen op en lijkt het effect van de dwangsommen nihil te zijn. De overtredingen gaan door en er zijn geen concrete oplossingen voorgesteld die de overlast op korte termijn oplossen. Voor de lange termijn ligt er een oplossing, maar die is maar voor een deel effectief. Kortom, niets wijst erop dat de bewoners op

220

korte termijn de bescherming krijgen die zij verdienen. Maar zo kan het toch niet zijn in Noord-Holland? Wie bepaalt hier de wet- en regelgeving en hoe wordt die uitgevoerd? Wij als overheid zouden moeten staan voor onze inwoners en hun gezondheid. Tata Steel is een geliefd bedrijf in de regio, en terecht. Het is een grote werkgever en daarnaast een innovatief bedrijf. Daar moeten wij als overheid het bedrijf in steunen, zowel door mee te denken in de mogelijkheden als door

225

het stellen van normen. Met betrekking tot de grafietregens en het overtreden van de normen die gesteld zijn, moet het provinciebestuur helder zijn, tot hier en niet verder, want opties zijn er genoeg. Er kan een grote hal om het gehele productieproces worden gebouwd, daar waar nu plannen zijn voor maar een gedeeltelijke overkapping. Er kan een ventilator worden geplaatst die de grafiet afvangt en er kunnen andere bronmaterialen gebruikt worden die minder grafiet

230 bevatten. De investeringskosten lijken nu de enige reden te zijn waarom dit niet gebeurt. Nu de
dwangsommen bijna op zijn, is het in de ogen van GL tijd dat de provincie duidelijk maakt dat wij
staan voor de gezondheid van onze inwoners en onze natuur en Tata dwingen tot het nemen van
maatregelen. Dat kan ook. Naast het verhogen van de dwangsom kunnen wij
bestuursdwangmaatregelen inzetten en zo de benodigde aanpassingen zelf uitvoeren op kosten
235 van Tata Steel. Ook kan het OM worden ingeschakeld door de provincie. Wij zijn nu echt aan zet.
Daarom vragen wij GS nu over te gaan tot echte actie en vragen wij om de toezegging om PS op
zeer korte termijn te informeren over de maatregelen die Tata voornemens is te treffen, de wijze
waarop u de instrumenten van de provincie gaat inzetten om te zorgen dat Tata zich aan de wet
gaat houden en vragen wij u PS te informeren over het gezondheidsonderzoek wat zal worden
240 uitgevoerd door het RIVM. Het is tijd dat de provincie gaat handelen in het belang van onze
inwoners, dat wij hen verzekeren dat wij er alles aan doen om hen gezond aan onze mooie kust
te laten wonen. Zo meteen geef ik het stokje door aan de medeindieners de SP, zij zal vragen
stellen over hoe dit toch heeft kunnen ontstaan, maar ik wil de andere partijen die niet mee
hebben gedaan aan het indienen, vragen om een standpunt te formuleren over wat er nu gaande
245 is in de IJmond. De bewoners hebben ook recht op jullie standpunt.

De **VOORZITTER**: Er is wat onduidelijkheid of de medeindieners zich al dan niet dienen aan te
melden. Voor de orde lijkt het mij verstandig om de medeindieners aan het woord te laten. U
ziet, zelfs u leert ook nog iets vandaag en ik ook heel veel. Voortaan moeten medeindieners zich
250 ook aanmelden als inspreker.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter, in vervolg op de inleiding van mevrouw Pels van GL hebben
wij nog wat opmerkingen en vragen. Wij kunnen ons vinden in de inleiding van GL en wij vinden
dat er heel snel een halt moet worden toegeroepen aan wat er nu gaande is in Wijk aan Zee,
255 namelijk de grafietregens. Overigens zijn er ook andere dingen aan de hand, maar daar hebben
we het nu niet over. Mijn vragen aan GS zijn de volgende. Is het juist dat er nog steeds
grafietregens dan wel stofwolken neerdalen in Wijk aan Zee en omstreken? Wij hebben de gerede
informatie dat dat wel het geval is. Is het juist dat de Omgevingsdienst inmiddels is gestopt met
het opleggen van dwangsommen, dus zijn er na 28 dwangsommen geen overtredingen meer
260 geweest? Is de grens van dwangsommen in het andere geval, dus die 30, inmiddels bereikt en
wordt er nu geen dwangsom meer verbeurd? Is er inmiddels een invorderingsbeschikking
uitgevaardigd? Wat zou de volgende stap in het traject zijn, een nieuwe zwaardere last onder
dwangsom, andere maatregelen of beëindiging van de vervuilende activiteiten van Harsco? Kunt u
ons alvast op de hoogte stellen van de verdere maatregelen die genomen zijn en die u gaat
265 nemen om de grafietregens tussen nu en de bouw van de bedrijfshal van Harsco te stoppen?
Want dat duurt nog anderhalf jaar of meer. Is het juist dat tussen 2014 en 2016 Harsco geen
vergunning had en zonder vergunning gewerkt heeft, want dat kan natuurlijk niet. Dan nog een
aanvullende vraag die voortkomt uit de schriftelijke vragen van de heer Bruggeman over een
uitspraak van de Raad van State uit 2010. Ik heb hem nog eens doorgelezen maar volgens mijn
270 informatie die ik uit het arrest heb gehaald, is het zo dat aan u is gevraagd door een appellant –
ik weet niet wie dat is en ik heb er ook geen contact mee gehad – om maar vast voor betere
maatregelen te zorgen en desnoods een hal te laten bouwen door Harsco. U bent toen naar de

275 Raad van State gegaan en bij u is het gebleven bij het beperken van de stofuitstoot tot 2 meter
buiten het terrein. Ik wil aan u vragen, misschien interpreteer ik het verkeerd maar ik ben wel
tamelijk getraind in het lezen van uitspraken, maar is het juist dat u bij de Raad van State in 2010
zelf hebt aangegeven dat u onderscheid wenst te maken bij voorschrift 3.14.1 tussen
slakoverslag en de opslag van slakken? Dat voorschrift 3.14.1 door uw appellant anders werd
beoordeeld? Wij willen deze situatie niet verder laten voortduren en vragen u naast het verzoek
van GL onze vragen te beantwoorden.

280

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Het is voor de omwonenden van Harsco een drama dat er
steeds maar weer grafietstof regent in hun omgeving. Maar voor de rechtstaat is het een drama
dat wij als overheid blijkbaar niet in staat zijn om dit te stoppen. In de krant las ik dat het
volgens de heer Tekin de goede kant opging omdat het aantal dwangsommen steeds minder
285 wordt, maar zo werkt het natuurlijk niet. Een overtreding is een overtreding en moet gestopt
worden. Wij moeten als overheid kunnen optreden als de regels overtreden worden. Vandaar dat
wij u deze vragen stellen in deze actualiteit die er allemaal op neerkomen, hoe gaat u ervoor
zorgen dat de overtredingen daadwerkelijk beëindigd worden en kunnen onze inwoners erop
rekenen dat de provinciale overheid garant staat voor de gezondheid van de leefomgeving?

290

De heer **DE KAM** (CDA): Voorzitter. In december hebben wij in deze Staten in verband met de
gezondheid van Noord-Hollanders een rigoureuus besluit genomen. Ook al waren de gevolgen
voor de gezondheid nog niet direct aangetoond, toch hebben wij besloten dat er tot nader order
geen ruimte is voor nieuwe geitenhouderijen. In feite weten wij al heel lang dat de luchtkwaliteit
295 in de IJmond niet best is. Wij voldoen net wel, net niet aan de Europese normen. Zijn wij
voldoende in staat om ook hier maatregelen te nemen? Een half jaar geleden paste Tata Steel het
productieproces aan waardoor de stankoverlast moest afnemen. Echter had dit de grafietregens
tot gevolg. Denkt er dan niemand, dit is niet de bedoeling? Even een stapje terug. Was er geen
fall-back scenario? Als ik spreek voor de inwoners van Wijk aan Zee, dan liever stank dan
300 grafietregen. Vanuit die situatie kun je weer verder zoeken naar verbeteringen. De inwoners
vragen zich op dit moment af wie er nu eigenlijk aan de touwtjes trekt, de provincie of Tata?
Zeker nu een miljardeninvestering in een veel schonere fabriek naar India gaat en niet naar
IJmuiden vragen ook wij ons af, zijn wij wel scherp genoeg? Ik denk oprecht dat wij Tata Steel in
IJmuiden helpen als wij heel helder zijn in onze regelgeving en streng op de handhaving. De
305 directie hier moet immers in India kunnen uitleggen waarom die investeringen juist hier nodig
zijn. Op de website van Tata Steel lezen wij dat de eerste maatregelen pas over zes maanden
kunnen worden geëffectueerd en de grafietregen pas over anderhalf jaar echt is uitgebannen. Dat
staat voor ons in geen verhouding tot het besluit over de geitenhouderijen. Ik zou niet weten hoe
ik dit moet uitleggen aan de papa's en mama's en kinderen in Wijk en Zee en ik snap dat zij dat
310 niet accepteren. Het CDA doet een oproep aan de gedeputeerde om in zijn afwegingen meer
maatregelen te betrekken om de uitstoot van grafiet in de omgeving te stoppen en PS hierover te
informereren.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Ook voor de PvdA is het boven iedere twijfel verheven dat
315 wij enorm veel waarde hechten aan een schone lucht, juist voor de mensen in de omgeving van

Tata. Wij zijn dan ook heel benieuwd naar wat de gedeputeerde ons gaat vertellen, maar wij hebben er alle vertrouwen in dat hij dat op de juiste juridische manier gaat aanvliegen. Er moet een einde aan komen, er moet een modus voor worden gevonden. Ik hoop dat deze Staten dat ook met vereende krachten zullen doen om daar werk van te maken, zoals wij dat in de
320 afgelopen tijd al hebben gedaan.

De heer **STRUBEN** (D66): Voorzitter. D66 heeft verschillende keren in de commissie gevraagd of de omgevingsdiensten wel voldoende toegerust zijn om de controle op grote bedrijven in voldoende mate te kunnen uitvoeren en of de EU-regelgeving voldoende bekend is. Nu blijkt dat
325 het hier de vraag is, vragen wij GS of hier voldoende is opgetreden en hoe dat in het vervolg uitgevoerd kan gaan worden. Tata is een belangrijk bedrijf, belangrijk voor de samenleving en werkgelegenheid en ook innovaties bij Tata moeten eigenlijk ter plaatse uitgevoerd kunnen worden en niet naar India verplaatst worden. Maar wat doen wij daaraan? In ieder geval willen wij graag dat zij goed kunnen door functioneren in afstemming met de omgeving, zodat de
330 leefomgeving voor de inwoners voldoende geborgd is.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Ik neem even waar voor mevrouw Vermaas, woordvoerder op milieu. Uitgedaagd door mevrouw Pels, wat vinden de andere partijen ervan. Ik kan mij uitstekend vinden in uw inleiding, dus daar kunnen wij vrij kort over zijn. Er was dus reden voor
335 last onder dwangsom en die heeft maar een doel en dat is naleving te bewerkstelligen. Klaarblijkelijk is dat niet gebeurd, dus wat mij betreft moet die last onder dwangsom minimaal flink omhoog.

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter. Ik begin met de indienster, want de suggestie die zij opwerpt, bevalt mij niet. Zij zegt, u loopt een beetje achter Tata aan, ik vertaal het in mijn eigen woorden, u bent niet streng genoeg, u laat het maar over u heenkomen. Dat is de reactie die ik in allerlei dagbladen heb teruggelezen en ik werp die verre van mij. Ik heb al eerder verteld en heb dat ook
340 precies laten uitzoeken, hoe zit het met de inspecties bij Tata? Het is een groot bedrijf, heel veel verschillende productieprocessen. Om het nog ingewikkelder te maken, is dat er op het terrein zelf andere zelfstandige bedrijven zitten, Harsco is er daar een van. Daar kom ik straks nog op terug. Harsco is een zelfstandig bedrijf dat toevallig op dat terrein zit. Ze zijn wel afhankelijk van elkaar, maar zij hebben een eigenstandige vergunning. Hoe ziet nou zo'n strikt
345 handhavingsbeleid en toezicht van de OD eruit? Ik heb teruggekeken vanaf 2015 tot eind vorig jaar. Er zijn een kleine 300 inspecties uitgevoerd, die hebben geleid tot ruim 100
350 vervolgonderzoeken. Er zijn 400 inspecties uitgevoerd op verschillende niveaus, bij verschillende werkeenheden, aangekondigd en onaangekondigd. Dat zijn de inspecties van de OD. Daarnaast zijn wij samenwerkingspartner met andere inspectiediensten, met name landelijke inspectiediensten. Dat heeft de afgelopen jaren zijn beslag gekregen. Een verandering die dit college de afgelopen tijd heeft ingezet, is dat wij meer zichtbaarheid willen geven aan het werk van de OD's. De OD's bestaan nog niet zo lang, pas 3 tot 4 jaar. Daarom hebben wij gezegd, vanaf september maken wij de lasten onder dwangsom voor de meest risicovolle bedrijven gewoon openbaar, zodat u en de omgeving kunnen zien waarom wij daar strikt gaan handhaven. Dat gebeurt dus nu ook. Wij kwamen erachter dat Harsco net niet in dat mandje valt, dus u kunt

van mij een nieuw voorstel verwachten om Harsco en dat soort bedrijven op dat soort terreinen
360 bij andere vergunningen wel daarin mee te nemen. De suggestie die u wekt dat de OD en
daarmee de provincie als bevoegd gezag, het over zich heen laat komen, voert niet het juiste
gesprek – ik vertaal het in mijn eigen woorden – dat werp ik van mij. Wij hebben bij tijd en wijle
zeer pittige gesprekken met de directie van Tata over de vergunning, de emissies, de uitstoot en
het nalevingsgedrag. Dat heeft er aan het eind van 2016 toe geleid dat ik in openbaarheid heb
365 gebracht dat ik van zins was om een last onder dwangsom voor de PAK uit te vaardigen. Dat was
nieuw dat het bevoegd gezag dat deed. Wat nieuw is, leidt ook bij de partner tot nieuwe inzichten
en daarover hebben wij een goed gesprek met elkaar gevoerd. Ik heb ze toen al gezegd, wen er
maar aan want dit wordt de nieuwe werkwijze. Die transparantie, uitleggen wat wij aan het doen
zijn, waarom wij bevoegd gezag zijn, hoe wij dat invullen, daar zijn wij met dit college eind 2016
370 mee gestart. Nu vraagt u aan mij, omdat die LOD's bijna zijn volgelopen, wij staan nu op 28, op 1
november mee begonnen. Het eerste deel loopt door tot en met 30 en als ik door mijn oogbellen
naar de afgelopen 2, 2,5 maand kijk, dan kunt u zich voorstellen dat die 30 wel zullen vollopen.
Mijn suggestie in de Volkskrant was niet dat ik zo blij ben dat het nu niet zo snel gaat, maar ik
ben blij omdat de heftige overlast in november, want toen ging het heel rap, is opgeheven. Toen
375 zaten wij binnen 2 tot 3 weken al bijna op 15 tot 16 LOD's en daarna is de frequentie omlaag
gegaan en daarvoor was een reden. Tata heeft onmiddellijk het productieproces verlaagd, ze
hebben onmiddellijk besloten om het niet meer heet over te kiepen en dat resultaat zie je qua
heftigheid terug, maar natuurlijk is het niet gestopt. Dat zie ik ook, maar de snelheid van de
LOD's is flink lager geworden. De snelle korte termijnmaatregelen hebben wel enigszins effect
380 gehad, maar nog niet het effect dat het college wil, want ook wij willen dat die
grafietregenoverlast stopt. Wij hebben met Harsco en Tata om de tafel gezeten, dat weet u ook,
er zijn bewonersbijeenkomsten gehouden en ik heb structurele maatregelen geëist, zoals een
halt aan de converterslag, want dan is het meest urgente probleem weg dat wij op dit moment
hebben. Er is een mogelijkheid om terug te gaan naar de oude vergunning, want die mogelijkheid
385 hebben wij juridisch. In de oude vergunning had men last van geur en geluid. Het
productieproces was totaal anders, maar dat bracht ook overlast met zich mee. Wij hadden
gehoopt met het productieproces waar wij nu in zitten, dat wij van de hele overlast af zouden
zijn, maar wij konden toen niet goed inschatten dat dit zou leiden tot grafietoverlast. Geur en
geluid is weg, maar daarvoor is grafiet in de plaats gekomen. Wij zouden en de mogelijkheid is
390 er, altijd kunnen terugvallen op de oude situatie, maar het is nog maar de vraag of dat heel erg
wenselijk is. Mevrouw Pels vraagt aan mij, hou Tata bij de les en neem je bevoegdheid daarin
mee. Ik moet mij ook aan de wet houden. U heeft gezien hoe dat is gegaan met Harsco, de LOD
is uitgevaardigd en binnen een week zat ik bij de voorzieningenrechter. Ik zit nu bij de HAC, het
HAC heeft het besluit genomen, als college gaan wij binnenkort in beroep tegen dat besluit. Ik
395 laat mij adviseren met name over de juridische kant over wat wel en niet mogelijk is. Ja, daarbij is
het erg verstandig om de randen op te zoeken, met name voor de inwoners van Wijk aan Zee, om
daar het maximale uit te halen. Daar ben ik mee bezig, maar ik moet mij aan de wet houden, dus
het moet proportioneel zijn, het moet allemaal wel kunnen. Wat ik op dit moment niet echt
prettig vind, want wij zien het allemaal aankomen dat de 30 vollopen, is dat de nieuwe
400 maatregelen onderdeel worden van het politieke proces. Dat zou ik niet zo prettig vinden.
Natuurlijk kijken wij naar wat er de afgelopen 30 keer is gebeurd en nemen dat mee bij de

afwegingen over het uitvaardigen van een nieuwe last onder dwangsom. Die zal natuurlijk wel strenger zijn, want ik heb wat meer mogelijkheden en die zie ik ook wel. U zegt allemaal tegen mij, zoek de randen op en probeer er het maximale uit te halen. Ik had u daar vanmiddag niet voor nodig, want dat zou ik sowieso al gaan doen, maar ik wil niet nu al onmiddellijk vertellen waar ik aan zit te denken, want dan draaien wij de zaak om. Ik wil daar rustig samen met de OD en de juristen naar kijken en tot een besluit komen en dan kunt u mij achteraf daarover bevragen. Ik spreek een beetje met de handrem erop, omdat mevrouw Pels schriftelijke vragen heeft ingediend. Ik moet nog naar de HAC en de BOB. Dat traject moet ik eerst netjes afronden en dan zal ik u daarover actief informeren en ik zal dat heel erg snel gaan doen. Mevrouw De Groot vroeg, hoe zit het met Harsco tussen 2014 en 2016? In 2014 heeft Harsco een wijziging voor een vergunning aangevraagd, maar wat wij niet wisten – en daar kwamen wij achteraf achter in 2016, ook getipt door een bewoner – is dat voordat zij de nieuwe vergunning hadden, zij het huidige productieproces al hadden veranderd. Daarvoor hebben zij een waarschuwing gekregen van de OD, want dat had niet mogen gebeuren. Mevrouw De Groot, ik vind het prima wat u probeert, u refereert aan de antwoorden op de vragen van de heer Bruggeman over 3.14 et cetera. Dat antwoord heb ik nu niet paraat, daar zal ik schriftelijk op terugkomen in hetzelfde setje van mevrouw Pels, want deze vraag was ook niet aangekondigd. Mevrouw Pels vroeg, hoe zit het met de gezondheid van de inwoners? Vorig jaar hebben wij besloten om veel fijnmaziger te gaan monitoren en met dat besluit ben ik blij, omdat ik als college nu in de versnelling kan gaan met het aanschaffen van sensoren en in overleg gaan met bewoners en organisaties om een fijnmaziger monitoring op te stellen voor in ieder geval Wijk aan Zee. Dat gaat ons enorm helpen. Ik vergelijk het een beetje met de discussie over Schiphol, rekenen versus meten, dat speelt hier ook. Kijkend naar de luchtkwaliteitscijfers van IJmond van de afgelopen 10 jaar, dan zijn die goed, die zijn veel beter dan 10 jaar geleden. Op veel terreinen zitten wij onder de Europese normen, maar wat betekent dat voor mevrouw Janssen in Wijk aan Zee? Ik wil dat nauwkeuriger weten en daarmee gaan wij met het RIVM aan de slag. Wij hebben al een eerste plan van aanpak gekregen, zodra dat is afgestemd met de gemeente, komt het uw kant op. De heer Struben over de BBT. De OD weet heel erg goed de best beschikbare technieken in Europees verband, weet heel erg goed wat daar te halen is. Die worden bij Tata heel breed toegepast. Wij zijn ook overvallen door het verhaal over India, maar wij zijn maar bevoegd gezag en de beslissingsbevoegdheid ligt niet bij ons. De directie van Tata Nederland is in gesprek met India en zij willen – en dat willen wij als GS en PS ook – het liefst dat het ook hier komt en niet alleen naar India toe gaat. Als wij daar een bescheiden rol in kunnen spelen, dan zullen wij dat zeker niet nalaten.

435 Mevrouw **PELS** (GL): Voorzitter. Zoals u onze woorden vertaalt, is aan u. De indruk die in nieuwsberichten gewekt wordt of zoals u zelf schrijft in de Volkskrant met 'Ik weet het niet', dat is niet aan PS. Ook heeft u meerdere keren in de openbaarheid geschermd met 'De Staten vragen er niet naar, het leeft blijkbaar niet in de Staten', dus ik vind het onterecht dat u nu doet voorkomen als wij die indruk wekken en dat niet ergens anders al die indruk is gewekt en dat het vooral is voortgekomen uit onduidelijkheid. Wij hebben gevraagd om meerdere toezeggingen en daar hoor ik u niet over. U komt niet met oplossingen, geen uitspraak dat u nu strenger zult zijn voor Tata, want ook al bent u nu streng geweest, wij hebben 28 dwangsommen en we zijn nog niks verder.

445

Gedeputeerde **TEKIN**: Dan heeft u of niet goed geluisterd of ik heb het niet goed uitgelegd. Als die 30 vollopen, dat ga ik meenemen dat wij die 30 al hebben gehad. Ik heb heel goed gehoord dat u wilt dat ik de randen daarbij opzoek, maar ik ga hier niet onderhandelen over wat ik wel of niet ga doen. U mag mij achteraf ter verantwoording roepen. Het is geen beginsituatie, de
450 situatie is dat er heftige overlast is en dat twee bedrijven proberen dat te minimaliseren. U en ik willen dat het totaal stopt, maar voor een totale stop hebben wij misschien extra tijd nodig. Als het moet dan heb ik nog een slag om de arm, namelijk terugvallen op de oude vergunning die destijds ook niet voor de volle 100% naar tevredenheid is ingevuld. Ik ga nu niet met u in gesprek of in onderhandeling over wat ik wel of niet zou kunnen doen, maar u kunt ervan uitgaan dat ik
455 op basis van het recente verleden het juiste besluit zal nemen.

460

Mevrouw **PELS** (GL): In tweede instantie, want wij hebben om een concrete toezegging gevraagd, niet om hier te gaan onderhandelen over wat u dan zou moeten doen, maar om PS te informeren over wat u voornemens bent om te doen of over wat u heeft gedaan en ons te informeren over het onderzoek en over de plannen van Tata. Dat hebben wij de afgelopen maanden nog niet gezien en dat willen wij graag zien.

465

Gedeputeerde **TEKIN**: Ik loop hier nu twee jaar rond, als er iemand u transparant informeert dan ben ik het wel. Ik ga u gewoon informeren, daarvoor hoef ik geen toezegging te doen, wanneer ik dat besluit heb genomen. De eerste die ik zal informeren zijn Tata en Harsco en u bent de tweede. U hoort het heel snel van mij.

470

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter, van de orde, zijn dit interrupties of zijn wij met de tweede termijn bezig?

De **VOORZITTER**: Dit zijn interrupties.

475

Mevrouw **DE GROOT** (SP): U vraagt eigenlijk aan PS om het geen onderdeel van een politiek proces te laten zijn, maar het is een politiek proces en PS zijn volksvertegenwoordigers en zo voel ik mij ook. Ik voel mij de vertegenwoordiger van de mensen in Wijk aan Zee en omstreken die getroffen worden onder meer de grafietregens en dat dit zo doorgaat tot het opgelost is. Daarvoor zijn wij volksvertegenwoordigers. Verder wil ik u vragen om een uitleg over termen zoals BOB, want die hebt u gebruikt en die zijn mij niet duidelijk. Dan nog een vraag. U zegt, wij zijn al heel erg schoon. Hebt u dat door middel van berekeningen tot u gekregen of is dat van de
480 metingen van de laatste tijd?

485

Gedeputeerde **TEKIN**: BOB staat voor Beslissing op Bezwaar. Als de HAC een beslissing neemt, dan moeten wij als GS daarmee aan de slag. Dat kunt u binnenkort verwachten. Uw eerste suggestie dat u alleen maar staat voor de belangen van de inwoners zijn uw woorden, maar daar staan wij ook voor, wij staan ook voor het belang van de inwoners. U moet wel goed luisteren, ik heb gezegd, ik wil de discussie over de maatregelen met betrekking tot een tweede LOD geen onderdeel laten zijn op dit moment van het politieke proces. Natuurlijk is het straks een

onderdeel als ik dat besluit als bevoegd gezag heb genomen en dat naar u heb toegebracht.
Mocht u daar ontevreden over zijn, dat u mij daarover ter verantwoording roept. Dat zijn de juiste
490 spelregels in dit huis. De OD moet dat zonder last en ruggenspraak kunnen doen en ik ook.

De heer **DE KAM** (CDA): Ik moet zeggen, ik ben wel blij met hoe u reageert en misschien nog niet
eens door wat ik hoor, maar ik zie dat het u wat doet. Als mijnheer Tekin een beetje boos wordt,
dan gaat het hem aan het hart, daar ben ik erg blij mee. Ik ben ook blij dat u onze suggesties ter
495 harte neemt. Ik zal u niet om een deadline vragen, maar volgens mij is het algemene gevoel hier
in de zaal, wacht er niet te lang mee en volgens mij hebt u dat heel goed begrepen.

Gedeputeerde **TEKIN**: Volmondig ja.

500 De **VOORZITTER**: Ik heb de gedeputeerde horen toezeggen dat hij nog schriftelijk gaat reageren
op vragen van de SP en GL. Wij hebben een vrij uitgebreide interruptie gehad, is er behoefte aan
een tweede termijn? Een korte.

Tweede termijn

505 Mevrouw **PELS** (GL): Voorzitter, dank aan de gedeputeerde voor de toezegging dat hij ons gaat
informereren over de drie punten en wij gaan ervan uit dat dat snel gaat gebeuren. Wij willen hem
graag even meegeven dat het in onze ogen niet nodig is om te wachten totdat de 30 zijn bereikt.
Volgens mij is het juist goed als wij Harsco en Tata zo snel mogelijk duidelijkheid geven over wat
510 wij zullen doen als die 30 op zijn en welke maatregelen wij voor ons zien om te gaan nemen en
daar snel over te communiceren, zodat ook de bewoners aldaar weten dat wij veel om hun
gezondheid geven en hen graag daarover informeren.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Ik dank de gedeputeerde voor de beantwoording. Ik voel
515 helemaal mee met de heer De Kam dat het duidelijk is dat het u niet in de koude kleren gaat
zitten, tegelijkertijd houd ik een beetje het gevoel, zijn wij wel in control als provincie? Dat gevoel
heeft u nog niet kunnen wegnemen en dat vind ik toch wel zorgelijk. Ik snap dat u een beetje
voorzichtig moet praten omdat u de maatregelen in de volgende fase nog niet met ons wilt delen,
maar ik wil u oproepen om iets te doen om ons duidelijk te maken dat de provincie dit niet zo
520 laat gebeuren, nog 29 en 30 keer.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter, de heer Tekin bedankt voor de antwoorden. Ik sluit mij aan
bij de heer Klein. Het voornaamste doel waarvoor wij hier staan en een actualiteit brengen is dat
het voor ons ongelofelijk belangrijk is dat de grafietregens nu stoppen en dat u daar zo snel
525 mogelijk een einde aan maakt, samen met de OD, de gemeente en Harsco.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter, ik heb even gewacht tot de tweede termijn, omdat ik het
niet bij een interruptie wilde doen. Wij zijn in november jl. namens de PvdA bij de avond geweest
waar al veel werd uitgelegd wat ook nu weer aan de orde is geweest. Daar ben ik een stuk wijzer
530 geworden. Op 18 december jl. hebben wij van Tata een brief gehad – en dan refereer ik aan wat

de gedeputeerde zei over dat wij het een voor het ander hebben ingeruild – het is misschien een technische vraag, maar ik wil het hier toch even over hebben, omdat ook mevrouw De Groot zegt, het moet nu stoppen en dat vinden wij als PvdA ook. Maar ik heb begrepen uit de technische uitleg van de directeur van Tata dat we dan wel de geur en het geluid hebben ingewisseld voor de
535 grafietregen, maar dat dat komt door een ander soort staal dat gebruikt wordt waar minder zwavel in zit. Zwavel bindt grafiet en als er minder zwavel in zit, dan heb je meer grafietuitstoot. Om het te stoppen zoals iedereen vraagt, moet Tata een ander soort staal gaan verwerken. Daarop wil ik graag de reactie van de gedeputeerde horen, want wij kunnen allemaal wel zeggen, het moet stoppen en dat vinden wij ook maar dat heeft niet zozeer met het productieproces te
540 maken maar met de delfstof. Ik weet niet waar wij dan zitten in het proces van dat wij het nu willen stoppen per direct, want dat kan dan denk ik niet.

De heer **STRUBEN** (D66): Voorzitter. Dank aan de gedeputeerde en wij hebben er vertrouwen in dat u met uw inzet tot een oplossing komt. Even op het terzijde van deze actualiteit en dat gaat
545 over subsidies voor dit soort innovatieprocessen, leren wij er ook van dat wij daar misschien andere voorwaarden aan moeten stellen, want het is natuurlijk zonde dat wij eerst veel tijd en capaciteit inzetten en dat vervolgens over de grenzen verdwijnt. Dat was even terzijde.

De heer **TROMP** (VVD): Voorzitter. De VVD meent dat de uitstoot van fijnstof zoals in dit geval, ongewenst is en teruggedrongen moet worden. Dat een bedrijf zelfs meerdere dwangsommen krijgt, is natuurlijk zorgelijk, er moet echt een einde aan de overlast komen. Wij geven de
550 gedeputeerde alle ruimte om te handelen en op te treden.

De **VOORZITTER**: Dat was een korte maidenspeech. Niemand mocht u interrumpen, maar u hebt het zo snel gedaan, dat er ook geen gelegenheid voor was.
555

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter, nog een paar vragen. De suggestie van mevrouw Pels om niet af te wachten tot die 30 zijn volgelopen. Ik ga het zo interpreteren, ik ben al aan het nadenken want die 30 gaat een keer vollopen als wij kijken naar het recente verleden, over welke mogelijkheid ik
560 heb. Maar ik ga u pas informeren als ik Harsco de tweede LOD heb opgelegd. Dat is het juiste moment om met elkaar in gesprek te gaan. Zijn wij volledig in control? Kun je volledig in control zijn bij dit soort processen? Wij hopen het natuurlijk wel, wij doen onze stinkende best om dat wel te zijn voor de veiligheid van de medewerkers op het terrein en voor onze inwoners in de nabije omgeving. Wij proberen het maximale te doen. Mevrouw Jellema spreekt over een ander
565 soort staal, maar het gaat over een ander soort erts dat op dit moment gebruikt wordt. Dat gesprek voer ik op dit moment met Tata en dat zou ook onderdeel kunnen zijn van de nabije toekomst, dat ligt in ons vizier.

De **VOORZITTER**: Daarmee sluiten wij de actualiteit af.
570

3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding

De **VOORZITTER**: Er zijn geen geheime stukken ter bekrachtiging binnengekomen. Wenst iemand hier het woord over? Dat is niet het geval. Dan is de opgelegde geheimhouding bekrachtigd.

575

3.b. Lijst geheimhouding PS

De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Wenst iemand over deze lijst geheime stukken het woord? Dat is niet het geval, dan stel ik u voor de lijst voor kennisgeving aan te nemen.

580

4. Vaststelling notulen van de openbare vergaderingen van 12 en 19 november en 17 december 2018, alsmede van de besloten vergaderingen van 19 november en 10 december 2018

585

De **VOORZITTER**: De openbare notulen van 12 en 19 november en van 17 december zijn gepubliceerd bij de vergaderstukken. Hierover zijn door de griffie tot dusver geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de openbare notulen het woord? Dat is niet het geval, dan zijn deze notulen ongewijzigd vastgesteld. Verlangt iemand over de geheime notulen van de extra besloten Statenvergadering van 10 december het woord? Deze zijn per post naar de Statenleden verzonden. De griffie heeft hierover geen opmerkingen ontvangen. Met het openbaar worden na publicatie in het provinciaal blad van het voorbereidingsbesluit nummer 77 2018 tot wijziging van de PRV voor verbod op nieuwe vestiging, uitbreiding van en omschakeling naar geitenhouderij van de Statenvergadering van 10 december jl. kunnen PS besluiten de notulen van deze vergadering openbaar te maken. Gaat u daarmee akkoord? Verlangt iemand het woord over deze notulen? Niet. Dan zijn de notulen van 10 december ongewijzigd vastgesteld en openbaar. Als laatste de geheime notulen van de besloten Statenvergadering van 19 november jl. Deze hebben ter inzage gelegen bij de griffie in de week voorafgaande aan deze vergadering. Er zijn tot op heden geen opmerkingen over ontvangen. Indien u alsnog opmerkingen wenst te maken over deze geheime notulen van 19 november jl., dan dient u dat in beslotenheid aan het einde van de vergadering te doen. Is daar alsnog behoefte aan? Nee, dan zijn de notulen van de geheime vergadering van 19 november 2018 ongewijzigd vastgesteld.

590

595

600

5. Vaststellen Strategische Statenagenda

605

De **VOORZITTER**: Wenst iemand daarover het woord? Dat is niet het geval. Dan is de Strategische Statenagenda vastgesteld.

6. Vaststellen lijst ingekomen stukken

610

De **VOORZITTER**: Hierover zijn door de griffie tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de ingekomen stukken het woord? Dat is niet het geval. Dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het presidium besloten.

615

7. Voortganglijst van moties

De **VOORZITTER**: De griffie heeft geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de voortgangslijst moties het woord? Dat is niet het geval. Dan stel ik u voor de lijst vast te stellen. Dat is bij deze geschied.

620

8. Hamerstukken

8.a. Statenvoordracht 01 Actualisatie Evaluatiekader Subsidies

8.b. Statenvoordracht 04 Zienswijze op de eerste begrotingswijziging 2018 van de Omgevingsdienst IJmond

625 **8.c. Statenvoordracht 05 Controleprotocol voor de accountantscontrole jaarrekening 2018**

8.d. Statenvoordracht 06 Deelname Coöperatieve Vereniging Samenwerkingsverband DOVA

8.e. Statenvoordracht 07 Rapport van de Randstedelijke Rekenkamer 'Garanties, leningen en revolverende fondsen'

8.f. Statenvoordracht 02 Besluit mandaat en machtiging WOB

630

De **VOORZITTER**: Mevrouw De Meij heeft bij 8.a. een opmerking geplaatst op de inspreklijst.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Het is niet een opmerking. Voortschrijdend inzicht leidt ertoe dat ik er toch iets over wil zeggen en het niet als een hamerstuk beschouw.

635

De **VOORZITTER**: Wilt u een uitgebreide stemverklaring afleggen? Dan gaan wij dit straks behandelen. Op advies van de verschillende commissies wordt geadviseerd om de stukken die ik zal opnoemen, als hamerstuk te behandelen.

640 De heer **HEIJNEN** (CDA): Van de orde. Ik vraag mij af of dit een goed moment is om dingen van de hamerstukkenlijst af te halen, want volgens mij kan dat niet meer, de agenda is al vastgesteld. Nu gun ik mevrouw De Meij een uitgebreide stemverklaring en ze kan ook aangeven dat zij tegen is, maar behandeling lijkt mij niet meer van toepassing.

645 De **VOORZITTER**: Mevrouw De Meij mag een ordevoorstel doen en bij het vaststellen van de agenda was dit nog niet bekend.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Dan hierbij een ordevoorstel, want ik wil PS behoeden om een fout besluit te nemen door het als hamerstuk te behandelen.

650

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij dat ordevoorstel in stemming brengen, namelijk om agendapunt 8.a als hamerstuk van de agenda af te halen en alsnog inhoudelijk te behandelen. Wie is daarvoor? Dat is mevrouw De Meij van 50plus, CU/SGP, ONH, PvdD en GL. Dan is het ordevoorstel verworpen. Dan gaan wij terug naar het oorspronkelijke agendapunt. Verlangt iemand over de voordrachten het woord?

655

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Allereerst excuus dat wij tijdens de commissievergadering hebben ingestemd met de Actualisatie Evaluatiekader Subsidies. Ik heb het nog eens goed

660 gelezen en wij kunnen er niet meer mee instemmen. Anderhalf jaar geleden hebben de heer
Bruggeman en ik een onderzoek gedaan naar de subsidies HIRB en als je leest hoe de toetsing
van die subsidies op doeltreffendheid straks wordt voortgezet, kunnen wij niet instemmen met
het evaluatiekader zodat dat wordt voorgelegd, omdat wij proefondervindelijk hebben kunnen
zien dat heel veel subsidies niet goed terechtgekomen zijn. Als daar gewoon meer doorgegaan
wordt de komende twee jaar, dan kunnen wij daar niet mee instemmen.

665

De **VOORZITTER**: Wil er nog iemand een stemverklaring afleggen? Zo niet, dan zijn de besluiten
van 8.a. tot en met 8.f. aangenomen.

670 **9. Statenvoordracht 03 Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) met betrekking
tot Natuurnetwerk Nederland, strandzoning en kleinschalige ontwikkeling**

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. In diverse commissievergaderingen is hier uitvoerig
over gesproken. Dank voor de uitgebreide brief van 7 januari jl. van GS, waarin vele vragen uit de
commissie worden beantwoord. In het verlengde van onze inbreng in de commissie hebben wij
675 nog een aantal punten waarop wij graag een reactie van GS ontvangen. Artikel 5.c, artikel 17. Wij
kennen allemaal de situatie van leegstaande agrarische gebouwen in het landelijk gebied. Nu is
het moeilijk om daar een nieuwe bestemming aan te geven. Het nieuwe artikel maakt het
mogelijk om de bedrijfsgebouwen te slopen en te vervangen door burgerwoningen. Dat is
uitstekend. In artikel 17.c. wordt de functiewijziging naar woonbestemming met maximaal twee
680 burgerwoningen mogelijk gemaakt. In de commissie hebben wij, gezien de behoefte aan
woonruimte van jongeren en ouderen uit de kernen naast de bedrijven, erop aangedrongen dat
het mogelijk is dat er meerdere mensen mogen wonen in een burgerwoning. De woning wordt dan
gesplitst in meerdere wooneenheden, wel allemaal binnen het ruimtelijk kader dat wij hier
vaststellen, dus geen meter erbij. In de commissie gaf de gedeputeerde aan dat gemeenten gaan
685 over het wel of niet splitsen van woningen in meerdere eenheden. Daaruit maken wij op dat het
mogelijk is om op basis van dit artikel een burgerwoning neer te zetten en hierin met
toestemming van de gemeente meerdere appartementen te realiseren. Klopt onze interpretatie?
Ik doel met name op zorgappartementen voor ouderen. Artikel 19, een belangrijk artikel voor de
broodnodige versterking van de schaarse natuur in onze provincie. De invoering van de
690 systematiek van wezenlijke kenmerken en waarden, de zogenaamde WKW's, is bedoeld om de
kwaliteit van de natuur te verbeteren. De WKW-beschrijvingen geven aan hoe de natuur in diverse
gebieden ervoor staat en waar verbetering en uitbreiding mogelijk is. Goed dat er voor alle
natuurgebieden nu WKW-beschrijvingen liggen. Dat is een hele klus geweest, zowel voor de
ambtenaren als voor de natuurorganisaties, onze complimenten daarvoor. Deze operatie is mede
695 voortgekomen uit de motie van de PvdA, D66, CDA en VVD om meer duidelijkheid te geven over
de natuur in de gebieden van de recreatieschappen. Terecht ons inziens is deze operatie
verbreed naar alle gebieden in de provincie. Belangrijk dat de beschrijving van het grote gebied
van Laag Holland bij de stukken zit. De beschrijvingen zijn nog niet volledig, dat realiseren wij
ons, maar wij hebben er vertrouwen in dat de komende jaren in nauwe samenwerking met
700 terreinbeheerders dit wordt afgerond. In de discussies in de commissie is veel gesproken over
hoe het in de praktijk zal gaan, zeker in gebieden waar wonen en recreatie grenzen aan natuur

en aan recreatiegebieden. Begrijpelijk bestaat de angst dat gemeenten activiteiten toestaan die kunnen leiden tot vermindering van het natuuroppervlak. Deze vrees wordt versterkt door artikel 19, lid 3, waar staat dat een bestemmingsplan geen nieuwe activiteiten mogelijk mag maken die
705 leiden tot mogelijk significante vermindering van het oppervlak. Wij vinden dat het woord 'significant' het risico heeft dat de oppervlakte van NNN toch kleiner wordt. Dat vinden wij absoluut onwenselijk. Vandaar een amendement om onze zorg weg te nemen.

Amendement 1/14-01-2019

710 Geen verkleining oppervlakte NNN

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 januari 2019

Constateerende dat:

- 715 - *Het woord 'significante' voor 'vermindering' in artikel 19 lid 3 in de zin: "... of tot een significante vermindering van de oppervlakte van het Natuur Netwerk Nederland of de natuurverbindingen, of de natuurverbindingen of van de samenhang tussen die gebieden onduidelijkheid geeft;*
- 720 - *Hiermee de mogelijkheid aanwezig is dat het oppervlak van het Natuur Netwerk Nederland per saldo kleiner wordt. Dit is niet de intentie van deze PRV en van het beleid van de provincie Noord-Holland.*

Overwegende dat:

- 725 - *Het beleid van de provincie Noord-Holland gericht is op een verbetering en mogelijke uitbreiding van natuurdoelen;*
- *De beschermde waarden van de NNN-gebieden zijn beschreven in de wezenlijke kenmerken en waarden (WKW's).*

Van mening dat:

730 *Het woord significante in het tweede deel van artikel 19 lid 3 geschrapt kan worden.*

Formuleren het besluit van de Statenvoordracht onderdeel C, artikel 19 lid 3 als volgt:

*"Een bestemmingsplan zoals bedoeld in het eerste lid maakt geen nieuwe activiteiten mogelijk die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kernmerken en waarden of tot
735 een vermindering van de oppervlakte van het Natuur Netwerk Nederland of de natuurverbindingen of van de samenhang tussen die gebieden."*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdA, D66

740

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Na de vaststelling van deze PRV moeten de gemeenten ermee aan de slag. Het is belangrijk om dit als PS goed te volgen. Naast deze vraag aan gemeenten

745 willen wij ook zien dat in beeld wordt gebracht hoe het met de compensatie gaat, omdat NNN
absoluut niet mag afnemen. Daarom pleiten wij voor compensatie nieuwe stijl, daar is al
discussie over geweest in de commissie. Wij willen dat dat niet meer met geld kan worden
gedaan, maar door inbrengen in een habitatbank of een gebied aan te wijzen in de provincie waar
natuur kan worden toegevoegd. Kunt u ons informeren over de stand van zaken van de
750 compensatie? Dat zouden wij graag terugzien in een evaluatie na een jaar hoe de regeling uitpakt
in de praktijk, hoe gemeenten ermee omgaan en wat betekent het voor de compensatie, want dat
is een belangrijk onderdeel om de compensatie op een andere manier aan te pakken. Dan nog
een opmerking over het gebied van Texel, de Hoge Berg. Wij hebben nog met mensen gesproken
en wij dienen een amendement in – door D66 – om twee zinnen te schrappen uit de beschrijving
755 van Texel waar de schapenhouderij minder negatief wordt beoordeeld dan zoals het er nu in
staat. Een kleine tekstuele wijziging die voortkomt uit de bespreking van de schapenboeren op
Texel. Tenslotte een opmerking over de strandzoning. In artikel 31 wordt geregeld dat in de
periode van 1 februari tot 1 november seizoensgebonden bouwwerken op het strand mogen
staan. Wij zijn nog steeds ongelukkig met deze lange periode, want het seizoen begint niet op 1
760 februari maar later als je in je bikini op het strand kunt zitten. Wij hebben een duidelijke
voorkeur voor een periode van 1 maart tot 1 november. Deze periode sluit goed aan bij de
bedoeling van een seizoenstrand. In de commissie heb ik hier meerdere keren op aangedrongen.
Het heeft ons ook verbaasd dat in de tekst van het convenant deze periode niet is genoemd. Hij
kwam als een duveltje uit een doosje bij de PRV. Wij weten dat het heel moeilijk is om zoiets te
765 wijzigen met 25 partijen, daarom twee vragen aan de gedeputeerde. Hoe kijken de partijen van
het convenant hier tegenaan? Bent u bereid om in het komende overleg met de partners te kijken
of het op een andere manier kan? Het nu wijzigen kun je niet doen ten opzichte van de partijen
die hebben medeondertekend, maar wij vragen er in de evaluatie op terug te komen hoe het
uitpakt. Wij vinden het jammer dat er gedurende een korte periode geen strandtenten mogen
770 staan. Wij willen graag een langere periode.

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. De voorliggende PRV-wijziging heeft betrekking op drie
onderdelen. Over de wijzigingen voor de kleinschalige ontwikkeling en strandzoning kan ik
kort zijn. Voor D66 is de ruimtelijke kwaliteit van ons landschap belangrijk. Wij willen
775 verrommeling tegengaan en het toevoegen van woningen buiten de kernen beperken. Deze
wijzigingen maken het mogelijk om storende vrijkomende bedrijfsgebouwen te slopen en te
transformeren naar slechts twee woningen. Wat ons betreft levert dit een verbetering op van het
landschap, zeker gezien het feit dat de nieuwe woningen moeten voldoen aan de regels zoals
gesteld in artikel 15 PRV over ruimtelijke kwaliteit en de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.
780 Het vastleggen van de regels over strandzoning in de PRV is het sluitstuk van een intensief
proces rondom het Kustpact. Deze uitkomsten zijn al eerder in PS besproken en vastgesteld,
waarbij altijd het uitgangspunt is geweest dat bestaande rechten van partijen gehandhaafd
zouden blijven. Alle betrokken partijen met diverse uiteenlopende belangen hebben ingestemd
met het eindresultaat van het Kustpact. Wij hebben ons gecommitteerd aan de uitkomsten van dit
785 proces en wij vinden het niet passend om de PRV op onderdelen nog te wijzigen. Wij kunnen dan
ook instemmen met de wijzigingen van artikel 5.c., 17 en 31. Voor artikel 19 regels voor NNN,
hebben wij een aantal vragen en voorstellen. D66 is heel blij met de beschrijving van de WKW's.

Hierin wordt beschreven welke natuurgebieden beschermd zijn en welke natuurwaarden en doelen er in die gebieden zijn. Dit geeft meer duidelijkheid en transparantie dan de huidige
790 situatie en geeft meer flexibiliteit, maar doordat de WKW's worden vastgelegd in de PRV en daarmee een basis vormen voor de toetsing, is volledigheid en juistheid van de gegevens van groot belang. In de commissie is onder andere door de terrein beherende organisaties aangegeven dat de stukken nog niet voor de volle 100% juist zijn. Daarnaast loopt er een aantal gebiedsprocessen die mogelijk invloed hebben op de beschrijvingen. Een is genoemd door de
795 PvdA, de beschrijving van Texel. Ook daar is nog een gebiedsproces gaande en wij vinden de tekst die opgenomen is in de WKW's, niet stroken met dat proces en wij willen voorstellen om de zinnen op pagina 5 te schrappen. Ik zal deze zinnen voorlezen. "De afgelopen decennia is dit gebruik onder druk komen te staan. De schapenhouderij staat onder financiële druk en is genoodzaakt te intensiveren en uit te breiden. Dit brengt het karakteristieke landschap in
800 gevaar." Vandaar een amendement.

Amendement 2/14-01-2019

De Hoge Berg, Texel

805 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 januari 2019*

Constateren dat:

- *De wezenlijke kenmerken en waarden van De Hoge Berg beschreven zijn in de gebiedsbeschrijving van Texel (hoofdstuk 1);*
- 810 - *Hierin onderaan pagina 5 uitspraken gedaan worden over hoe de schapenhouderij zich zou willen ontwikkelen en mogelijke gevolgen voor het landschap. Deze uitspraken worden niet gedeeld door een aantal betrokken partijen.*

Overwegen dat:

815 *Er nog een gebiedsproces loopt waarin alle betrokken partijen in overleg zijn over het gebruik en beheer van het gebied De Hoge Berg.*

Van mening dat:

820 *Niet vooruitgelopen moet worden op het gebiedsproces in conclusies in de Gebiedsbeschrijving.*

Wijzigen het besluit van de Statenvoordracht als volgt:

schrapt op pagina 5 onderaan de pagina de volgende twee zinnen:

825 *"De afgelopen decennia is dit gebruik onder druk komen te staan. De schapenhouderij staat onder financiële druk en is genoodzaakt te intensiveren en uit te breiden. Dit brengt het karakteristieke landschap in gevaar."*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties D66, PVDA, VVD, CDA

830 De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- Mevrouw **STRENS** (D66): Nog even terugkomend op de volledigheid van de gegevens en de WKW's. Wij horen graag van de gedeputeerde hoe hij verder gaat met het continu verbeteren van de beschrijvingen. Hij heeft al eerder aangekondigd dat er een evaluatie zou gaan plaatsvinden.
- 835 Voor ons is het van groot belang dat de evaluatie in participatie met alle betrokken partijen uitgevoerd zal worden. Kan de gedeputeerde aangeven wanneer PS hierover geïnformeerd worden? Kan hij ons verzekeren dat hetgeen wij nu vaststellen en de beschrijvingen die er nu liggen, daar geen wezenlijke onderdelen in worden gemist waardoor eventueel negatieve ontwikkelingen kunnen plaatsvinden? Naast de vaststelling van de WKW's wordt artikel 19 van de
- 840 PRV gewijzigd. Wij zijn blij dat de door ons al lang gewenste ruimte voor recreatief medegebruik in NNN-gebieden mogelijk wordt. Dat is ook de aanleiding om met de WKW's aan de gang te gaan, dus wat ons betreft is het fijn dat daar nu ruimte voor komt. De inzet van ons is altijd al geweest dat wij streven naar een kwaliteitsverbetering van de natuurdoelen en biodiversiteit. Natuur is dynamisch, ontwikkelt zich in diverse gebieden en houdt zich niet aan strikte grenzen.
- 845 Het verbinden van natuur is een belangrijke voorwaarde voor versterking. Daarnaast hebben wij altijd ingezet op ten minste behoud en bij voorkeur uitbreiding van het oppervlak van NNN. Het woord 'significante' voor vermindering in artikel 3 sluit dan ook niet aan bij de doelstelling om de natuur te versterken. Ons voorstel is om dit woord te schrappen en het amendement hiervoor heeft de PvdA ingediend. Als laatste wil ik graag aandacht vragen voor de compensatieregeling.
- 850 De Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie wordt door GS vastgesteld, maar is voor ons een belangrijk onderdeel van voorliggende wijziging. De huidige regeling wordt herzien. Zoals gezegd, is hier al overleg over gevoerd met PS, maar kan de gedeputeerde aangeven wanneer hij verwacht deze regeling ter bespreking aan PS voor te leggen? Zoals al eerder door ons ingebracht zien wij graag in de nieuwe regeling dat indien wij te maken hebben met compensatie in een nog
- 855 te realiseren NNN-gebied, er standaard een nieuw NNN-gebied wordt aangewezen. Dit is conform het advies van de Randstedelijke Rekenkamer dat wij vorig jaar hebben behandeld. Wij zouden graag zien dat echt pure financiële compensatie niet meer mogelijk is. Kan de gedeputeerde toezeggen dat deze punten worden meegenomen in de nieuwe regeling?
- 860 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Eerst in de commissie NLWM, toen in R&W, wij kunnen in ieder geval zeggen dat de WKW en de beschrijving van de NNN-gebieden uitgebreid behandeld en besproken zijn. Over het algemeen kunnen wij ons vinden in de beschrijving van de WKW. De beschrijvingen scheppen in elk geval duidelijkheid en zo op het eerste gezicht lijkt er door middel van deze beschrijvingen ook een betere natuurbescherming mogelijk. Op het tweede
- 865 gezicht hebben wij onze twijfels. De WKW's zijn nog niet allemaal goed beschreven en was het systeem dat wij nu dreigen te verlaten, niet beter? Wij hebben ook nog steeds onze bedenkingen bij de dubbelbestemmingen. Daarom een aantal amendementen. Bestemmingsplannen worden ook door provincies gezien en bekritiseerd maar alle APV's niet. Het meest wringt dit bij dubbelbestemmingen natuur en recreatie. Recreatie kan vele vormen aannemen van rustig wandelen tot motor crossen, van lekker zwemmen tot varen met een speedboot, en van zitten op een kledje tot een megafestival. Daarom moet er onderscheid komen in de diverse vormen van recreatie. Rustige en extensieve recreatie die de natuur niet schaadt en lawaaiërie en intensieve recreatie die een evidente invloed heeft op de natuur. Ja, een en ander is geen ruimtelijk
- 870

875 probleem, eerder een problemen op het gebied van natuur en milieu. Toch wagen wij er een motie aan in de hoop dat de andere Statenleden dit ook een goed idee vinden.

Motie 02/14-02-2019

880 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 januari 2019*

Overwegende dat:

- *Er volgens de wijziging PRV diverse dubbelbestemmingen mogelijk zijn, waarvan de dubbelbestemming natuur en recreatie er een is;*
- 885 - *In de PRV en de WKW niet gedefinieerd wordt welke vorm van recreatie er in recreatiegebieden behorend tot NNN, wenselijk is;*
- *Een aantal vormen van recreatie schadelijk zijn voor dieren, planten en bodem en bovendien gepaard gaan met overlast voor omwonenden;*
- *Een aantal vormen van recreatie het kappen van bomen en het aanleggen van geasfalteerde infrastructuur vereist;*
- 890 - *Het daarom noodzakelijk is dat onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende vormen van recreatie.*

Verzoeken het college van GS:

- *Onderscheid te maken tussen vormen van recreatie;*
- 895 - *Recreatieve activiteiten te verdelen in twee categorieën, extensieve en intensieve recreatie;*
- *De beide vormen van recreatie te definiëren;*
- *Extensieve recreatieve activiteiten in alle recreatiegebieden toe te staan en intensieve vormen van recreatie slechts toe te staan in gebieden waar de natuur en de omgeving*
- 900 *door de recreatieve activiteiten niet nadelig worden beïnvloed;*
- *Dit bij gemeenten aan de orde te stellen en gemeenten de handvatten te geven om de twee vormen van recreatie in omgevingsvergunningen en de APVs op te nemen*

905 *en gaan over tot de orde van de dag.*
Fracties SP, 50plus

910 *PS: Onder vormen van intensieve recreatie kunnen bijvoorbeeld worden verstaan: festivals, fietscross, waterskiën, snelle boten. Onder vormen van extensieve recreatie kunnen bijvoorbeeld worden verstaan: wandelen, recreatief fietsen, recreatief varen met roei- en fluisterboot, recreatief zwemmen.*

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

915 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Hoe ziet u zich dat feitelijk voor? Er wordt een soort postzegelpark gemaakt, hier mag u een vuurtje stoken, daar mag je met je hond lopen. Hoe moet

ik dat zien? In het Twiske is twee keer per jaar een evenement en de rest van het jaar wordt het terrein gebruikt voor wandelen en recreatie.

920 Mevrouw **DE GROOT** (SP): U hebt niet goed geluisterd volgens mij. Ik heb gezegd, laten wij twee vormen van recreatie benoemen, intensieve recreatie – daar heeft de mens in de natuur last van – en extensieve recreatie, daar heeft de mens en de natuur minder last van. De twee festivals in 't Twiske bezorgen heel erg veel overlast en zijn een vorm van intensieve recreatie.

925 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Dat doen ze niet 365 dagen per jaar.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Nee, niet 365 dagen per jaar. Wij ontvingen een uitstekende beschrijving over de kleinschalige ontwikkelingen in agrarisch gebied die straks mogelijk zijn. Het is een goed idee storende agrarische gebouwen te kunnen vervangen door aantrekkelijke zeer kleinschalige woningbouw. In sommige gevallen zal het landschap daar inderdaad van opknappen. Met deze PRV-wijziging kunnen wij akkoord gaan. Anders is het als het gaat om strandbebouwing. Wij weten dat de strandzoning al is vastgesteld, maar het lijkt wel of sedert de vaststelling zich meer lastige situaties voordoen. Wij zien dat strandtentexploitanten en gemeenten steeds bereid zijn om tot het gaatje te gaan. Zandvoort krijgt er weer een paar strandtenten bij en ja, het is een recreatiestrand, maar het is de vraag of deze strandtenten noodzakelijk zijn en een waardevolle aanvulling. Wij hopen dat straks HZL in het gelijk wordt gesteld door de Raad van State voor wat betreft het Schagerstrand. Het is tevens de vraag of wij zitten te wachten op verlenging van het toeristische seizoen als het gaat om seizoententen. Daarom een amendement.

940 **Amendement 3/14-01-2019**

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 januari 2019

In de voordracht artikel 1 onder E, tweede aandachtspunt als volgt te wijzigen:

945 *Een bestemmingsplan voorziet alleen in seizoensgebonden bouwwerken in de periode van 1 maart tot 1 november in de op kaart 8 en de digitale verbeelding ervan als seizoenstrand aangeduide gebieden*

en gaan over tot de orde van de dag.

950 *Fracties SP, CU/SGP, GL, 50plus*

Toelichting

955 *Waar het gaat om seizoen- en recreatiestranden is het een goede zaak als de stranden enige tijd in het jaar 'tot rust' kunnen komen en er geen sprake is van seizoenbebouwing. Met name bij seizoenstranden is de balans tussen 'rust en reuring' snel verstoord. Seizoenstranden worden in de Strandzoning 2025 beschreven als gebieden 'met een (grote) landschappelijke waarde', waar 'ruimte is voor de mens voor de beleving van natuur, vrijheid en de elementen'. Een periode van drie maanden om ruimte te geven aan de natuur en deze vorm van natuurbeleving, is te*

960 *kort. De winter is nog niet verstreken of de seizoenbebouwing keert al terug, waardoor het open karakter van het stand en de weidsheid en ongereptheid verdwijnen. Met dit amendement wordt beoogd, aansluitend op de bespreking in de commissie R&W van december 2018, de rustperiode met (in elk geval) een maand uit te breiden, waardoor de recreatiedruk vermindert en meer recht wordt gedaan aan natuur en rustbeleving*

965 De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

970 Mevrouw **DE GROOT** (SP): In reactie op wat de PvdA zei of het mogelijk is om bouwwerken op stranden vanaf 1 maart toe te staan, in Scheveningen is dat wel het geval. Dat heb ik onderzocht, maar verder heb ik niet veel onderzocht. Ik wil nog ingaan op het amendement van de hele coalitie over Texel. Ik vraag mij af wat de bedoeling is, dat wij voor de boeren meer intensieve schapenteelt mogelijk maken of dat wij de natuur, de omgeving en het toeristische landschap gaan sparen?

975 De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Aan de stukken kun je zien dat er veel inspanningen zijn verricht om greep te krijgen op een complexe materie, vooral waar het NNN betreft en hoe de natuur te beschermen zonder natuurgebieden op slot te zetten. Er zijn vele formele en informele besprekingen geweest waarbij de gedeputeerde Natuur heeft getracht om partijen en Statenleden mee te nemen. Veel waardering daarvoor. Daarom is het teleurstellend te moeten constateren dat de desbetreffende voorstellen niet beantwoorden aan onze verwachtingen en er geen begaanbare brug is geslagen naar de natuur- en landschapsorganisaties, zoals Landschap Noord-Holland, de Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Natuurmonumenten en PWN met wiens standpunt weinig is gedaan. Niet voor niets hebben deze organisaties per brief van 11 januari zich nogmaals tot PS gewend. Je zou toch mogen verwachten dat over de bescherming en ontwikkeling van natuurgebieden in NNN tenminste overeenstemming bestaat met de
985 organisaties die zo'n cruciale rol vervullen in het beheer daarvan. Hoewel de WKW-operatie als zodanig steun verdient, zijn er diverse kanttekeningen en kritieken op de gebiedsbeschrijvingen. Daar is al het een en ander over gezegd. De belangrijkste kritiek betreft dat er getornd wordt aan het voorschrift dat ook bij kleinschalige ontwikkelingen de oppervlakte NNN tenminste gelijk blijft en dat de enkelbestemming natuur uit de PRV wordt gehaald waarmee voor gemeenten
990 ruimte wordt gecreëerd om in het NNN-gebied af te zien van realisering van nieuwe natuur. Dat gaat veel verder dan het mogelijk maken van passende nieuwe ontwikkelingen, dat is onnodig en ongewenst.

995 Mevrouw **STRENS** (D66): Ik ben benieuwd naar waar u dat laatste vandaan haalt, want wat er in de PRV wordt voorgesteld, is dat de verplichting om natuur als bestemming toe te voegen, vervalt maar de waarden worden juist vastgelegd in de WKW's, dus daar moeten gemeenten wel degelijk rekening mee houden. Ik begrijp niet waarop u baseert dat de gemeenten allerlei vrijbrieven krijgen.

1000 De heer **KRAMER** (GL): Ik heb het stuk niet bij de hand maar in de brief waarin de open vragen worden beantwoord, staat duidelijk dat alleen de WKW niet genoeg zal zijn om allerlei

ontwikkelingen mogelijk te maken in NNN. Ik zal dat in tweede ronde erbij pakken en citeren. Dat is trouwens op basis van vragen die wij gesteld hebben maar die u niet kent, omdat ik vanmorgen pas ontdekte dat die niet verspreid zijn.

1005

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): U wilt het woord natuur niet schrappen, maar zit u niet in twee systemen te shoppen? De WKW gaat uit van nieuwe beschrijvingen van meerdere waarden en kenmerken, ook natuur. Het woord natuur komt uit de oude systematiek. Maakt u het niet te moeilijk om natuur in te passen in de nieuwe systematiek?

1010

De heer **KRAMER** (GL): NNN is een gebied dat in beginsel wordt aangemerkt als een netwerk van natuurgebieden, dus dat je daar de natuurbestemming oplegt zodra die gerealiseerd is en dat is lang niet overal het geval, lijkt mij volstrekt logisch. Ik zou de vraag liever andersom willen stellen, als je eenmaal met WKW werkt, waarom zou je dan nog die bestemming weghalen, want

1015

in alle gevallen moet er worden voldaan aan wat de WKW met zich meebrengt. Het is onnodig en ongewenst. In onze brief van 13 december hebben wij onze bedenkingen nader toegelicht en diverse vragen gesteld. In de beantwoording van de openstaande vragen komen die onvoldoende tot hun recht. Naast het ontbreken van voldoende draagvlak bij de TBO's vormt dit voor GL een aanvullende reden om het debat van vandaag niet als afgerond te beschouwen. Wij zullen voor het amendement van de PvdD stemmen om het onderdeel NNN uit de voordracht te schrappen. Voor het geval dit amendement het niet mocht halen – dat is niet denkbeeldig gezien de stemming over het ordevoorstel – hebben wij samen met enkele andere partijen drie amendementen opgesteld.

1020

1025

Amendement 4/14-01-2019

Oppervlakte NNN

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 januari 2019

1030

Besluiten:

In artikel 19, derde lid, de zinsnede 'tot een significante vermindering' de woorden 'een significante' te schrappen waardoor dit artikellid als volgt komt te luiden:

3: Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid maakt geen nieuwe activiteiten mogelijk die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of tot vermindering van de oppervlakte van het NNN of de natuurverbindingen of van de samenhang tussen die gebieden

1035

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties GL, SP, CU/SGP

1040

Toelichting

Het huidige en het voorgestelde artikel 19 PRV gaan beide ervan uit dat de oppervlakte van NNN tenminste gelijk blijft (vergelijk artikel 19, lid 7, oud, en artikel 19, lid 8, nieuw). In de oude tekst betreft dit een vereiste en in de nieuwe tekst een beginsel waar kennelijk van kan worden

1045 *afgeweken. In het derde lid wordt namelijk de mogelijkheid geïntroduceerd om de oppervlakte*
'niet significant' te verminderen. Dat nodigt uit tot indiening respectievelijk honorering van
initiatieven die zich daarop beroepen en leidt tot uitholling van het compensatiebeginsel. Mede
vanwege het ontbreken van een definitie van het begrip 'significante vermindering' en de
1050 *afwezigheid van een eenduidig referentiekader kunnen de afzonderlijke NNN-reducties sterk in*
oppervlakte verschillen en kunnen hoe dan ook kleine reducties tezamen zorgen voor een
substantiële significante vermindering van NNN. Dat de door GS voorgestelde tekst in
overeenstemming is met het Barro impliceert niet dat de huidige vereiste daarmee in strijd is. Het
is aan PS om al dan niet aan dat vereiste vast te houden. Als het voorschrift dat NNN qua
1055 *oppervlakte tenminste gelijk moet blijven wordt gehandhaafd, weet iedereen waar hij/zij aan toe*
is en worden arbitraire besluiten en juridische procedures tegengegaan. Het belang van de
natuur en de provincie en de NNN-opgave is daarmee gediend.

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

1060 **Amendement 5/14-01-2019**

Natuurfunctie NNN

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 januari 2019

1065 *Besluiten:*

De voorliggende tekst van de leden 1 en 2 van artikel 19 PRV als volgt te wijzigen:

1. *Een bestemmingsplan voor gebieden aangeduid op kaart 4 en op de digitale verbeelding*
ervan als NNN of als natuurverbinding strekt tot realisering van de natuurfunctie en
bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de WKW's van de gebieden;
- 1070 2. *Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bestemt de gronden als natuur zodra*
de natuurfunctie is gerealiseerd en stelt regels in het belang van de bescherming,
instandhouding en ontwikkeling van de WKW's van de gebieden. Bij het stellen van deze
regels moeten de WKW's van de gebieden in acht worden genomen

1075 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fracties GL, SP

Toelichting

Het laten vallen van het voorschrift dat binnen NNN de gerealiseerde natuur de bestemming
1080 *'natuur' moet krijgen, staat haaks op het primaire doel van NNN: het realiseren, instandhouden*
en versterken van het netwerk van natuurgebieden. De introductie van een systeem van WKW kan
behulpzaam zijn bij het realiseren van dat doel en bij het beoordelen van de vraag of nieuwe
initiatieven en activiteiten zich laten verenigen met WKW van de onderscheiden deelgebieden. De
WKW-operatie is niet bedoeld om de vrijheidsmarges van de gemeente te vergroten t.a.v.
1085 *realisering van de natuurfunctie en de keuze van de bestemming van de gronden die deel*
uitmaken van de begrensde natuurgebieden van NNN. T.a.v. de mogelijkheden voor recreatie

*binnen deze gebieden volstaat het instrument van de WKW. Het loslaten van de voorgeschreven natuur**bestemming** om recreatie te kunnen inpassen, is niet nodig en niet wenselijk.*

1090 De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Amendement 6/14-01-2019

Horen PS

1095 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 januari 2019*

Besluiten:

Aan de tekst van het negende lid van artikel 19 toe te voegen 'gehoord de desbetreffende commissie van PS', waardoor dit artikellid als volgt komt te luiden:

1100 *"9. GS kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de wijze waarop compensatie als bedoeld in het vierde lid, aanhef en onder c plaats heeft, gehoord de desbetreffende commissie van PS.'*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties GL, SP, 50plus

1105

Toelichting

Het is aan PS om te bepalen wat er in de PRV wordt opgenomen en welke ruimte wordt gelaten aan GS. Er valt veel voor te zeggen om de (hoofdpijnen van een) compensatieregeling op te nemen in de verordening. Het heeft de voorkeur daar niet ad hoc, maar bij de vaststelling van de

1110 *Omgevingsverordening over te oordelen en te besluiten. Het nu voorliggende amendement voorziet erin dat overeenkomstig goed gebruik de desbetreffende commissie zich eerst uitspreekt over de compensatieregeling alvorens deze door GS wordt vastgesteld. Hiermee wordt aangesloten bij de voorgeschreven procedure t.a.v. wijziging van de begrenzing van het NNN, zoals vastgelegd in artikel 19, achtste lid.*

1115

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **KRAMER** (GL): Ik hoor graag van partijen of zij het met onze voorstellen eens zijn en zo niet, waarom niet. Ik vul daarop aan dat ik vooral geïnteresseerd ben in het waarom van het

1120 *indienen van een eigen amendement door de PvdA en D66, terwijl u gisteravond het amendement van een aantal andere partijen heeft ontvangen dat precies hetzelfde voorstelt. Was dit niet de gelegenheid geweest om gewoon aan te sluiten bij het amendement en daarmee de oppositie ook een keer iets te gunnen, om in de woorden van Remkes te blijven. Ten slotte vragen wij aandacht voor het SP-amendement, mede ondertekend door GL en CU/SGP, dat beoogt het seizoen waarin*

1125 *het strand bebouwd kan worden, te beperken tot 8 maanden. Voor de balans tussen rust en reuring en uitgaande van een meer evenwichtige afweging van belangen dient het strand ten minste in de wintermaanden november tot en met februari te worden gevrijwaard van seizoenbebouwing, zodat natuur en rustzoekers meer ruimte krijgen. Wij rekenen op brede steun*

1130 voor dit amendement, mede gezien de opstelling van de coalitiepartijen PvdA en D66 in de commissie. Ik bespeur dat in de bijdrage van de PvdA vandaag, maar niet in die van D66.

1135 Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. De WKW's zijn een nieuw instrument waarmee wij nog geen ervaring hebben. De doelstelling is goed. Het CDA zal een vinger aan de pols houden om te bekijken of het systeem goed gaat werken. Het CDA ziet meerwaarde in de mogelijkheid voor gemeenten om een dubbelbestemming te geven aan bijvoorbeeld gronden in recreatiegebieden. Aan het begin van deze raadsperiode hebben wij via een motie opdracht gegeven om meer duidelijkheid te scheppen over de balans tussen natuur en recreatie en om ontwikkelruimte binnen recreatiegebieden mogelijk te maken. Dat is nodig omdat recreatieschappen ook eigen inkomsten moeten genereren, maar gelijktijdig bijzondere natuurwaarden niet mogen aantasten. 1140 Er moet ruimte zijn voor beide elementen en met de WKW's en de mogelijke dubbelbestemming wordt dit mogelijk gemaakt. De natuur in de recreatiegebieden wordt goed beschermd door de WKW's en tegelijkertijd kunnen mensen wel recreëren in recreatiegebieden wat van groot belang is voor de inwoners van Noord-Holland.

1145 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. U zegt, er mag geen schade toegebracht worden aan de natuur, tegelijkertijd wilt u de recreatie uitbreiden, begrijp ik uit uw woorden, maar wat vindt u ervan als er een heel groot festival plaatsvindt of als er gevaren wordt met snelle bootjes in een gebied waar ook een natuurbestemming ligt? Vindt u dan dat dat de natuur ten goede komt?

1150 Mevrouw **KONING** (CDA): Ik vind dat de ruimte er moet zijn om korte festivals te houden omdat een deel van de inwoners van Noord-Holland daar behoefte aan heeft en dat graag wil en de natuurwaarden zijn beschermd door de WKW's.

1155 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Moet dat dan per se in een natuurgebied? Zijn daar geen andere mogelijkheden voor zoals een grote hal of industrieterrein? Ik wil even kijken hoe u staat tegenover natuur in het algemeen.

1160 Mevrouw **KONING** (CDA): Dat vindt plaats in recreatiegebieden en het woord recreatie zegt dat ook inwoners daar mogen recreëren. Wij willen speciaal aandacht vragen voor de WKW bij de Hoge Berg op Texel. Als wij kijken naar de beschrijvende tekst over de rol van schapenboeren in relatie tot natuur, landschap en cultuurhistorie, constateren wij dat die rol niet goed is omschreven. Daarom zijn wij mede-indiener van het amendement om een deel van de huidige tekst over de schapenhouderij op Texel te schrappen. Er is momenteel een gebiedsproces gaande om de schapenhouderij goed in te passen in het natuurgebied en dat juichen wij toe. Wat betreft 1165 de gestelde termijn in de PRV voor de opbouw van strandpaviljoens op seizoenstranden staan wij achter het voorstel van GS om de termijn vanaf 1 februari aan te houden. Wij zien geen enkele reden waarom je die datum later zou moeten stellen. Wij horen van veel mensen dat zij ook in de winter en het vroege voorjaar graag langs het strand wandelen en het zeer waarderen als zij daar in een strandpaviljoen iets kunnen drinken of eten. Aanpassing van de datum doet afbreuk aan 1170 de beleving van het seizoenstrand. Daarnaast hebben wij natuurstranden waar geen bouwwerken mogen staan en daar is de leegte gewaarborgd. Behoudens ons eigen amendement met D66,

1175 PvdD en de VVD is het CDA akkoord met de PRV. De huidige tekst van artikel 19 sluit echt aan bij het Barro en dat is een ministerieel besluit, dus wij zullen ook niet instemmen met het amendement om artikel 19 aan te passen, want het ministerieel besluit moet gewoon worden uitgevoerd.

1180 De heer **KRAMER** (VVD): Voorzitter, ik wil het kort houden, maar zoals het hier gebruikelijk is in PS komen er op zondagmiddag en -avond nog allerlei moties en amendementen via de mail binnen en daar wil ik ook in algemene zin iets over opmerken. Ik vind dat wij als Staten meer op de hoofdlijnen moeten besturen.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Ik wil vragen of de heer Kramer sneller is met zijn moties en amendementen dan op zondagmiddag, zaterdagmiddag, vrijdagmiddag.

1185 De heer **KRAMER** (VVD): Ik verstond de vraag niet heel erg goed, maar u verwacht van mij eerder moties?

1190 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Ik vroeg of de heer Kramer altijd zijn moties en amendementen eerder inlevert, maar ik begrijp nu van de Statenleden dat de heer Kramer nooit een motie of amendement heeft.

1195 De heer **KRAMER** (VVD): Dat klopt, wij vertrouwen op wat wij al eerder in de commissie bespreken en vaak worden er toezeggingen gedaan door het college om die dingen over te nemen, dat is ook een manier van besturen en van met elkaar omgaan in PS. Zoals de motie over 'significante', dan denk ik, waar hebben wij het hier nog over in PS? Is het echt op hoofdlijnen of zijn wij hier politiek aan het bedrijven op de vierkante centimeter? Er zit nog veel aan te komen in het licht van de omgevingsverordening die moet worden vastgesteld. Het principe waar wij nu mee werken, 'nee tenzij', moet dadelijk omgezet worden in 'ja, mits' en dat heeft ook weer een stukje met vertrouwen te maken en niet alleen richting het college, maar ook richting gemeenten die ook met de Omgevingswet te maken hebben.

1205 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): U zult niet verbaasd zijn dat meerdere partijen voorstellen om het woord significante te schrappen. Dat is uitvoerig in de commissievergadering aan de orde geweest. Heeft u onder een steen gelegen? Richting mevrouw Koning, meerdere provincies hebben van het Barro afgeweken om het woord significant te schrappen. U moet ook kijken naar de werkelijkheid om u heen.

1210 De heer **KRAMER** (VVD): Volgens mij is het gebruikelijk dat wij niet op de persoon spelen in deze zaal. Ik heb inderdaad niet onder een steen gelegen. Er zijn diverse commissies waar de PRV en de WKW's zijn besproken en mijn collega heeft daar uitvoerig over gesproken, maar dat hoeft niet te betekenen dat u dit soort woordjes en aanpassingen in de PRV wijzigt. U moet soms ook denken aan de hoofdlijnen die wij moeten voeren in dit huis. Ik ben heel benieuwd hoe GS daarop gaan reageren.

1215 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, ik ben benieuwd naar de hoofdlijn van uw amendement over Texel.

De heer **KRAMER** (VVD): Wij zitten in een coalitie waarin wij de afspraak hebben gemaakt over wat wij wel en niet zouden doen en deze past daarin.

1220

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik krijg geen antwoord op mijn vraag welke hoofdlijn het is. U had het erover, wij moeten geen politiek op de vierkante centimeter bedrijven, volgens mij is dat precies wat u doet met het mede indienen van dit amendement. Uw partij staat eronder, dus u moet niet naar de coalitiepartijen verwijzen. Ik stel u een vraag en ik wil graag een antwoord.

1225

De heer **KRAMER** (VVD): Ik heb gezegd wat ik wilde zeggen en dat is het. Ik ga verder over het punt van de strandzoning, waarover de PvdA zegt, er moeten langere rustperiodes komen. Ik weet niet of u ooit in de winterperiode op het strand bent geweest, mevrouw Koning zei dat heel terecht, ook dan willen de mensen recreëren. Ook dan willen de mensen na een wandeling een kopje soep halen of misschien even een drankje doen bij een strandtent. In mijn gemeente Zandvoort worden de strandtenten al in februari opgebouwd, dus als je dat gaat verkorten zul je ook het seizoen en dat mensen kunnen recreëren aan het strand, ernstig gaan verkorten. Daarbij komt dat er in Noord-Holland al genoeg gebieden zijn waar wel absolute rust is, waar helemaal geen strandbebouwing mogelijk is. Ik wil mevrouw De Groot corrigeren op het punt dat zij zegt, er komt een aantal strandtenten bij want dat is niet correct. Wat u waarschijnlijk bedoelde te zeggen is dat er een aantal seizoengebonden paviljoens worden omgebouwd naar jaarrondpaviljoens.

1230

1235

1240

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Sinds de donkere dagen van Bleker heerste er een consensus in deze Staten. De bescherming van de natuur mocht niet worden uitgekleeft. Terecht. We hebben nog maar 15% van de oorspronkelijke biodiversiteit over en we kunnen geen vierkante meter natuur meer missen, er moet juist natuur bij. Vergroten, verbinden en verbeteren. De groene oppositie en de coalitie waren het uiteindelijk zelfs eens dat er meer geld bij moest en verschilden nog van mening wanneer dat geld beschikbaar gemaakt moest worden. Maar dat de EHS moest worden afgerond, dat daar meer geld voor nodig was, daar waren we het over eens. De consensus dat we de natuurbescherming niet mogen uitkleden, valt vandaag uiteen. Met deze voordracht wordt de bescherming van natuur uitgekleeft. In de EHS, dé ruimtelijke bescherming van de natuur, hoeft een bestemmingsplan straks niet eens het etiket natuur op de plakken. De volstrekt onbewezen bescherming van de controversiële en technocratische WKW's zouden dat moeten opvangen. Die WKW's zouden de huidige en mogelijke natuurwaarden moeten beschrijven. Volgens de natuurbeheerders kloppen de WKW's niet met de natuur die er in hun gebieden is en de potentiële natuurwaarden zijn extreem beknopt waardoor spontane natuurontwikkeling niet meer beschermd is. De WKW's zijn onvoldragen en schieten in de huidige vorm ernstig te kort. Maar het is niet eens nodig om de bescherming van natuur uit te kleden om die WKW's in te voeren. Er zit dus een andere agenda achter. Meer ruimte voor recreatie, want de provincie vindt dat ze te veel geld moet uitgeven aan de recreatieschappen. Dat is onzinnig om drie redenen. Allereerst hoeft de provincie op dit moment geen natuurbeheer te financieren in de

1245

1250

1255

1260 natuur van de recreatieschappen, dat bespaart de provincie nu dus miljoenen. De provincie betaalt dus eerder te weinig dan te veel aan de natuur in de recreatiegebieden. Ten tweede is het een waanzinnige gedachte dat de natuur afgebroken moet worden om te kunnen recreëren. Mensen recreëren al in natuurgebieden en dat gaat vaak goed. Het is dus niet nodig om natuurbescherming uit te kleden. De enige reden waarom je dat zou willen, is als je recreatie in natuurgebieden wilt toelaten die de natuur schaadt. De PvdD is daar mordicus tegen. Ten derde is niet eens 15% van Nederland 'natuur' en worden de hele Waddenzee, het IJsselmeergebied en 1265 de Zeeuwse Delta met alle visserij, waterrecreatie en scheepvaart meegerekend, terwijl we ons internationaal aan 17% verplicht hebben. Hoe kunnen wij, PS, de regisseur van het Noord-Hollandse natuurbeleid terwijl we wereldwijd zo achterlopen, de natuur verder uitkleden voor natuurvijandige recreatie? We hebben juist de plicht om meer te investeren in onze natuur. Voorzitter, met de overige onderdelen van deze verordening heeft de PvdD minder moeite.

1270

Mevrouw **STRENS** (D66): U geeft elke keer aan, recreatie is strijdig voor onze natuur, maar waar haalt u dat vandaan. Er zijn tal van mogelijkheden waar natuur en recreatie hand in hand gaan.

1275

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Dat is precies wat ik heb gezegd. Ik wil mevrouw Strens duidelijk maken dat ik niet gezegd heb dat de natuur altijd strijdig is met recreatie. Integendeel, ik heb juist gezegd dat dat heel vaak goed gaat, dat staat letterlijk in de tekst. Dan hebben wij dus geen probleem, er wordt gerecreëerd in natuurgebieden, daar hoeven wij dus niets voor te veranderen. Het enige waarom je iets zou willen veranderen, is als je natuurvijandige recreatie zou willen toestaan en dat willen wij niet.

1280

Mevrouw **STRENS** (D66): Bent u het niet met mij eens dat juist door een beschrijving van de WKW's juist heel transparant wordt welke activiteiten wel en niet kunnen en wij daardoor de natuur beter beschermen dan op dit moment het geval is.

1285

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Nee, dat ben ik niet met u eens. Allereerst veronderstelt u dat de WKW's helemaal accuraat zijn, dat er geen fouten in zitten en wij weten dat dat niet zo is. Dan krijgen wij het verhaal, het is een dynamisch proces en dat kunnen wij altijd veranderen. Ja, allemaal goed en aardig, maar ondertussen is het wel een juridisch geborgde paragraaf, dus het is iets met juridische externe werking. Dat betekent dat als ze niet goed zijn en de

1290

natuurbeheerders wijzen daar ook op, dat als wij dingen nu niet goed beschreven hebben, dat er activiteiten die zeer schadelijk zijn voor de natuur, straks mogelijk zijn.

1295

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Eerder in uw betoog spreekt u over het negatieve oordeel over het huidige natuurbeleid, maar afgelopen jaren hebben wij ieder jaar 250 ha toegevoegd aan NNN en daar hebt u altijd mee ingestemd. Er zijn terreinen bijgekomen, zoals bij Petten. Ik snap uw negatieve oordeel niet dat het hollend achteruit gaat.

1300

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Allereerst heeft u inderdaad gestreefd naar 250 ha natuur erbij per jaar, maar wij hebben nog geen cijfers gezien of dat daadwerkelijk gehaald is. Ik zou zeggen, wacht daar nog even mee. Ten tweede, het gaat hier niet om natuuruitbreiding, daar hebben wij

het vandaag überhaupt niet over, dus het is leuk dat u hiermee komt, maar dat doet helemaal niets af aan mijn betoog, namelijk dat de bescherming van de huidige natuur uitgekled wordt. Ik vind het eigenlijk verbijsterend dat u daaraan wilt meewerken. Juist als u zegt dat u natuur belangrijk vindt, dan zou u niet voor deze voordracht moeten zijn. Maar ik meen dat de heer
1305 Kramer van de VVD al zei, je moet wat, je zit in een coalitie, en je laat wat. De een krijgt dan een amendement over Texel en de ander krijgt het uitkleden van de natuur. Met de overige onderdelen van de verordening heeft de PvdD minder moeite. Daarom dien ik een amendement in om het natuurdeel uit de voordracht te halen. Er is geen enkele noodzaak om er nu al over te besluiten, dus dat kan later ook nog als bijvoorbeeld de WKW's kloppen. Het label natuur en
1310 WKW's kunnen namelijk naast elkaar bestaan. Uiteraard zullen mensen genieten van de natuur. Niet alleen door recreatie, maar ook door de spontaniteit die de natuur in zich heeft en die niet te vatten is in WKW's. Het uitkleden van de natuur is onnodig, onverstandig en onwenselijk. Het is ongelooflijk dat de coalitie dit er vlak voor de verkiezingen doorheen wil drukken. De PvdD zal hier hartgrondig tegen stemmen.

1315

Amendement 7/14-01-2019

Bescherming natuur behouden

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 januari 2019

1320

Besluiten in bovengenoemde ontwerpbesluit:

- 1. artikel 1 c te schrappen;*
- 2. artikel III (de 1e) te schrappen*

1325

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PvdD

Toelichting

*Dit amendement regelt dat de wijzigingen in artikel 19 van de PRV niet met de voordracht worden gewijzigd en dat de bijbehorende wezenlijke kenmerken en waarden (WKW's) niet worden vastgesteld. De indiener beoogt hiermee te voorkomen dat de natuurbescherming in de provincie Noord-Holland minder effectief is dan gewenst. Door de voordracht zou het verplichtende karakter van de bestemming natuur voor gerealiseerde natuur binnen de EHS, ook wel NNN, vervallen. In plaats daarvan zouden de WKW's de bescherming op zich moeten nemen. Het
1330 vervallen van het verplichtende karakter van de natuurbescherming is niet nodig om de WKW's in te voeren. Met dit amendement wordt voorkomen dat de oude schoenen worden weggegooid voordat de provincie de nieuwe schoenen in gaat lopen. Bovendien zijn de WKW's volgens de natuur behorende organisaties op zijn minst nog voor verbetering vatbaar. De PRV heeft externe juridische werking en moet het beste zijn wat de provincie kan leveren aan natuurbescherming.
1335 Door de WKW's nu niet vast te stellen zoals beoogd met dit amendement, kunnen de noodzakelijke verbeteringen worden doorgevoerd. Tevens herstelt dit amendement een technische fout in de voordracht, namelijk dat er 2 artikelen III zijn opgenomen.*

1340

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

1345

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. De verandering van de PRV gaat grotendeels over twee onderwerpen, het anders organiseren van de regelgeving NNN en de regels over wat wel en niet mag op het strand. Voor wat betreft het laatste zijn wij heel blij dat in overleg met heel veel organisaties een zonering is afgesproken waarin onderscheid wordt gemaakt tussen strand waar echt rust is, waar in het zomerseizoen activiteiten plaats mogen vinden en de drukke stranden waar jaarrond activiteiten zijn. Helemaal goed zou je zeggen, ware het niet dat volgens het voorstel van GS de zomer begint op 1 februari en eindigt op 1 november. Ik begrijp dat de wens de vader van de gedachte kan zijn en dat er echt sprake is van klimaatverandering, maar u moet toch met mij constateren dat deze periode gespeend is van enige realiteitszin. Bovendien is het ook schadelijk voor de overwinterende vogels die in februari nog gewoon aanwezig zijn. Ik hoorde mevrouw Koning zeggen, wij zien geen argumenten, hier is een argument.

1350

1355

De heer **KRAMER** (VVD): Voorzitter. Hoe gaat u om met de realiteit, want op dit moment mogen strandpaviljoens ook al in februari opbouwen.

1360

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik weet dat het in sommige gemeenten toegestaan wordt. Wij gaan als provincie aangeven wat wij verstaan onder seizoenstrand, dat gaat zowel over de periode als over de plekken en dan kunnen wij ook zeggen wat wij het seizoen vinden en daar is dit amendement voor bedoeld. Die vogels zijn namelijk nog steeds aanwezig in februari. Als u zin heeft, kunt u op 23 februari meegaan met een excursie van de Vogelbescherming om de strand- en kustwintergasten te bekijken. Daarom dienen wij mede het amendement in om de periode op te schuiven tot in ieder geval 1 maart.

1365

Mevrouw **KONING** (CDA): Denkt u dan dat die vogels zullen verdwijnen? Nu staan er palen, straks komt het paviljoen, denkt u dat de vogels zullen verdwijnen als er een gebouwtje op de palen komt te staan? Dat dat zoveel verschil uitmaakt?

1370

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik denk zeker dat als je in februari op het strand gaat bouwen, de vogels die daar zitten, daar gaan verdwijnen. Ik wil verder gaan over de regels NNN. Wij willen GS danken voor de uitgebreide wijze waarop PS zijn meegenomen in dit proces. Dat hebben wij heel erg gewaardeerd en wij ondersteunen de aanpak waarin de WKW's bepalend zijn voor wat wel en niet mogelijk is. Het is goed dat de vraag centraal staat of er een significant effect op de natuur te verwachten is. Echter voor het oppervlak NNN zouden wij strikter willen zijn en het woord significant niet willen gebruiken. Daarom hebben wij samen met de SP en GL het amendement ingediend om het woord significant te schrappen. Tenslotte wil ik nog reageren op het amendement van D66 en wellicht ook plichtsgetrouw de VVD, het was niet helemaal duidelijk hoe hartelijk het was. Dat zegt dat die twee zinnen over de schapenhouderij die onder financiële druk staat en genoodzaakt is te intensiveren, geschrapt moeten worden uit de beschrijving van de kenmerken. Ik begrijp dat sommige mensen zich storen aan deze zin, omdat het wel een probleem aankaart en natuurlijk heeft deze zin geen enkel effect op de gebiedsbeschrijving en de kenmerken en waarden die wij vaststellen, dus wat dat betreft is het heel onschuldig. Aan de

1375

1380

1385

andere kant, deze zin raakt wel de kern van het probleem. Ons maatschappelijk systeem dwingt boeren heel vaak tot schaalvergroting en dat staat vaak haaks op de waarden die wij willen verdedigen. Daar moet een oplossing voor komen. Ik zou een vraag aan D66 willen stellen
1390 voordat ik kan zeggen of ik wel of niet instem met dit amendement. Hoe denkt u te gaan bewerkstelligen dat wij een oplossing vinden voor dit dilemma?

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter, wij weten nog niet of wij de wijziging van de PRV gaan steunen, wij wachten eerst de antwoorden van GS op de gestelde vragen af. Wij steunen het
1395 amendement om het seizoen te verlengen op de stranden. Alle argumenten van fracties houden geen stand want op 1 januari heb je het allergrootste evenement op Zandvoort en Scheveningen en dat is de Nieuwjaarsduik en daar komen steeds meer mensen op af en of er nou een paviljoen staat, interesseert niemand, want ze gaan allemaal het koude water in. Dus ik steun het handhaven van het seizoen van 1 maart tot 1 november.

1400

De heer **KRAMER** (GL): Wat heeft die duik in het koude water te maken met regelgeving voor tijdelijke bebouwing?

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Omdat de heer Kramer van de VVD net zei dat mensen ook in februari heel graag iets willen drinken als ze op het strand zijn. Maar die Nieuwjaarsduik doen ze ook als er nog geen bebouwing op het strand staat, sommige stranden dan.

1405

De heer **KRAMER** (VVD): Bent u weleens bij de Nieuwjaarsduik geweest?

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Daar ben ik elk jaar van de partij, ik ben de eerste die de Unoxmuts op heeft.

1410

De heer **KRAMER** (VVD): Dan heeft u ook kunnen zien dat er diverse paviljoens worden bijgebouwd om al die mensen te ontvangen, en van een kopje snert te kunnen voorzien.

1415

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik weet dat u in Zandvoort woont en daar zijn veel paviljoens die jaarrond open zijn en al die hordes kunnen daar gewoon een kop koffie of thee drinken, daar
1420 hoeft je geen extra bebouwing voor neer te zetten. Ik ga verder. Wij kunnen niet instemmen, maar er zijn door de PvdA vragen gesteld over de kleinschalige ontwikkelingen. GS zitten er tot nu toe heel geharnast in dat zij zeggen, er mogen maximaal twee woningen in het buitengebied gebouwd worden, maar dan zeg ik nogmaals, als het een gebouw is, dan heb je verder geen last van burgerwoningen verspreid in het buitengebied, dus of je er nou 2, 4 of 6 neerzet, dat kunnen woningen zijn voor bijvoorbeeld dementen die zorg nodig hebben. Ik vind het jammer en een gemiste kans als GS hieraan vast blijven houden. Hier willen wij ook nog even antwoord op.

1425

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter. Staat u mij toe het in een termijn te doen, dus ik wil de Statenleden verzoeken om eventuele nadere vragen bij interruptie te stellen. Ik zal meteen de amendementen langslopen. De PvdA en D66 vroegen naar het compensatiebeleid en ik zag ook een amendement langskomen, ik dacht van de heer Kramer van GL, waarin u zegt, gehoord de

1430 commissie om te komen tot een nieuw compensatiebeleid. Ik kan u gewoon een toezegging
doen, dan zijn wij veel sneller klaar. Ik wil al in februari naar de commissie NLWM komen. De
juiste volgorde is, eerst het college en dan kom ik naar de commissie. Ik neem dan de elementen
mee die wij in het BOT-overleg met elkaar hebben besproken, financiële compensatie, aantal
hectaren, compensatiegebied, dat komt allemaal terug.

1435 De heer **KRAMER** (GL): Dat is heel prettig om te horen, ik had ook niet anders verwacht en in het
amendement sluit ik daar ook bij aan, zoals gebruikelijk, maar hier gaat het om de tekst van de
PRV en wij zouden het op prijs stellen als dat horen van de commissie wordt opgenomen in de
tekst, zoals dat ook is geregeld voor het wijzigen van begrenzings.

1440 Gedeputeerde **TEKIN**: Laten wij nou met elkaar de ronde van het compensatiebeleid afmaken en
kijken hoe dit is bevallen. Dan gaan wij kijken of dat zijn beslag moet krijgen in de PRV. Ik had
hem op een andere manier gelezen. Het compensatiebeleid gaat nu vrij rap, maar u heeft het
meer over de toekomst en ik heb het over de huidige compensatie. Dan praten wij langs elkaar
1445 heen.

De heer **KRAMER** (GL): Ik ben bang van wel, ik ben mij ervan bewust dat wij nog komen te
spreken over de compensatieregeling, daar hebben wij ook afspraken over gemaakt. Het gaat
hier alleen over wat de rol van PS is bij de toekomstige nieuwe regels voor de compensatie.
1450 Daarvan zeg ik nu, je moet consequent zeggen dat PS daar een rol hebben zoals u die ook geeft,
maar dat moet je vastleggen in de tekst van de PRV. Eigenlijk zie ik dat als een omissie dat het
wel geregeld is voor besluiten van GS over afwijking van de begrenzing en dat dat hier niet is
geregeld.

1455 Gedeputeerde **TEKIN**: Nu begrijp ik u wat beter, maar dit raakt de kern, wat zijn de spelregels
binnen de PRV? Zoals ik mijn onderdeel heb ingevuld, is dat ik via een BOT-overleg eerst u heb
gehoord over wat er aan de hand is. Ik ben van plan om dat ook in de nabije toekomst zo te
doen, ik kom in februari al bij u terug. Of wij dit structureel moeten regelen in een PRV, dat vind
ik te ver gaan, want dat zijn de onderlinge afspraken en spelregels met PS. De
1460 eindverantwoordelijkheid omdat het ook om geld gaat, blijft bij GS. Ik ken dit college zodanig dat
zij u altijd meeneemt in het proces, dus ik zou zeggen, doe dat nu nog even niet, kijk hoe dit
proces loopt en als wij daar allemaal tevreden over zijn, dan kunnen wij dat op een later moment
bespreken. De heer Papineau Salm vraagt nog naar de evaluatie, ook andere partijen hebben dit
gevraagd. In de commissie heb ik gezegd, wat mij betreft moet er zeker een evaluatie zijn als wij
1465 de omslag maken naar de Omgevingsverordening, dus na de zomer van 2020 moet er een
definitieve evaluatie komen. Maar gelet op enkele vragen hier en opmerkingen van
natuurorganisaties heb ik in de commissie toegezegd dat wij hierop in de komende zomer
terugkomen en ik u rapporteer hoe de gesprekken met de terrein behorende organisaties zijn
verlopen. Bij de PMO-behandeling heb ik u al toegezegd, er is nu een signaleringslijst
1470 beschikbaar, wij kunnen op een andere manier kijken naar natuurverbindingen. Wij hebben nog
wat instrumenten op het gebied van grondbeleid. Ik wil de hele onderwerpen in een keer vlak
voor de zomer bij u brengen. Een aantal partijen maakt zich zorgen over de juridische

houdbaarheid van de beschrijvingen. Met die bril hebben wij die ook bekeken en wij menen dat deze juridisch houdbaar zijn. Er is voldoende kwaliteit om dat via de PRV en
1475 bestemmingsplannen allemaal te regelen. Daarom ben ik het principieel oneens met de heer Van Liere die spreekt over het uitkleden van de natuur. Over een paar jaar moeten wij terugblikken naar wie daar gelijk heeft gekregen. Ik ben ervan overtuigd dat met deze wijzigingen natuur nog steeds een plek krijgt. Wij krijgen nu veel beter een volumeknop. In antwoord op het amendement van de SP over intensieve en extensieve recreatie, die volumeknop zijn de WKW's,
1480 daarmee kunnen wij aan de slag. Het klopt dat wij deze operatie zijn begonnen naar aanleiding van de discussie over de toekomst van de recreatieschappen. Ik heb al in de commissie R&W gezegd, het is geen bezuinigingsoperatie en ik herhaal dat hier, dit college bezuinigt niet op recreatieschappen. Dit is veel meer vanuit de inhoud geredeneerd om daar meer balans in te kunnen krijgen. U weet dat de beschrijvingen van de recreatiegebieden nog nauwkeuriger zijn
1485 dan deze beschrijvingen. Die liggen bij de RNH zodat ze gericht aan de slag kunnen met eventuele aanvragen. Ik denk dat dat ten goede kan komen aan de recreatieschappen maar ook aan de natuur. Ik vind dat de heer Kramer van GL zich gemakkelijk verschuilt achter de natuurorganisaties. Ik zal u vertellen hoe het is gegaan. Geen enkele natuurorganisatie heeft mij hier een persoonlijke brief over geschreven. Ze zijn altijd in contact geweest met de ambtelijke
1490 organisatie, de gesprekken zijn altijd gevoerd. Die hebben wel af en toe een brief geschreven toen wij in de commissies bezig waren. Die brief heb ik ook ter kennisname gezien, want die was met name aan u gericht. Ik zou denken, als ze daar nou echt bezwaar tegen hebben en u weet, ik ben heel benaderbaar en ik zie en spreek ze regelmatig, dan hadden ze mij wel benaderd. Toen wij het in het begin over het proces van deze vergadering hadden, die WKW's zullen nooit
1495 volledig af zijn. De natuur gaat ook een beetje zijn eigen gang, maar het moet wel allemaal juridisch houdbaar zijn en richting geven waar wij misschien nog extra natuurverbindingen kunnen doen of andere dingen. Daar moet het een goed antwoord op geven. Dit is allemaal in het afgelopen anderhalf jaar gebeurd en ik heb ook in die gesprekken, de laatste keer dat ik ze sprak, gezegd tegen de natuurorganisaties, we nemen de tijd om dit volledig af te maken.
1500 Iedereen die in de veronderstelling is dat dit rond de zomer helemaal klaar is, volgens mij is het nooit klaar en is het een continu proces. Ik zie twee amendementen over significant. Ik vind het jammer dat ik u niet heb kunnen overtuigen van, wij hebben het heel vaak over significant ook in de commissie gehad. Het klopt, het sluit aan bij het Barro en het klopt dat er provincies zijn die bewust significant niet hebben opgenomen. Dat is ook tot mij gekomen. In de brief van het
1505 college over dit onderwerp hebben wij herhaald dat het niet ons uitgangspunt is dat het aantal hectaren teruggaat, maar ik zie dat ik de meerderheid van PS dit comfort niet heb kunnen bieden. Ik stel voor beide amendementen in een amendement op te nemen. De voorkeur van het college gaat uit naar het amendement van D66 en PvdA, want daar staat het woord 'een' niet voor. Dat sluit beter aan op de tekst. Over de Hoge Berg hebben wij het in de commissie gehad en daarover
1510 heb ik u in de brief uitgebreid geïnformeerd. Ik hoop hierop zo spoedig mogelijk bij u terug te komen. Dan over de enkelbestemming, mijnheer Kramer, daarover zullen wij het niet eens worden. De heer Van Liere begon er ook over. Het college is van mening dat wij het niet uitkleden en juist meer zekerheid bieden, dat wij ook op de inhoud, u had het over de biodiversiteit, ik denk dat dit een kans is om de biodiversiteit te laten toenemen, juist omdat wij nu meer
1515 instrumenten hebben dan tot nu toe. Dus A5 wordt negatief gepreadviseerd.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Kunt u mij nog een keer heel kort uitleggen waarom u niet kunt volstaan als het gaat over het verhogen van de kwaliteit van de natuur met de WKW die tevens kan dienen als toetsing van voorstellen of initiatieven of die wel of niet passend zijn in de natuur? Waarom is per se het schrappen van de enkelbestemming nodig? De blokkades die ik heb
1520 gezien in de jurisprudentie en uitspraken van de Raad van State over diverse initiatieven die niet konden worden gehonoreerd, hierbij wordt verwezen naar onze huidige formulering van de PRV op het punt van de natuur. Wij hebben dat nu verder ingevuld en de WKW is in dat opzicht eenduidig en hanteerbaar.

1525 Gedeputeerde **TEKIN**: Omdat ik op dit moment geen maatwerk kan leveren, stel, ik zou de WKW's toevoegen aan de enkelbestemming natuur, dan zal ik dat maatwerk ook niet kunnen leveren, want bij de enkelbestemming natuur zitten gebieden helemaal op slot, kijk naar de recreatieschappen.

1530 De heer **KRAMER** (GL): Dit staat echt haaks op wat u in al die bijeenkomsten en in onze discussies onderling naar voren heeft gebracht. Wij hadden juist de WKW nodig om meer duidelijk te maken wat van zoveel waarde is dat je daar niet zou moeten werken met welke vorm van recreatie dan ook en waar dat vanwege beperkte waarden wél zou kunnen. De WKW zijn er
1535 nu.

Gedeputeerde **TEKIN**: Ik draai hem even om, ik spits het toe op de recreatieschappen want daarom zijn wij deze discussie gestart. In de huidige situatie zit het daar ook op slot, dat is het verwijt dat ik van medecollega's uit gemeenten krijg, van je bent een sta in de weg als provincie
1540 en je zou mij moeten helpen om te kijken waar het kan of we daar wat meer mogelijkheid zouden kunnen hebben. Met deze operatie maken wij meer duidelijk waar welke recreatieve mogelijkheden zijn. Het college is geen voorstander van twee regiems binnen de PRV. Dat vind ik onhandig en dat is een bestuurlijke en administratieve last die wij onszelf niet moeten aandoen, omdat het college vindt dat de natuur niet wordt uitgekleed.

1545 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik ben een beetje verbijsterd. Hoe kun je nu zeggen dat de recreatiegebieden op slot zitten? Er zijn muziekfestivals die je op kilometerafstand kunt horen. Die kunnen binnen de huidige regelgeving. Hoe kun je dan zeggen dat het nu op slot zit?

1550 Gedeputeerde **TEKIN**: Als je wat meer zou willen doen, dan zit hij op slot, dat is de realiteit. Ik wil samen met de schapsbesturen en mijn collega's kijken waar de natuur leidend is – met de WKW-beschrijving draaien wij het om – om te kijken waar iets meer mogelijk is, maar op dit moment zit het op veel plekken op slot.

1555 De heer **KRAMER** (VVD): U heeft het over het amendement voor het schrappen van het woordje significant. Hoe zit dit in verhouding tot het Barro dat bepaalde dingen voorschrijft op dat punt en hoe u die relatie ziet? Tevens of het schrappen van het woordje significant het proces dat u heeft ingezet met de recreatieschappen, niet doorkruist.

1560 Gedeputeerde **TEKIN**: Het laatste doorkruist het echt niet. Ga je echt iets grootschaligs doen rondom die recreatieschappen, dan kan dat, dan moet je gewoon de procedure doorlopen en daar heb ik het woord significant niet voor nodig. Je kunt afwijken van het Barro, sommige provincies hebben daarvoor gekozen. Ik zie in deze Staten dat ik de afgelopen anderhalf jaar dat comfort niet heb kunnen bieden.

1565

De heer **KRAMER** (VVD): Voorzitter, hoe kunt u uitleggen dat u kunt afwijken van het Barro? Daar hebben wij als provincie toch rekening mee te houden?

1570 Gedeputeerde **TEKIN**: Het is geen wet van Meden en Perzen. Je hebt de bevoegdheid om daar invulling aan te geven. Ik vertaal even wat hier de afgelopen anderhalf jaar is gebeurd. Wij hebben geprobeerd om significant goed uit te leggen, daar zijn wat voorbeelden van geweest. Ik kan ook tellen, ik zie nu wel een kleine meerderheid, 5 tot 6 partijen die daar nog niet het comfort hebben. Als ik het advies krijg van het kan, andere provincies doen het ook, dan ga ik ervan uit dat we dat op een goede manier met elkaar kunnen afspreken.

1575

Mevrouw **DE GROOT** (SP): De gedeputeerde had het net over festivals. Ik wil hem vragen, hoeveel festivals denkt u dat er in Noord-Holland per jaar zijn? Volgens mij zijn dat er meer dan 300. Hoewel ik in het rustigste deel van Wormerveer woon en als ik binnen ben heb ik er geen last van, maar ik hoor wel het geluid van de festivals van Spaarnwoude en van de festivals van 't Twiske.

1580 Kunt u zich voorstellen dat de natuur en de bewoners die dichterbij wonen, daar last van hebben?

1585 Gedeputeerde **TEKIN**: Daar kan ik mij iets bij voorstellen. Ik heb geen waardeoordeel, ik weet ook niet hoeveel festivals er zijn. Het wil ook helemaal niet zeggen dat er met dit besluit steeds meer festivals bij moeten komen, dat moet per gebied bekeken worden. U hebt het heel vaak over festivals, maar je kunt ook denken aan andere soorten van recreatief gebruik. Ik vertel u alleen waarmee ik ben geconfronteerd twee jaar geleden toen ik deze klus aanvaardde, en dat is dat ik met collega's en medepartners zat die daar een hele andere mening waren toegedaan. Dan A7. Mijnheer van Liere, artikel 1.c. schrappen, u kunt zich voorstellen dat ik daar negatief over adviseer. Artikel 3, de tweede, eerste te schrappen, als het echt tekstueel is, dan moet u mij daar
1590 even de ruimte voor geven om dat te veranderen.

1595 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Het is niet tekstueel. Er staan helaas twee artikelen 3 in de voordracht, dat lijkt mij sowieso een probleem. Een ervan gaat over het vastleggen van de bijlage waarin de WKW's beschreven staan en dat hangt samen met 1.c. Het gaat over hetzelfde, het gaat om het natuurdeel uit de voordracht en dat wilt u niet, maar ik wel.

Gedeputeerde **TEKIN**: Als het klopt dat er twee artikelen 3 zijn, dan moeten wij dat rechtzetten. Ik heb de amendementen en moties afgerond.

1600 Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter, de andere onderdelen het verbeteren ruimtelijke kwaliteit in het landelijke gebied door het opruimen van storende en vrijkomende bebouwing en de

mogelijkheid om daar een woning voor terug te bouwen, de reden is niet vanuit volkshuisvesting, maar de ruimtelijke kwaliteit door het opruimen van vrijkomende bebouwing. Het is een nadrukkelijke wens van de regio dat dat mogelijk wordt gemaakt. Het maximum is twee
1605 burgerwoningen. Als er meer mensen in wonen, is dat iets anders, maar het zijn twee woningen. Hoeveel mensen daar wonen, hoe je dat regelt, dat er veel ouderen samen met elkaar in een commune wonen, dat is iets anders. Dat is de wijziging die voorligt. Dan het strand. Het volgende is het geval. U stelt voor A3 voor het bestemmingsplan. Wij verankeren datgene wat wij in het overleg met alle 26 partijen hebben besproken. De PvdA vraagt, hoe kijken andere partijen er
1610 tegenaan als wij daar iets anders gaan doen? Wij hebben dat besproken. De toekomstvisie voor de kust 2040 is door alle partijen ondertekend en daarin staat dat wij bestaande afspraken respecteren. Op deze wijze vindt u dat terug in hoe die afspraken zijn gemaakt. In hoeverre is het een zorg? Het zijn afspraken van gemeenten met exploitanten. Wij sluiten erbij aan dat het seizoen datgene is wat wordt voorgeschreven, wij sluiten aan bij hetgeen voor de waterbeheerder
1615 geldt. Bij het Noorderkwartier in het noordelijk deel van de provincie is dat al 4 maanden, van 1 november tot 1 maart. In het zuidelijk deel van de provincie Velsen, Bloemendaal en Zandvoort, schrijft Rijnland voor van 1 november tot 1 februari. Gemeenten mogen daar verder in gaan, dus die mogen meer eisen stellen. Bloemendaal vindt vanaf 1 maart prima en Velsen vindt zelfs 15 maart goed. De enige van 1 februari tot 1 maart is Zandvoort en die gebruikt die periode voor de
1620 opbouw van de paviljoens. U vraagt met het amendement om dit te gaan vastleggen, maar wij moeten niet iets gaan regelen wat zich al regelt en richt en wat conform de afspraken met 26 partijen is.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Is het technisch mogelijk om alleen voor Zandvoort een uitzondering te
1625 maken als u bestaande afspraken wilt respecteren?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Wij hebben allemaal de handtekening gezet onder de bestaande afspraken en dat geldt ook voor als Zandvoort zegt, wij hebben deze afspraken met onze ondernemers op een plek waar het om het om het seizoenstrand gaat en waarbij er vanuit
1630 waterbeheer voldoende mogelijkheden zijn om de veiligheid te garanderen. Dan is er op dat moment geen reden om het op die plek nog langer vrij te houden van bebouwing.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Dat begrijp ik, dat is niet het antwoord op de vraag, dus die vraag heb ik niet goed gesteld. U wilt bestaande afspraken respecteren, dat begrijp ik, maar u constateert
1635 tegelijkertijd dat alleen in Zandvoort de maand februari nodig is voor het opbouwen. Is het dan technisch mogelijk dat wij zeggen, voor de hele kust geldt 1 maart en wij maken wij een uitzondering voor Zandvoort?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Technisch kan altijd alles, maar de vraag is of je het wilt. We zeggen
1640 allemaal, ook in de omgevingsvisie, we doen lokaal wat kan en centraal wat moet. Dit is lokaal allemaal goed geregeld en dan zeg ik, u hebt zich met elkaar uitgesproken dat u op deze manier wilt omgaan met gemeenten in de provincie. Het is goed geregeld, de waterbeheerders hebben hun termijnen, de gemeenten hebben hun eisen, de veiligheid is niet in gevaar, dan vind ik dat

1645 wij moeten aansluiten bij wat u heeft aangegeven als PS, namelijk dat het zo goed geregeld is en wij respecteren bestaande afspraken.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Dank voor uw uitvoerige toelichting, maar even doordenkend, wij zijn begonnen met het Kustpact om meer eenheid te krijgen in het geheel en dit staat er haaks op. Noorderkwartier doet het tot 1 maart. Is het niet handig om er nog een keer naar te
1650 kijken met de partners om meer duidelijkheid te scheppen? Is dit niet een ander beeld dan wat wij met het Kustpact voor ogen hadden? Dit element maakt het zo verwarrend.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Dan verschillen wij in het vertrekpunt van het Kustpact, want dat was duidelijkheid geven over wat kan op welke plek en wanneer en vooral ervoor zorgen dat er geen
1655 bijzondere bebouwing kan plaatsvinden. Goed zoneren, kijken wat waar kan. Dat hebben wij met elkaar gedaan, wij hebben het hele proces met alle partijen doorlopen en het bleek dat wij het goed geregeld hadden, dus daar mag u trots op zijn. Het feit dat het hier en daar verschillend is, is nou eenmaal zo. Wij hebben natuurstrand, seizoenstrand en jaarrond strand. Die verschillen zijn er. Dat is een ander vertrekpunt voor het Kustpact dan wat u nu zegt. Het is juist niet de
1660 bedoeling geweest om er overal een grote eenheidsworst van te maken. Het is een goed en zorgvuldig proces geweest waarbij wij nu de laatste punt op de i zetten. Ik ontraad A3.

Mevrouw **STRENS** (D66): Ik stel voor om even te schorsen zodat we de amendementen bij elkaar kunnen vegen en opnieuw indienen.
1665

De **VOORZITTER**: Wij schorsen de vergadering voor 10 minuten. De vergadering is heropend. Gedeputeerde Tekin is vertrokken vanwege een begrafenis, maar wordt vervangen door de overige collegeleden. Wij komen bij de tweede termijn.

1670 *Tweede termijn*

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ik dank GS voor de reacties op alle punten. Een paar dingen nog. Mooi dat de compensatie binnenkort in de commissie komt en belangrijk om goed te kijken naar de uitgangspunten, hoe gaan wij dat dan doen? Onze voorkeur is duidelijk. Mooi dat de
1675 evaluatie van de WKW's snel op de agenda komt. Dat is een mooie toezegging. Over Texel bestaat volgens mij een misverstand, als je ter plekke bij de agrarische boeren en natuurverenigingen gaat kijken, dan zie je dat de tuinwallen een bepaalde beperking geven. Dan hebben ze iets meer schapen nodig. Dat is de reden om hen de ruimte te geven in gewenste bedrijfsvoering die wij graag willen voor het behoud van de Hoge Berg. Met de omschrijving
1680 worden zij beperkt om dat te kunnen doen, dus wij zijn groot voorstander van het weghalen van die zinnen want dat beperkt hun bedrijfsvoering. Daarna komt het terug in het gebiedsproces. De discussie over de recreatiegebieden en de natuur daarbinnen. Ik denk dat een aantal Statenleden de historie een beetje is vergeten. Wij zijn de enige provincie waar NNN in de recreatiegebieden zit, in het verleden als een soort deken er overheen gelegd. Wij komen allemaal tegen dat in
1685 bepaalde NNN delen geen meter natuur te vinden is. Dat wordt er nu uitgehaald en de kern van waardevolle natuur blijft over en die wordt goed beschreven. Het heten recreatiegebieden en

geen natuurgebieden. Die hebben wij hard nodig in onze Metropoolregio, dat is de reden voor de toelichting op dat punt.

1690 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Over geschiedvervalsing gesproken, liggen er nu wel of niet binnen NNN recreatiegebieden op dit moment?

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ja, die liggen er en daarbinnen gaan wij de zonering aanbrengen voor wat werkelijk natuur is en natuurwaarden volgens de omschrijving.

1695 Baggersloten en modder hebben niks met natuur te maken en die vallen nu wel onder NNN en dat is niet verstandig. Daarmee beperk je de ontwikkeling. De natuurorganisaties worden volgens mij een beetje geframed, er zijn twee brieven, een die in de commissie behandeld is en die van vrijdag jl. en in de laatste staat geen enkel woord dat wij het niet moeten behandelen. Een van de punten wordt nu overgenomen, significant en met de andere zijn wij het niet eens, maar u moet
1700 niet net doen alsof wij niet naar hen luisteren. PBN adviseert ons niet om het niet aan te nemen, dat ook richting partijen die dat roepen, dat was een brief van een tijd geleden maar er is een tweede recentere brief. Dat is voor ons reden om dat nu wel te behandelen. Mevrouw Geldhof, dank voor uw toelichting over de woningen. Als ik bejaard ben, dan kan ik terecht in zo'n woning, hopelijk mag ik dan mijn eigen naambordje op de deur zetten. Over strandzonering
1705 worden wij het niet eens, maar ik snap uw redentatie en gelukkig zijn er veel gebieden waar het wel tot 1 maart is. Hollands Kroon heeft wel een goede keuze gemaakt en ook andere gemeenten, hoewel het niet op alle terreinen lukt. Wij zullen het amendement niet steunen om dat nu te gaan wijzigen, maar het gaat gelukkig de goede kant op. Ik heb er alle vertrouwen in dat Zandvoort ook een keer het licht gaat zien en iets korter gaat doen, een seizoenstrand. Bij de
1710 amendementen leg ik een stemverklaring af.

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. Dank voor de toelichting van GS. De compensatie. Wij zijn blij met de toezeggingen van de gedeputeerde dat hij de punten die wij in het BOT-overleg hebben ingebracht over de nieuwe regeling, meeneemt. Wij vinden het wel degelijk van belang
1715 dat PS gehoord worden voordat zo'n regeling wordt vastgesteld, dus wij willen meegaan met A6 van GL. Over Texel en de Hoge Berg is een aantal vragen gesteld, waarom moet dat? Het CDA heeft daar een heldere toelichting op gegeven. Er is op dit moment nog een gebiedsproces gaande. Wij weten dat er een spanningsveld is tussen enerzijds ecologische en archeologische en cultuurhistorische waarden, natuurwaarden, en het is een puzzel om te kijken hoe wij daar met
1720 elkaar uitkomen, zodat wij daar een totaalverhaal hebben waarin iedereen zich herkent en op de juiste manier met schapenbegrazing verder kunnen gaan. Vandaar dat wij dit amendement hebben ingediend. Richting VVD, u zegt enerzijds, wij moeten ons als PS beperken tot de hoofdlijnen en dat ben ik met u eens, maar wij vinden significant wel degelijk over de hoofdlijnen gaan, want het gaat over de al dan niet vermindering van NNN. Ik ben benieuwd waarom u er
1725 moeite mee heeft dat wij eventueel zullen afwijken van het Barro, want dat doen wij wel op meer onderdelen.

1730 De heer **KRAMER** (VVD): Voorzitter.. Het gaat ook om een stukje vertrouwen geven aan GS en aan de gemeenten en u probeert nu alles uit te sluiten en geen vertrouwen te geven door dat woordje te laten staan en die ruimte wel aan GS te geven. Daar ging het mij voornamelijk om.

1735 Mevrouw **STRENS** (D66): Daar ben ik het niet mee eens, want wij geven wel degelijk vertrouwen aan gemeenten. Dit biedt juist de gewenste transparantie aan gemeenten en aan mensen die daar iets willen over wat wel en niet mogelijk is binnen onze regelgeving. Dan als laatste richting de PvdD over het feit dat de heer Van Liere het framet alsof wij hier bezig zijn met het uitkleden van het natuurbeleid. Daar ben ik het echt niet mee eens. Wij hebben als enige provincie de recreatiegebieden begrensd als NNN-gebied, maar dat wil niet zeggen dat die gebieden allemaal hele hoge natuurwaarden kennen. De beschrijving van de WKW's biedt de mogelijkheid om het begrensd te laten als NNN en tegelijkertijd onze natuurwaarden te beschermen en ervan te
1740 kunnen genieten.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Als u vindt dat de natuurkwaliteit onvoldoende is in de recreatiegebieden, waarom stelt u dan geen herbegrenzing voor?

1745 Mevrouw **STRENS** (D66): Dat is op dit moment niet aan de orde. Wij hebben het over wat wel en niet toegepast mag worden, welke ontwikkelingen wel en niet mogelijk zijn in NNN.

1750 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik vind dat geen logische redenering. Wanneer de natuurkwaliteit in de natuur niet hoog genoeg is, dan moet je of investeren in de natuur om te zorgen dat de natuurkwaliteit omhoog gaat of je zegt, hier is niets meer van te maken, laten wij recreatie toestaan en elders natuur realiseren. Maar u kiest voor geen van beide varianten en u zegt, natuurbestemming niet nodig.

1755 Mevrouw **STRENS** (D66): Wij kijken naar wat hand in hand kan gaan en daar zijn wel degelijk kansen wat ons betreft.

1760 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Nog een paar korte opmerkingen. Hetgeen gaat over de Hoge Berg, begrijp ik echt niet. Wilt u ervoor zorgen dat de veestapel qua schapen zich uitbreidt en het landschap er slechter van wordt of wilt u het landschap beter maken, maar waarmee dan? Dan kan onmogelijk gerealiseerd worden met een grotere veestapel. Dan nog over het eten en drinken van de heer Kramer. Dat ze op het strand niet kunnen eten en drinken, misschien zouden ze dat in het dorp kunnen doen van Egmond, dan hebben de horecatenten in de dorpen er ook nog profijt van, maar laten wij de stranden alsjeblieft een maandje of vier met rust als het gaat om seizoenstranden. Recreatiegebieden liggen binnen NNN. Laat het nou eens een aansporing
1765 zijn om de natuurkwaliteit in recreatiegebieden wat hoger te maken in plaats van de natuurkwaliteit in recreatiegebieden nog lager te maken dan het nu al is. Dat lijkt mij een heel goed streven, want wij willen natuurlijk een heel groot NNN hebben. U weet zelf dat sommige delen van 't Twiske niet zo mooi zijn en andere delen juist heel erg natuurlijk, dan vind ik het een prima idee om de rest ook zo te maken.

1770

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): U doet net of uit alle recreatiegebieden de natuur weggaat. In Spaarnwoude en 't Twiske worden gebieden aangewezen waar de natuurwaarde hoog is en die worden nu beschreven. Dat is de herbegrenzing die plaatsvindt. Andere delen hadden de titel NNN maar waren het niet waardig. Dat is de reden voor de herziening.

1775

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Het zou juist heel fijn zijn als die gebieden in NNN die volgens u laagwaardige recreatiegebieden zijn, dat zou juist heel geweldig zijn als die een boost krijgen en het wat meer natuur wordt.

1780

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. De uitkomst van de schorsing, partijen die over hetzelfde onderwerp op een woordje na een gelijklopend amendement hadden geformuleerd, beide amendementen zijn geïntegreerd. De toelichting op de tekst is zodanig gewijzigd dat die misschien wel Statenbreed aangenomen kan worden. Ik lees het voor: "De 'significante vermindering' leidt tot onduidelijkheid en biedt de mogelijkheid dat het oppervlak van het NNN

1785

per saldo kleiner wordt. Het beleid van de provincie is er juist op gericht om de natuur te beschermen en kwantitatief en kwalitatief te versterken. Daartoe dienen de beschrijving van de WKW en het voorschrift dat bij nieuwe ontwikkelingen de oppervlakte van NNN tenminste gelijk blijft. Hierbij het nieuwe amendement.

1790

Amendement 8/14-01-2019

Oppervlakte NNN

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 januari 2019

1795

Besluiten:

In artikel 19, derde lid, in de zinsnede 'tot een significante vermindering', de woorden 'een significante' te schrappen waardoor dit artikellid als volgt komt te luiden:

1800

"3. Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid maakt geen nieuwe activiteiten mogelijk die per saldo leiden tot een significante aantasting van de WKW of tot een vermindering van de oppervlakte van het NNN of de natuurverbindingen of van de samenhang tussen die gebieden."

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties GL, SP, CU/SGP, PvdA, D66

1805

Toelichting

De 'significante vermindering' leidt tot onduidelijkheid en biedt de mogelijkheid dat het oppervlak van het Natuurnetwerk Nederland per saldo kleiner wordt. Het beleid van de provincie is er juist op gericht om de natuur te beschermen en kwantitatief en kwalitatief te versterken. Daartoe

1810

dienen de beschrijving van de WKW en het voorschrift dat bij nieuwe ontwikkelingen de oppervlakte van NNN tenminste gelijk blijft.

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Dat betekent dat A1 en A4 zijn ingetrokken.

1815

De heer **KRAMER** (GL): Beide amendementen zijn ingetrokken. Ik kom terug op een opmerking van gedeputeerde Tekin dat GL zich zou verschuilen achter de natuurorganisaties. Dat vind ik nogal ver gaan. Wij hebben ons in zekere zin door **ze een** plaats te geven in het debat, bij hen aangesloten, omdat wij dezelfde opvattingen hebben en die opvattingen zijn ook bekend, want wij zijn er al een jaar over in gesprek met de heer Tekin. Dus daar neem ik afstand van. Ik heb de passage opgezocht waarnaar gevraagd werd in de beantwoording van GS. "Tegelijkertijd willen wij op die plaats binnen NNN waar dat kan, ruimte bieden aan passende activiteiten zoals recreatie in de huidige situatie. Met de verplichte enkelbestemming natuur is dat niet mogelijk." Met het eerste zijn wij het eens, maar wij hebben juist de WKW geïntroduceerd niet alleen ter versterking van de natuur, maar ook om een handvat te hebben om te kunnen beoordelen wat wel en niet mogelijk is in de verschillende onderdelen van de natuur. Dat was er niet. Het feit dat de bepalingen sowieso veranderd worden, betekent dat je niet zo maar op basis van oude bepalingen zou kunnen zeggen dat er nog meer zou moeten veranderen. Die enkelbestemming **heb je nodig**. De recreatiegebieden, wij hebben naar aanleiding van het proces dat begonnen is bij de recreatieschappen onlangs nog de suggestie gedaan van, hanteer dan voor de recreatieschappen een dubbelbestemming. Dat is afgewezen door GS met een argumentatie die wij niet deelden, maar dat is de reden waarom wij er niet op zijn teruggekomen. Van wat de PvdA net zei, schrik ik eigenlijk. Sommige delen van NNN zouden zo laagwaardig zijn, dat je het er net zo goed uit kunt halen. Dat is niet de discussie. De inzet is nog steeds dat NNN wordt afgemaakt en zelfs uitgebreid en dat wij daar kwalitatief hoogwaardige natuur willen maar zodanig dat het niet onmogelijk is daar waar het kan, nieuwe ontwikkelingen toe staan. Dat is de opzet geweest van deze aanpak en de uitkomst spoort daar niet helemaal mee, vandaar de amendementen.

1820

1825

1830

1835

1840

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Waar zijn de recreatieschappen dan voor bedoeld?

1845

1850

De heer **KRAMER** (GL): Dat vecht ik niet aan. Ik heb nooit de bedoeling van de recreatieschappen tegengesproken, maar hoe dan ook is daar natuur ontstaan en die valt nu onder de bescherming NNN en wat wij nu doen, is met de beschrijving zowel binnen de recreatieschappen, de recreatiegebieden als binnen de rest van NNN meer mogelijkheden creëren. Daarvoor is een handzaam nog te verfijnen instrumentarium ontwikkeld en daar ben ik blij mee. Dan nog iets over de strandzoning. Ik betreur het uitermate dat D66 en de PvdA een ommezwaai hebben gemaakt. ik heb in de commissie R&W van 3 december jl. een en ander aangetekend en dat kunt u teruglezen in het verslag. De PvdA heeft daar een pleidooi gehouden om het strandseizoen pas per 1 maart te laten aanvangen. Daar heeft hij vrij lang aan vastgehouden en vanochtend is het onderwerp ook nog even ter sprake gebracht door de PvdA. D66 heeft aangegeven dat 1 maart ook prima is.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Maar de discussie is wel doorgegaan.

1855

De heer **KRAMER** (GL): Ja, maar de argumentatie is totaal niet veranderd.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Richting de heer Kramer, de situatie is iets anders dan destijds. Idealiter zou ik het graag voor het gehele gebied hebben, maar ik moet ook rekening houden met de convenantpartners. Ik ben er niet voor om dat nu in een keer te doorkruisen en ik hoop dat
1860 straks uit de evaluatie blijkt dat het misschien helemaal kan, maar ik ben tevreden met het antwoord van de gedeputeerde. Bij Noorderkwartier en andere gemeenten gebeurt het al, zo moet je je winst ook zien.

De heer **KRAMER** (GL): Uit uw ervaring als wethouder in het verleden moet u toch weten dat als je
1865 in een ruimtelijke verordening een verruiming pleegt, deze bijna niet meer terug te draaien is vanwege nieuwe ontstane belangen.

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. De heer Kramer shopt uit het verslag. Het klopt inderdaad dat ik gezegd heb, als het aan ons zou liggen, dan zou 1 maart voldoende zijn. Maar u moet het
1870 verslag goed lezen, want ik heb ook de gedeputeerde gevraagd of dit onderdeel is geweest van de totale set aan afspraken en bestaande regeling. Daarop heeft zij positief geantwoord en dat was voor ons de afweging om te zeggen, jammer, wij zitten hier niet als enige aan de tekentafel, dus wij stemmen in met hetgeen wordt voorgesteld.

De heer **KRAMER** (GL): Dat is correct wat niet wegneemt dat u in essentie aanvankelijk vond dat je die periode moest uitbreiden en ik vind het jammer dat u van gedachten bent veranderd.
1875

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, de gedeputeerde zei dat hij het principieel oneens was met de PvdD, maar dat de tijd wel zou leren wie er gelijk zou hebben. Dat is natuurlijk niet een
1880 erg principiële opvatting, maar dat terzijde. Laat ik een paar voorbeelden uit het verleden noemen. De stop op de geitenhouderij, de PvdD zei 9 jaar geleden dat dat een goed idee was. Toen kregen wij alleen steun van de SP. Inmiddels unaniem aangenomen. Financiële compensatie van natuur. In 2013 werd daartoe besloten. De PvdD heeft zich er toen zeer tegen verzet en ik zie nu eindelijk een meerderheid ontstaan tegen financiële compensatie in de EHS. Een goed teken, de
1885 gedeputeerde zal dat in december ongetwijfeld gaan formaliseren. En natuurlijk de kosten van verdere realisatie van de EHS. Wij hebben altijd gezegd, daar is meer geld voor nodig. Deze gedeputeerde heeft zich dat ook gerealiseerd en een voorstel gedaan aan PS om meer geld beschikbaar te stellen. Ik maak mij niet zoveel zorgen over wie er uiteindelijk gelijk gaat krijgen, maar wel over de schade die intussen door uw beleid gaat ontstaan voordat u zover bent. Het
1890 voorstel is geheel vanuit de inhoud geredeneerd. Nu wil ik tegenwerpen dat alle coalitiepartijen naar recreatie hebben verwezen. Dat was belangrijk voor de recreatie dat wij nu iets doen aan de bescherming van natuur, maar de gedeputeerde ging er zelf ook in mee toen ik vroeg, waarom dan die enkelbestemming? Het zit op slot. En wat betekent het op slot dan? Er was niet meer mogelijk. Wat niet meer mogelijk? Niet meer recreatie mogelijk. Dat is toch niet helemaal
1895 inhoudelijk. Die WKW's zullen nooit helemaal af zijn en dat lijkt mij een goede reden om een extra bescherming aan te houden, namelijk de enkelbestemming natuur. En het is niet zo gek dat je een natuurgebied ook bestemt als natuur. Ik ben het op een punt wel met de gedeputeerde eens. Hij zei, natuur is in dit voorstel leidend. Wij denken inderdaad dat de natuur ernstig zal

1900 lijden onder dit voorstel. Een meerderheid van de Noord-Hollanders denkt groen, wil de natuur beschermen en stemt op partijen die dit beloven. Er is ook een lichtgroene meerderheid in PS en dat de coalitie dit natuurvijandige voorstel gaat steunen, is een klap in het gezicht van alle mensen die op hen gestemd hebben en dachten dat natuur bij hen in goede handen was. Daarmee laat de coalitie de groene oppositie maar vooral de groene kiezer en de natuur volledig in de kou staan.

1905 Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Het samengevoegde amendement A8 van twee amendementen. Voor de strekking is een grote meerderheid en wij begrijpen uw keuze daarin. De meeste gesprekken in tweede termijn vonden voornamelijk tussen partijen plaats, dat is mooi, dat zoeken wij hier ook in PS, maar een ding moet mij van het hart, namelijk dat de heer Van
1910 Liere op het laatst zei dat dit een natuurvijandig voorstel is. Dat wil ik echt namens het college verre van ons werpen. Het is absoluut onzin. Het gaat erover dat in het verleden over recreatiegebieden een natuurlaag, beschermingslaag is geplaatst terwijl het recreatiegebieden zijn en dat zijn gebieden die bedoeld zijn om te recreëren. Dit is de mogelijkheid om ervoor te zorgen dat enerzijds de natuur en anderzijds de recreatiegebieden bescherming kunnen blijven
1915 genieten, maar dat ook de mensen kunnen blijven genieten. Nogmaals, een natuurvijandig voorstel is absoluut onzin.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Het college doet nu alsof deze voordracht alleen gaat over de recreatiegebieden, dat is helemaal niet waar, het gaat over alle natuurgebieden in Noord-
1920 Holland.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voor zover die goed beschreven zijn, is het uitstekend om er op deze manier mee aan de slag te kunnen gaan. Verder was het een discussie tussen partijen in PS.

1925 De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming over de amendementen, moties en het voorstel.

Mevrouw **KLAASSEN** (D66): Ik onthoud mij van stemming vanwege mijn werkgever.

De **VOORZITTER**: Waarvan acte.

1930

Mevrouw **VAN DUIJN** (PvdA): Om dezelfde reden onthoud ik mij ook van stemming.

De **VOORZITTER**: Waarvan acte. Beide Statenleden verlaten nu de zaal. De twee samengevoegde amendementen is nu A8 geworden. Wij stellen voor eerst A7 van de PvdD in stemming te brengen
1935 omdat dit de meest verstrekkende gevolgen heeft. Stemverklaringen?

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ik vind het jammer dat dit amendement er ligt. Ik sluit mij aan bij de woorden van de gedeputeerde dat dit een natuurvijandig verwijt naar GS is. Dat is volstrekt niet waar. U doet onrecht aan de mensen die hebben gewerkt aan de WKW's, ook uit de praktijk.
1940 Ik vind het onwaardig van de PvdD om dit voorstel op deze manier te betitelen.

De **VOORZITTER**: Wie is tegen het amendement A7? Dat zijn de fracties VVD, CU/SGP, ONH, PVV, CDA, D66, PvdA, het amendement is verworpen. Dan A2. Stemverklaringen?

1945 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ik vind het jammer dat de Natuurvereniging De Hoge Berg zo wordt neergezet door een aantal partijen. Ik zou u willen uitnodigen om een keer te gaan kijken daar hoe zij een combinatie maken van natuur met een beperkte vorm van schapen houden.

1950 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Ik ben altijd heel graag bereid om met elke agrarische natuurvereniging te praten, maar ik vind dat de formulering in het voorstel niet in de weg staat aan dat de agrariërs daar nog iets kunnen doen. Waar het amendement reden toe geeft, lijkt mij iets minder goed voor de natuur, dus wij stemmen tegen dit amendement.

1955 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Wij ondersteunen de agrarische natuurvereniging en vinden het logisch dat het gebiedsproces doorgaat en zien geen toegevoegde waarde bij dit amendement.

De heer **KRAMER** (GL): Als ik de draad nog heb, het gaat over A2, de Hoge Berg?

1960 De **VOORZITTER**: Klopt.

1965 De heer **KRAMER** (GL): Wij hebben geen bezwaar tegen het schrappen van die zinnen, maar nemen afstand van de reden waarom dat gebeurt. Volgens mij maakt dat niets uit voor de politieke praktijk. Je kunt ook beweren dat deze tekst gewoon niet thuishoort in gesprekken over de beschrijving van WKW's van de natuur. Wij stemmen vanwege het dictum voor het amendement.

1970 De **VOORZITTER**: Wie is er tegen? Dat zijn de fracties SP, PVV, PvdD, 50plus, CU/SGP. Het amendement is aangenomen. Dan A3. Stemverklaringen? Niet. Wie stemt tegen? Dat zijn de fracties D66, PvdA, CDA, PVV, VVD. Het amendement is verworpen. A5. Stemverklaringen? Niet. Wie stemt tegen? Dat zijn de fracties D66, PvdA, CDA, PVV, VVD, CU/SGP, ONH en 50plus, het amendement is verworpen. A6. Stemverklaringen?

1975 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Wij vinden het een logische gang van zaken die je in de praktijk meer kunt toepassen. Daarom zullen wij het amendement steunen.

De **VOORZITTER**: Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties PvdA, D66, GL, SP, PvdD, ONH, 50plus en CU/SGP. Het amendement is aangenomen. Dan A8. Stemverklaringen?

1980 De heer **KRAMER** (VVD): Voorzitter. Wij blijven op het standpunt dat het Barro in dit geval leidend is en het amendement hier geen recht aan doet. Wij stemmen tegen.

Mevrouw **KONING** (CDA): Wij hebben de voorkeur om ons aan te sluiten bij het Barro, dat lijkt ons logischer, dus wij stemmen tegen.

- 1985 De **VOORZITTER**: Wie is tegen? Dat zijn de fracties VVD, CDA, PVV, 50plus, het amendement is aangenomen. Dan M2. Stemverklaringen?
- De heer **KRAMER** (GL): Wij zullen niet voor de motie stemmen omdat gevraagd wordt om onderscheid tussen intensieve en extensieve recreatie, twee categorieën, dat wat ons betreft een schijnzekerheid zal bieden en misschien hier en daar de huidige voorgestelde regeling inperkt.
- 1990 Dat wil ik graag mondeling nader toelichten maar buiten de stemverklaring.
- De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Dit amendement sluit aan bij wat GL zegt, het is geen oplossing voor het probleem wat wordt aangekaart. Dat moet je per gemeente op een andere manier regelen.
- 1995 De **VOORZITTER**: Wie is voor M2? Dat is de fractie SP, de motie is verworpen. Dan de stemming over de voordracht. Verlangt iemand hoofdelijke stemming, stemverklaringen of aantekening?
- 2000 De heer **KRAMER** (GL): Wij zijn uiteraard blij met het aannemen van twee amendementen, maar er zijn twee amendementen niet aangenomen en een daarvan is voor ons cruciaal, A5 over de natuurfunctie. Wij zien het besluit dat nu genomen gaat worden, als een historische vergissing en daarom zullen wij tegen de voordracht stemmen.
- 2005 De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): Voorzitter. Wij kunnen ons vinden in het merendeel van de voorgestelde wijzigingen en zullen voor de voordracht stemmen. Echter wij stemmen niet in met de wijziging van artikel 19.
- Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Ik sluit mij aan bij de stemverklaring van GL.
- 2010 De **VOORZITTER**: Dan de stemming. Wie is tegen de voordracht? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, ONH en 50plus. De voordracht is aangenomen.
- 10. Statenvoordracht 08 SolaRoad BV**
- 2015 De **VOORZITTER**: Alvorens wij nu overgaan naar dit agendapunt, zal de gedeputeerde Geldhof de vraag van ONH toelichten over het al dan niet uitstellen van de behandeling van de voordracht.
- Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Het is de bedoeling dat wij dit besluit nemen voor 1 februari, omdat er anders problemen kunnen ontstaan met de liquiditeit. Het proces loopt al langer. U hebt in december geen vergadering gehad vanwege bekende redenen, maar het is nu januari en het moet voor 1 februari besloten worden. Alle informatie is beschikbaar en wat ons betreft kunnen wij deze discussie voeren.
- 2020 De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Wij hadden dezelfde procedurele vraag die vooraf werd gesteld, maar ik hoor u zeggen, 1 februari en liquiditeitsproblemen. Wij vergaderen weer op 4 februari. Ik heb naar de businesscase gekeken, ik kan daar hier niets over zeggen want die is

geheim. Het zou ons wat waard zijn als wij daarover kort in de commissie zouden kunnen wisselen. Mijn concrete vraag is eigenlijk, wat is precies het verschil tussen 1 en 4 februari? Bij
2030 een week uitstel kunnen wij het netjes in de commissie met elkaar wisselen en dan nemen wij op 4 februari gewoon een besluit. Is dat echt niet te doen?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Dit is al in de commissie besproken en daar waren geen bezwaren tegen behandeling in PS van vandaag. U vraagt, kan het niet later dan 1 februari, maar
2035 u moet weten dat na een besluit in PS de nodige formaliteiten in gang moeten worden gezet. Het is niet zo dat als u op 4 februari besluit, alles nog dezelfde dag geregeld is. Ik zou u willen aanbevelen om toch vandaag te besluiten.

De **VOORZITTER**: Ik wil het uitgestelde ordevoorstel van ONH in stemming te brengen, namelijk
2040 om agendapunt 10 uit te stellen en van de agenda af te halen. Wie is voor dit ordevoorstel? Dat zijn de fracties GL, SP, PVV, ONH, 50lus en CU/SGP. Daarmee is het ordevoorstel verworpen.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Van de trein tot de ruimtevaart, van nano tot biotechnologie. De belangrijkste innovaties van de afgelopen eeuw kwamen bij de Staat vandaan. Het is voor
2045 liberalen vaak een moeilijk te verteren constatering, maar vrijwel alle doorbraaktechnologieën staan niet op naam van de markt, maar van de overheid. SolaRoad is misschien onze bescheiden bijdrage aan het verhaal van succesvolle overheidsinnovatie. GL heeft de inspanningen van de provincie voor SolaRoad mede daarom van harte ondersteund. Het past in onze overtuiging dat de overheid het voortouw moet nemen bij de energietransitie en op die manier een actieve rol
2050 moet spelen in een transformatie naar een economie die echt duurzamer en schoner is. De vraag die voorligt, is complexer. Ons wordt gevraagd wensen en bedenkingen te geven bij het voornemen van GS om een aandelenbelang te nemen in SolaRoad BV, een commerciële onderneming, en een krediet van 500.500 euro beschikbaar te stellen om dat aandelenbelang te verwerven. In de commissie zijn terecht veel vraagtekens geplaatst bij dat voornemen. Waarom
2055 zou de provinciale overheid de markt opgaan?

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter. Ik maak bezwaar tegen deze gang van zaken, want de spreektijd is nul en wij willen ons graag aan de spreektijden houden anders wordt het vanavond
2060 19.00 uur en daar zit ik niet op te wachten. De spreektijd is nul en nul is nul.

De **VOORZITTER**: Het woord is aan de heer Hietbrink.

De heer **HIETBRINK** (GL): Waarom zouden wij de markt opgaan? Dat hoort zeker niet bij de kerntaken van de overheid en Noord-Holland heeft een moeizame en pijnlijke geschiedenis als
2065 ondernemende overheid. Het antwoord om dat toch te doen, is naar ons idee tweeledig. Omdat het project zeker nog niet uit haar innoverende fase is en om het geld dat wij hebben geïnvesteerd, terug te verdienen zodat wij dat opnieuw kunnen investeren in de energietransitie. GL neigt om die redenen en gezien de beperkte risico's in te stemmen met het besluit. Wij willen echter wel twee duidelijke toezeggingen van de gedeputeerde. Ten eerste horen wij graag dat de
2070 provincie haar aandelen verkoopt als zij het eerder in het project geïnvesteerde geld heeft

terugverdiend en ten tweede willen wij graag de zekerheid dat de middelen die vrijkomen uit SolaRoad, een-op-een terugvloeien naar de Noord-Hollandse energietransitie. Wij zijn benieuwd naar de reactie van GS.

2075 De **VOORZITTER**: Er was net een technisch foutje waardoor de spreektijden verward zijn. Het is terecht dat is opgemerkt dat de spreektijd op is, dus GL is door haar spreektijd heen.

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Voorzitter. Ik neem mevrouw Kirch waar, die vandaag verhinderd is. Na de succesvolle SolaRoad pilot op het fietspad naar Krommenie wordt er
2080 gekozen voor de technische doorontwikkeling van SolaRoad, zodat deze geschikt wordt voor zwaar verkeer. Met de doorontwikkeling wordt uitvoering gegeven aan het coalitieakkoord waarin is aangegeven dat GS de verdere toepassing van deze techniek willen ondersteunen en ten behoeve hiervan willen onderzoeken waar verbreding van het SolaRoad experiment kansrijk is. De nieuwe pilot zwaar verkeer geeft tevens invulling aan onze ambities als het gaat om
2085 verduurzaming van de infrastructuur, het gebruik van duurzame energie en het aanjagen van innovaties op het gebied van duurzame energie. Dat de provincie nu met de overgebleven partijen de doorontwikkeling wil vormgeven door het oprichten van een gezamenlijke deelneming is in onze ogen een logische vervolgstap. De voordracht geeft duidelijk aan dat aan de gestelde criteria voor het verwerven van een aandelenbelang door de provincie in een vennootschap is
2090 voldaan, eveneens hebben PS bij de behandeling van de Zomernota 2015 reeds ingestemd met de nieuwe budgetreserve, zodat de voorgenomen 50% deelneming SolaRoad BV reeds is vrijgemaakt. De VVD is er trots op dat de provincie deelneemt aan hoogwaardige innovatieve projecten, die een bijdrage kunnen leveren aan de benodigde energietransitie. Ja GL, ook wij als liberale partij zijn hier heel trots op. Daar komt bij dat door de deelneming de door de provincie
2095 bestemde gelden bij een positief resultaat kunnen terugvloeien naar nieuwe innovaties voor verduurzaming, ook wel een revolving fund genoemd. Wij gaan ervan uit dat de gedeputeerde zich hieraan gaat houden. Kortom, de VVD gaat graag akkoord met dit voorstel.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter, wij hebben een dubbel gevoel bij dit voorstel. Voor ons is
2100 dit voorstel een aanreiking om weer eens te kijken naar de kerntaken van de provincie. Wij zijn van mening dat de afgelopen periode de provincie wel een hele strikte opvatting heeft gehad over de kerntaken, waardoor onze rol als verbinder, cofinancier, facilitator en als adviseur misschien onvoldoende uit de verf is gekomen. Het CDA wil weer kleur op de wangen van de provincie en met deze CdK gaat dat zeker lukken. Met de focus op mobiliteit wil ik de kerntaakdiscussie wat
2105 oprekken. Ik denk dan aan OV-fietsen op die stations waar alleen bussen komen en niet alleen op die stations waar bussen en treinen komen. Ik denk dan aan het versnellen van de inzet van de 24 miljoen euro die op de plank liggen voor verbetering van de infrastructuur voor fietsen en fietsvoorzieningen.

2110 De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. De heer De Graaf suggereert dat het aannemen van dit voorstel – als het zover komt deze middag – een verschuiving van de kerntaken betekent. Daar heb ik problemen mee, want mobiliteit, het beheren en inrichten van de infrastructuur is een kerntaak en ook de duurzame energietransitie behoort tot ons takenpakket. Ik wil er heel ver van

2115 blijven dat dat aan het schuiven is wanneer wij positief tegenover de voordracht staan. Vindt u dat ook?

2120 De heer **DE GRAAF** (CDA): Ik gebruik het onderwerp om aan te kondigen dat wij in de volgende periode de kerntaken misschien wat ruimer moeten opvatten. Dat is voor mij de aanleiding. Het gaat mij niet over de situatie nu. Een ander voorbeeld dat ook besproken is in de commissies, is het idee van mijn collega De Kam om te kijken of je deelauto's kunt opnemen in de concessies voor het OV. Ik hou in dit verband de focus op vervoer, want het is een onderwerp dat hoort bij verkeer en vervoer en bij energietransitie. Denk aan de combinatie van doelgroepenvervoer – ook in concessies – denk aan truckparking. Truckparking wordt van de gemeente naar de provincie naar RWS doorgestuurd en er komt geen oplossing. Denk aan logistieke hubs aan de randen van 2125 de steden in combinatie met water. Bij de randen van de steden horen de randen van de kerntaken. SolaRoad is daar een voorbeeld van. Noord-Holland wordt deelnemer in een BV, die de energietransitie gaat versnellen hopelijk, maar wij zijn het eens met de vorige sprekers die hebben gezegd, de revenuen uit die BV dienen ten goede te komen aan initiatieven en innovaties op dit gebied. Dat is dan een mooie optie op de kerntaken. Tenslotte over het ordevoorstel van 2130 ONH. Ik kan daar voor een groot deel in meegaan, ik zie dit project als een rijdende trein. Die trein stond even stil op een station en op dat moment hadden wij kunnen meediscussiëren over dit probleem in juridische zin, maar dat is niet gebeurd. Maar ik begrijp ook de reden die de gedeputeerde heeft genoemd om vandaag een besluit te nemen. Het zal u niet verbazen dat wij instemmen met deze voordracht.

2135 De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Naar aanleiding van mijn ordevoorstel vraag ik mij af wie van mijn collega's de businesscase heeft bestudeerd. Goed, dat zijn er dus drie. Als wij hier een beslissing moeten gaan nemen over de juridische consequenties, zeker van een stuk dat ruim drie weken in het Engels voorgelegen heeft bij de griffie, is het de vraag of dit de juiste 2140 methodiek is om verantwoording af te leggen aan onze belastingbetalers over dit project. Ik vind het een discutabele zaak dat wij op de blauwe ogen van een voorstel van GS een beslissing moeten gaan nemen over een half miljoen euro belastinggeld. Ik zet daar zo mijn kanttekeningen bij. De energietransitie is ook voor ons een enorme opgave. Wind en zon spelen hierbij een belangrijke rol inmiddels, want deze vormen van energie hebben bewezen daar geschikt voor te 2145 zijn. Dat neemt niet weg dat ook naar andere soorten van CO2-vrije energieopwekking mag en kan worden gekeken. Zo is er in 2012 al een SolaRoad pilot gedaan met een fietspad in Krommenie met een miljoenenondersteuning van de provincie. Ik ga zeker niet alles herhalen wat ik in de commissie heb gezegd, maar de vorm van energieopwekking op deze wijze is toch wel erg riskant en minimaal. De aanleg van een SolaRoad is zeer kostbaar. Het wegdek is kwetsbaar voor vervuiling en beschadiging, de liggingshoek is niet optimaal voor zonlicht, enzovoorts. Last but not least, succesvolle toepassingen in andere landen zijn ons tot op heden niet bekend en die 2150 zijn er wel geweest. Wat is het resultaat na 6 jaar experimenteren met de SolaRoad pilot? Ik heb collega's gehoord die zeggen dat er een uitermate positief effect is geweest. Ik heb het nergens kunnen vinden en lezen. Als het resultaat positief geweest zou zijn, dan hadden wij in het 2155 voorstel kunnen lezen, de pilot is geslaagd en nu neemt de markt het over en SolaRoad wordt op grote schaal in vele infra aangelegd. Maar dat vinden en lezen wij niet. Blijkbaar is deze pilot in

2012 een duidelijke graadmeter dat wij hiermee moeten stoppen. De gangbare oplossing in zo'n situatie is de aandacht af te leiden en op iets anders te richten. Dan is hier weer een nieuwe pilot die wij voor de grote wegen gaan doen voor zwaar verkeer en ook weer met een grote financiële ondersteuning van de provincie met belastinggeld van onze inwoners risicovol in de BV. Dat de provincie zo nu en dan een pilot start zoals in 2012, het Solarfietspad Krommenie en toen met veel vragen ook van ons was omgeven, kunnen wij begrijpen. Omdat het toen een noviteit was hebben wij dat ondersteund, maar nu, omdat deze pilot in onze ogen mislukt is, vinden wij dat niet positief om te continueren. Na 6 jaar experimenteren is er geen positief resultaat te zien en dan moeten wij nu consequent zijn en deze zaak stoppen. Onwillekeurig denk ik hierbij aan de pilot getijdenstroom Trocardo. Ook hier miljoenen investeringen door de provincie gedaan enkele jaren geleden en na 8 jaar nauwelijks een positief resultaat. Zelfs na faillissement van dit bedrijf moesten wij als PS overstag om nog meer miljoenen belastinggeld in dit bedrijf te stoppen. Dit is toch niet te verantwoorden aan onze inwoners? Een punt van aandacht is ook hoe de provincie met geld van de burger omgaat in duurzaamheidsprojecten en hoe wij dat verantwoorden. Dat de provincie soms geld steekt in een project met een zeker risico is niet te voorkomen, maar het wordt anders als de geldbesteding in onze optiek naar verspilling gaat en dat is naar onze mening hier aan de orde. Wij kunnen dit niet verdedigen tegenover onze bewoners en willen dat ook niet. Stop met dit SolaRoadproject en besteed het belastinggeld aan andere initiatieven voor duurzame energie, bijvoorbeeld waterstof.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Voorzitter. Wij kennen allemaal de kwestie Novartis, wetenschappers in dienst van universiteiten en publieke instellingen ontwikkelden een kankermedicijn in dienst van hun publieke werkgevers. Vervolgens werd het medicijn verkocht aan Novartis, die verzesvoudigde de prijs van het medicijn en de dikke winst gaat voortaan naar Novartis. De heer Hietbrink heeft er met een net wat ander accent ook al over gesproken en zo kennen wij er nog wel een paar. De basisinfrastructuur van het internet is ontwikkeld door overheden en publieke instellingen op hun kosten en de miljardenwinsten gaan naar de Google's en Facebook's. Er ligt nu een voorstel waarin PS worden opgeroepen om risicokapitaal - zo staat het letterlijk in de voordracht - te gaan steken in een BV die als doel heeft commerciële exploitatie, in dit geval van stukjes wegen. In de commissie hebben wij gevraagd, leg nou eens uit waarom wij als overheid risicodragend kapitaal moeten gaan inzetten in een BV. Toen kwam er ineens voor iedereen onverwacht als een duvel uit het doosje het argument van gedeputeerde Post, er is een kans dat de patenten die op SolaRoad gevestigd worden, uitgenut gaan worden door commerciële partijen en daar willen wij ook ons graantje van meepikken. Dat is op zich een interessante redenering, maar zo ken ik er nog wel meer voor andere diensten en producten die met subsidie van de provincie zijn opgezet en waar het geld vervolgens weglekt naar de markt. Maar je kunt er best een serieus gesprek over voeren of dat zo moet. Ik was verrast door de mededeling van de heer De Graaf om op dit gebied de kerntaken te gaan veranderen, maar toch klopt er iets niet. Het VVD-college roept alleen maar dat de markt altijd alles beter kan dan de overheid. Het is mij een volstrekt raadsel waarom er nu ineens in dit geval van dat dogma wordt afgeweken. Kortom, ik ben tamelijk argwanend, dus wat kunnen GS doen om mijn argwaan weg te nemen? De tweede vraag, als wij het kennelijk laten gebeuren dat subsidie van de provincie ertoe leidt dat derde partijen ontzettend veel geld gaan verdienen, zouden wij dan in het vervolg niet als

2200 subsidievoorwaarde moeten opnemen dat als dat risico dreigt, de voorwaarde is dat de winst op zijn minst gedeeltelijk maar het liefst geheel terugvloeit naar de provincie?

De heer **DE GRAAF** (CDA): Vindt u het niet een nuttige methode om te kijken dat als er op basis van de patenten winst gemaakt kan worden, de provincie die winsten kan inzetten voor nog meer
2205 energietransitie. Dat is toch slim?

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Wat dat betreft ben ik ook geïnteresseerd in het antwoord van GS. Ik ben meer benieuwd naar de meer algemene principiële vraag als de kans zich voordoet om geld van patenten binnen te slepen en die je opnieuw kunt gebruiken voor de energietransitie, of je
2210 dat niet moet regelen voordat je met commerciële partijen in zee gaat. Dat is mijn kernpunt.

De heer **DE GRAAF** (CDA): En als je dat alsnog kunt doen, dan moet u het er toch mee eens zijn dat de provincie dat probeert? Dan is het misschien een tekortkoming geweest bij de eerste
2215 overeenkomst, had u het toen moeten zeggen en nu moet u het niet tegenhouden.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Mijn tweede vraag kwam voort uit mijn argwaan. U veronderstelt kennelijk zonder meer 100% zeker dat de provincie hier inderdaad geld aan gaat verdienen. Dit is risicodragend kapitaal dat wij investeren en daarmee kun je twee resultaten bereiken: je verdient eraan of je verliest erop. Het is mij volstrekt niet duidelijk geworden dat wij hier niet evengoed
2220 evenveel geld op kunnen gaan verliezen.

Mevrouw **VAN DUIJN** (PvdA): Voorzitter. Wij zijn positief over de ambities maar kritisch op de uitvoering. Komt deze constructie waarbij een provincie toetreedt als aandeelhouder, vaker voor en hoe willen GS omgaan met de diverse rollen? In de stukken staat dat SolaRoad een concept is
2225 dat een waardevolle bijdrage levert aan de opdracht tot verduurzaming van de energiesector. Wij vinden het belangrijk dat wij zoveel mogelijk bijdragen aan een verduurzaming, maar wij vragen ons af hoe waardevol is deze waardevolle bijdrage? Zijn GS bekend met de resultaten uit Frankrijk en Amerika? Het rendement is daar laag helaas, dus waarom wordt hier meer rendement verwacht? Door middel van een deelneming kunnen de door de provincie bestede gelden
2230 mogelijk terugvloeien naar nieuwe innovaties voor verduurzaming. Hiervoor dient eerst ruim 500.000 euro te worden ingelegd. Betreft dit een eenmalige investering en voor welke termijn? Is het reëel te verwachten dat hierna niet nog meer geïnvesteerd moet worden voordat er geld kan terugvloeien? Er is in de tweede helft van 2018 weer nieuwe informatie over het rendement van SolaRoad naar voren gekomen. Uit welke periode stammen de voorspellingen waar de deelname
2235 van de provincie op gebaseerd is en zijn deze voldoende up to date? Als PS hiermee akkoord gaan en het bestede geld vloeit daadwerkelijk terug plus nog mogelijk rendement, dan zou het logisch zijn om dit geld te labelen aan investeringen in duurzame projecten die bijdragen aan de energietransitie. Deze mogelijkheid staat ongeveer in de stukken beschreven. Kan de gedeputeerde ons hier een toezegging doen? Tenslotte, wij vinden het een goed streven dat geïnvesteerde tijd en geld waar mogelijk terugverdiend wordt. Vanuit de link naar de kerntaken
2240 van de provincie zoals het CDA ook al noemde, hebben wij nog een vraag. Wanneer wij hier extra inzet plegen, is het dan ook mogelijk om dit bijvoorbeeld bij andere projecten te doen waar

2245 anders ook geïnvesteerde tijd en geld teniet zou worden gedaan, zoals bij het oplossen van de geïnventariseerde fietsknelpunten? Een aanjager aanstellen die de cofinanciering van gemeenten en de realisatie van de knelpunten dichterbij kan brengen.

2250 De heer **TIJSENS** (D66): Voorzitter. Het nieuws van de afgelopen week lijkt onze besluitvorming in te halen. Op internet las ik over Rolling Solar, een groot project gedragen door meerdere bedrijven, onderzoeksinstellingen en overheden, waaronder de provincie Noord-Holland via het
2255 vehikel SolaRoad. Rolling Solar is in de prijzen gevallen voor het EU-investeringsprogramma Interreg, dat is nogal wat. Als wij het hebben over de actualiteit, zou ik naast het argument van liquiditeit ook willen aanvoeren dat wij inmiddels in de publieke wereld gewoon partner zijn in iets wat doorgang heeft gevonden. Daar kunnen wij iets van vinden maar ik vind het erg positief, want SolaRoad heeft al vleugels voordat wij hier goed en wel klaar zijn met de besluitvorming.
2260 Achter de schermen wordt al heel lang gewerkt aan het voorbereiden van grotere trajecten met zonnewegdek en in die zin zijn wij ook al wat langer in overleg met andere provincies en gemeentelijke overheden. Wij zitten er al flink in. U weet dat D66 hier alleen maar heel erg voor kan zijn. Misschien weet u niet, want u komt net in dit huis, maar D66-Statenlid Ilse Zaal heeft met een motie destijds gedeputeerde Post op het zonnefietspad gezet en sindsdien is de zon
2265 alleen maar meer gaan schijnen. Succes heeft echter ook altijd een gevaarlijke kant. De kansen voor SolaRoad vergen het nodige entrepreneurschap. Het gaat om innovatie en kapitaalintensieve investeringen, een goed product dat doorontwikkeld moet worden. Wat dat betreft wil ik ingaan op de eerste termijn van sommige andere fracties, want die hebben het heel erg over de winst in geld. Nu is het mooi dat de markt zover is dat er echt concreet geld verdiend wordt en dat ons
2270 aandeel wordt overgenomen door een groot bedrijf dat daar heel veel voor over heeft, maar laten wij wel wezen, er zijn kerntaken mobiliteit en energietransitie en de provincie doet primair daarom mee, want anders kunnen we iedere ontwikkeling wel gaan steunen als ondernemer en dat doen wij duidelijk niet. Wij zijn nog niet zo ver dat SolaRoad een gegeven is waar het gaat om de energietransitie, maar wij weten wel dat er alleen al in Noord-Holland een enorm oppervlak
2275 aan fietspaden is, waar het probleem van zwaar verkeer niet speelt en waar SolaRoad wellicht heel erg ver uitgerold kan worden. Dus wij staan erachter, maar wij zijn nog niet zo ver. Daarom vinden wij het belangrijk om hele duidelijke kaders te stellen. Het krediet bedraagt 500.000 euro, een investering waar wij ten volle achter kunnen staan – mijn beeld is ook dat de andere fracties dat een goede investering vinden – maar gedurende de hopelijk te verwachten groei van activiteiten kan er een nieuwe kapitaalsbehoefte ontstaan. Als dat zich voordoet, dan moeten GS op tijd naar PS komen, ze moeten ons erbij betrekken. Het opschalen van SolaRoad vraagt echt om de betrokkenheid van PS. Ondernemen gaat heel erg snel en een democratisch bestuur heeft tijd nodig. Met een 50% belang is dat niet meer gewoon aandeelhouder zijn, maar je moet
2280 ondernemer zijn en dat het onze uitdaging is. U begrijpt dat ik dit graag afrond met de opmerking dat PS op een goede manier betrokken moeten zijn en blijven. Transparantie is noodzakelijk voor een gezond bestuur van SolaRoad. In uw eerste Statenvergadering komt er dus spontaan een aapje op uw schouder zitten. Wij rekenen op uw zorg.

2285 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij zijn groot voorstander van innovaties in duurzame energie maar desalniettemin hebben wij net als vele andere fracties, stevige twijfels bij het idee

achter SolaRoad. Op de website 'Wat is duurzaam' staat SolaRoad genoemd in een top-7, namelijk de top-7 van een van veelbelovende innovaties die de transitie geen steek verder helpen. Wat zijn dan de grootste problemen? Wegen staan niet onder een hoek van 30 graden, ze worden warm, er rijden vrachtauto's over, zonnecellen leveren minder op en slijten sneller. Daarom is het altijd
2290 duurder dan een gewoon zonnepaneel op het dak of water. Bovendien is de toepassing ook nog beperkt. Echter, wij staan niet zo maar op een punt waar wij kunnen kiezen, gaan wij hiermee starten of niet, wij hebben al eerder beslissingen genomen. Vorig jaar is geld beschikbaar gesteld voor een doorontwikkeling en zoals GL aangaf, het is goed om als overheid innovatie te stimuleren. Het is een dilemma. De vooruitzichten zijn volgens mij niet zo goed, maar nu de
2295 stekker eruit halen levert sowieso een mislukking op. Daarom 4 vragen. Hebben GS overwogen of het op dit moment nog steeds de beste innovatie is om te ondersteunen? Of zouden er efficiëntere innovaties zijn die meer schaalbaar zijn en betere perspectieven hebben? Wat is de exitstrategie als het niet goed gaat? Er staat wel hoe we kunnen stoppen, wanneer we stoppen als het goed gaat maar niet wanneer wij stoppen als het niet goed mocht gaan. Bovendien heeft de
2300 gedeputeerde in de commissie gezegd dat een van de belangrijkste argumenten om nu deel te nemen, is dat zij niet wil dat TNO de revenuen opstrijkt van de patenten, maar is dat nou werkelijk zo slecht? Als een onderzoeksinstelling die niet commercieel is, de winst opstrijkt van patenten, dan weet ik wat ze ermee gaan doen: die investeren ze in nieuw onderzoek. Waarom werkt u niet samen met de provincie Utrecht en BAM?

2305

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter, herinnert de heer Klein zich nog hoeveel geld wij al hebben geïnvesteerd in SolaRoad en wat de kapitale investering nu om die investeringen te borgen dat ze ook van ons blijven, hoe die verhouding is?

2310

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Dat is 2,7 miljoen euro ten opzichte van een half miljoen euro. Ik zeg dus ook, wij staan voor een dilemma. De vierde vraag komt nu: waarom werkt u niet samen met de provincie Utrecht en BAM die ook op hun eigen provinciale weg N401 bezig zijn met zo'n project met 100 m zonnepanelen op een strook? Wij hebben dat in de commissie ook gevraagd, maar hebben daar helaas geen antwoord op gekregen. Wij vinden het belangrijk dit te weten
2315 voordat wij kunnen bepalen of wij hiermee kunnen instemmen.

2320

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Eerst wil ik tegen de heer De Graaf van het CDA zeggen die zegt dat hij de kerntaken graag wil oprekken, het is verkiezingstijd maar geldt dat ook voor andere onderwerpen buiten M&F?

De heer **DE GRAAF** (CDA): Dank voor deze vraag. Ja.

2325

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Het is jammer dat ik dat niet meer ga meemaken. Ook een partij als D66 die de afgelopen vier jaar continu bij alle moties en amendementen die ik en andere partijen hebben ingediend, er als eerste als de kippen bij was om te zeggen, dat is geen kerntaak van de provincie, nu wel vindt dat wij deel moeten nemen in een BV. Ik heb al in de commissie gezegd dat wij niet zullen instemmen met dit voorstel.

2330 De heer **TIJSSENS** (D66): Ik hou niet zo van herhaling, maar het moet. Mobiliteit en energietransitie zijn erkende kerntaken in dit huis. U kunt met mij van mening verschillen of het middel of het instrumentarium goed is, maar de kerntaken en de doelen zijn wat mij betreft volstrekt helder.

2335 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Daarover verschillen wij inderdaad van mening. Het klopt dat mobiliteit een van de kerntaken is, natuurlijk, maar het middel dat gebruikt wordt om zelf deel te gaan nemen als de provincie nu doet met bijna een half miljoen euro in een BV vind ik niet correct. De VVD heeft net gezegd er bijzonder trots op te zijn dat de provincie hieraan deelneemt. In de commissie heb ik al gezegd dat ik vind dat dit een principekwestie is. Ik vind zeker net als liberale partijen zoals D66 en VVD, dat je dit aan de markt moet overlaten. Wij
2340 zullen hier absoluut niet mee instemmen, ook omdat de bewezen successen zijn uitgebleven.

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Wij vinden dat je ook een stukje innovatie moet faciliteren en dat is dit, reden waarom wij hiermee kunnen instemmen.

2345 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Die begrijp ik heel goed, maar ik vind dat je dit echt aan de markt moet overlaten. Dat wij net als een aantal andere partijen vinden dat je inderdaad voor een dilemma staat, maar grote successen blijven tot op heden uit. Je kunt twee dingen doen, meegaan met het voorstel of nu kappen en wij doen het laatste.

2350 Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Het is alweer een aantal jaren geleden dat PS met een motie mijn collega op het zonnefietspad heeft gezet. Daarom hebben wij dit traject opgepakt. Het gaat om mobiliteit en innovatie en wij zien het als onze verantwoordelijkheid om een actieve rol te spelen in de ontwikkeling van duurzame oplossingen voor de energietransitie. Zonnewegen zoals SolaRoad, maken heel slim gebruik van schaars beschikbare ruimte om die duurzame energie op
2355 te wekken. Wij hebben het altijd over, zon moet op daken maar realiseert u zich wel dat wij twee keer zoveel wegoppervlak hebben dan dakoppervlak. Hier liggen kansen voor de provincie als wegbeheerder en bovendien draagt het bij aan de klimaatafspraken waar de provincie ook voor staat. Met de investeringen in de pilot fietspad Krommenie en in de dit jaar geplande pilot voor zwaar verkeer in de Haarlemmermeer, heeft de provincie de ontwikkeling van zonnewegen op de
2360 kaart gezet. Inmiddels wordt er op meerdere plekken in Nederland geëxperimenteerd met zonnewegen. Daar is bijvoorbeeld de N401 van BAM, de Wattway, een concurrent, die ook op die manier probeert daar iets mee te doen. Natuurlijk ziet iedereen dat er zoveel wegen zijn waar de zon op schijnt en daar kun je energie uithalen. Zo zijn er meerdere trajecten gaande. Wij zijn gestart met Krommenie en nu met zwaar verkeer.

2365 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik hoorde u daar het woord concurrent gebruiken en daar schrik ik natuurlijk van, want ik meen mij te herinneren dat gedeputeerde Post in de commissie heeft gezegd, wij gaan natuurlijk niet als overheden concurreren en dat vond ik een wijze opmerking.

2370 Gedeputeerde **GELDHOF**: U moet het zo zien als iemand die ook daartoe een initiatief heeft genomen en die het met een andere technologie voor elkaar probeert te krijgen. Het is niet zo

dat wij elkaar vliegen proberen af te vangen, maar zij proberen hun modellen te testen en te toetsen vanuit hun expertise. Het moet gaan leiden tot een grootschalige toepassing van zonnewegen in de toekomst. Door nu te investeren in de BV kan het verwachte rendement
2375 ingezet worden voor nieuwe innovaties op het gebied van verduurzaming, want die vraag hebben meerdere partijen gesteld. Als hier een positief saldo uitkomt, waar gaat u het rendement voor inzetten? Uiteraard voor nieuwe innovaties op het gebied van verduurzaming bij mobiliteit.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Is het dan toch niet zaak dat u gaat samenwerken met die provincie,
2380 dat alle overheden collectief gaan samenwerken om samen de beste technologieën uit te proberen en te vergelijken zodat wij echt verder komen?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Wij zijn hier als eerste mee begonnen en het staat iedereen vrij om zijn eigen experiment te starten. U kunt niet zeggen, iedereen die begint, daar moeten wij direct bij
2385 gaan zitten en hoe doe jij het? Er wordt ongetwijfeld uitgewisseld, maar iedereen is vrij om elk project te starten.

Mevrouw **VAN DUIJN** (PvdA): Voorzitter. Zoals u net zei dat er nog zoveel wegen zijn, vroeg ik mij af of u daarmee bedoelt vooral de fietswegen of de wegen waar minder verkeer overheen gaat,
2390 omdat wij ook weten dat het alleen wat oplevert op het moment dat er geen verkeer overheen rijdt.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Wij hebben hier te maken met een pilot. Je bent in de praktijk aan het testen, want je kunt van alles in een laboratorium bedenken, maar je moet het in de praktijk
2395 testen en daar moet het uitkomen. Waar het nu om gaat, u heeft het over het onderwerp zelf, maar voorligt is de vraag of wij een BV gaan oprichten zodat er revenuen ontstaan van het intellectueel eigendom. Of het werkt of niet, er zijn allerlei plekken. SolaRoad is ook internationaal actief, er lopen contacten in het Verre Oosten, in de VS, in Frankrijk ligt al een stukje SolaRoad en ja, het zijn nog allemaal pilots. De resultaten leiden nu ook tot optimalisatie
2400 van het product. Wij moeten testen om te verbeteren en door te ontwikkelen en uiteindelijk zijn er concrete offerteaanvragen en interesse vanuit de VS, India en Scandinavië. Het is innoveren, innoveren en innoveren en dat begint met iets starten, iets beginnen. Hiermee zijn wij in het verleden begonnen, er was nog geen andere mogelijkheid en wij wilden als provincie vooroplopen en laten zien dat wij bereid zijn om de praktijk te testen wat men in een
2405 laboratorium had bedacht en daar zijn wij in meegegaan. Of dit de beste innovatie is van dit moment? Dat zal de pilot en praktijk moeten uitwijzen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Zegt u nu dat de provincie voorop wil lopen met allerlei pilots en het niet aan de markt of universiteiten wil overlaten?

2410

Gedeputeerde **GELDHOF**: Dan moet ik teruggaan naar het begin. TNO heeft dit ontwikkeld en zij zochten een testlocatie en wij hebben als provincie proactief gezegd, wij willen graag met jullie samenwerken.

2415 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Bent u het niet met mij eens dat dit voorstel er is gekomen omdat u er achteraf achterkwam dat u dingen niet vooraf goed had geregeld?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Nee, wij hebben een testfaciliteit aangeboden voor een product dat in een laboratorium is ontwikkeld en wat je in de praktijk moet laten zien. Wij zien nu dat vanuit de
2420 provincie sprake is van medefinanciering in de laatste fase van SolaRoad voordat het concept volledig marktrijp is. Het is een belangrijke opdracht bij ons dat er nieuwe financiers gevonden moeten worden, niet bij ons maar bij de nieuwe directie. Daarbij is het denkbaar dat de provincie relatief kort deelneemt in de BV, want ons doel is niet om een bedrijf te gaan exploiteren maar om ervoor te zorgen dat je de experimentele fase totdat het naar de markt gaat, daar hebben wij
2425 allerlei vehikels voor, het provinciaal fonds duurzame energie waarvan u zegt, zorg dat er goede projecten zijn, zorg dat ze gestimuleerd kunnen worden, zorg dat de innovatie een kans krijgt. Nu doen wij het in dit geval op deze manier omdat wij hier eerder mee begonnen zijn nadat die hele fondsen er waren en nu moeten we het laatste zetje geven. Zodra het zich loont, willen wij eruit stappen.

2430 De heer **HIETBRINK** (GL): De bedragen zijn gewisseld, wij hebben er 2,7 miljoen euro en nu 500.000 euro in gestopt, dus als die 3,2 miljoen euro terugverdiend zijn uit de BV, stapt de provincie eruit?

2435 Gedeputeerde **GELDHOF**: Of het exact op dat moment van het bedrag is weet ik niet, maar het moet zichzelf kunnen bedruipen en renderen en dan stappen wij eruit. De bedoeling is dat het terug moet naar de markt. Het is niet de bedoeling dat wij hier een verdienmodel gaan opzetten en BV's oprichten om de provinciekas te spekken. Dat is volstrekt niet de bedoeling maar het is juist de bedoeling om het laatste zetje te geven. Wellicht kan het op termijn overgedragen
2440 worden aan anderen die de volledige exploitatie en financiering en vermarkting gaan regelen.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Ik wil de gedeputeerde herinneren aan de participatie van de provincie in de ontwikkeling van een zelfrijdende autobus. Dat is kennelijk ook een project waar wij als provincie wereldwijd beroemd mee moeten worden. Daar hebben wij geld aan gegeven. Die bus
2445 heeft een rondje over de A10 gereden. Gaan wij met de redenering die u ten beste geeft, samen met noem eens wat, Build your dreams of andere busbouwers een BV beginnen om de kosten die wij gemaakt hebben voor het ontwikkelen van zelfrijdende bussen terug te verdienen? Verder heb ik nog helemaal niets gehoord over de patenten die eruit voortvloeien en waar wij nog veel rijker van kunnen worden.

2450 Gedeputeerde **GELDHOF**: Het antwoord op deze vraag moet ik schuldig blijven, dat weet ik niet. Vandaag is niet aan de orde wat er in de toekomst allemaal gaat gebeuren. Ik weet alleen wat nu voorligt en het is de bedoeling om het laatste zetje te geven dat SolaRoad uiteindelijk zelfstandig gaat functioneren. De pilot zwaar verkeer, de vraag was, is er nog een exit? Op het moment dat
2455 de pilot zwaar verkeer is afgelopen, dan eindigt dit, althans dan wordt het consortium opgeheven. De PvdA heeft gevraagd, hoe ziet u de rol van uzelf? GS zullen de rol van aandeelhouder in SolaRoad en wegbeheerder bestuurlijk scheiden. Zonnewegen bieden een

gunstige vorm van energieopwekking, omdat wij het bestaand oppervlak kunnen verdubbelen met wegen ten opzichte van daken.

2460

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik hoor u zeggen, zodra de pilot zwaar verkeer is beëindigd, wordt het consortium opgeheven. Dat betekent dat de BV ontmanteld wordt, ook als er nog geen winstgevend product is en het geld nog niet is terugverdiend?

2465

Gedeputeerde **GELDHOF**: Dat is inderdaad zo. Het consortium wordt na afloop van de pilot zwaar verkeer opgeheven.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Het consortium is iets anders dan de BV?

2470

De heer **TIJSSENS** (D66): Is er sprake van een consortium SolaRoad BV? Het consortium is volgens mij de tandem die de pilot organiseert en SolaRoad BV doet in de Interreg-investeringen mee, het grote lange termijnproject. Een BV kun je niet ineens zo maar opheffen.

2475

Gedeputeerde **GELDHOF**: Er zijn nog enkele vragen over. Er is nog iets gevraagd over het aanjagen van fietsprojecten. Wij jagen van alles aan en u vraagt er een soort dynamo voor. Het aanjagen doen wij op allerlei manieren en op elke plek waar dat nodig is, zorgen wij ervoor dat innovaties verder kunnen komen, dat projecten tot stand komen, dat doen we met geld, middelen en mensen en soms met een investering of het aanbieden van kennis of informatie.

2480

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Nog even terugkomend op het vorige, als u zegt, wij blijven niet lang in de BV zitten, hoe gaat u dan het geld terughalen? Wanneer is dan het tijdstip dat u zegt, nu is het genoeg geweest?

2485

Gedeputeerde **GELDHOF**: In het verleden leverde de provincie het geld en andere partijen leverden hun inzet. Wij willen datgene dat wij erin hebben gestoken, de 3,2 miljoen euro, terugkrijgen. Dat is een kerntaak dat wij dat terughalen, je steekt het erin maar niet om het weg te gooien. Het is niet de bedoeling dat de provincie de commerciële exploitatie op zich gaat nemen. Als SolaRoad markt gereed is en een grote vlucht neemt, dan stapt de provincie eruit. Hiermee heb ik alle vragen beantwoord.

2490

Tweede termijn

2495

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Als je Googlet, dan kom je uit bij diverse partijen die van tevoren al aangeven dat het een waste of money is om op deze wijze in duurzaamheid te investeren. Dan noem ik er een, dat is de heer Craig Morris van Renewals International. Die zegt: Laten wij hopen dat het nieuws van dit idee dat zo slecht is, snel wordt verspreid en dat het idee veel beter zou kunnen zijn om fietspaden te overdekken en op de daken zonnepanelen te leggen. Het rendement daaruit is navenant veel en veel groter.

2500 De heer **DE GRAAF** (CDA): Wij gaan toch niet meemaken dat wij hier gaan beslissen op een inventarisatie op internet? Dat is de grootste bron van de grootst mogelijke onzin en dat moeten wij toch niet bij deze discussie betrekken. Dat had ik niet van u verwacht.

2505 De heer **LEEVER** (ONH): Nee, maar wij gaan wel beslissen over een casus die u niet bestudeerd heeft, die bij de griffie ter inzage heeft gelegen. Dat vind ik zeer kwalijk. U beslist hier over een half miljoen euro belastinggeld terwijl u geen kennis heeft genomen van de businesscase die eerst in het Engels en pas vanaf vorige week woensdag in het Nederlands voor ons ter inzage heeft gelegen en waarvan maar 3 van de 55 Statenleden kennis hebben genomen.

2510 De heer **DE GRAAF** (CDA): Verwacht u van ons dat wij alle informatie en alle bijlagen over alle onderwerpen volledig doornemen? Beste mijnheer Leever, ik heb ook geen verstand van de kleur van asfalt.

2515 De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Dit is toch eigenlijk niet verantwoord dat u zich daar zo over uitlaat. Uw verantwoordelijkheid als Statenlid, als politicus, die over gemeenschapsgeld gaat en u zegt, moet ik van alles kennismaken? Dat is uw plicht, maar daar bezondigt u zich aan. Ik vind het jammer dat u dat zegt, ik had u altijd hoog staan, maar hiermee diskwalificeert u zichzelf. U zult begrijpen dat naar aanleiding van hetgeen ik gehoord heb ook van GS, wij niet zullen instemmen met het voorstel, mede om het feit dat al bewezen is dat het effect navenant nihil is

2520 en het geïnvesteerde kapitaal van een half miljoen euro op een andere manier adequater ingezet had kunnen worden op het gebied van duurzaamheid.

2525 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Voorzitter. Wij hebben het hier nog steeds over het deelnemen in een BV, wij gaan een soort semi-staatsbedrijf beginnen. Ik wil nog even iets opmerken over wat ik van mijn collega's gehoord heb. De PvdA zegt, kunnen wij op dezelfde manier als subsidieaanjager beginnen? Wordt dat dan voortaan Provincie Noord-Holland BV subsidieaanjager NV consolidated? Ik zie het verband echt niet. De VVD zegt, wij gaan nu innovatie faciliteren, maar volgens mij doen wij dat al decennialang als provincie. Leg me nou eens uit waarom wij daarvoor ineens een staats-BV moeten beginnen?

2530 Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Ik heb niet gezegd dat wij nu ineens in innovatie gaan investeren. Wij zeggen dat dit belangrijke innovatie voor de provincie is en dat daarin geïnvesteerd mag worden.

2535 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Dat heb ik goed van u begrepen, dat doen wij al jaren maar waarom moet dat nu ineens anders dan in het verleden via een BV? Ook naar D66 toe die zegt, het gaat hier niet om winst, het gaat om een beleidsdoel. Ik ken nog wel een stuk of 180 beleidsdoelen waar wij ook geen BV voor oprichten. Kortom, ik ben niet enthousiaster geworden over dit gedoe van de collega-Statenleden en dat geldt ook voor de gedeputeerde die zegt, wij gaan een actieve

2540 rol spelen. Dan zou ik denken wij hebben trouwens ooit voorgesteld om een provinciaal energiebedrijf voor duurzame energie te beginnen, dat is echt zinvol, daar kun je echt iets mee

bereiken. Als jullie allemaal zo nodig commercieel willen gaan, laten wij dan ook weer een eigen OV-bedrijf beginnen.

2545 De heer **DE GRAAF** (CDA): Ik ken een vervoersitem dat u ontzettend heeft gesteund, de Fast Flying Ferry, daar stond u wel achter.

2550 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Ja, wij vinden het verrichten van OV een overheidstaak, waarbij het bij de FFF precies zo was als bij het andere OV wat wij ook subsidiëren. Daar geven wij subsidie aan en stellen in het programma van eisen voorwaarden aan de subsidie. Als de ondernemer niet levert wat hij leveren moet, dan krijgt hij een strafboete, maar wij gaan toch niet zelf een BV
2555 veerboden beginnen? Daar valt best iets voor te zeggen, maar dan moeten we daar een beleidsdiscussie over gaan voeren wat wij zelf als overheidstaken willen uitvoeren en niet incidenteel nu ineens om mij nog steeds onduidelijke redenen, iemand in de bol geslagen is ad hoc een BV voor asfalt te beginnen. Want en dat is de belangrijkste vraag die niet beantwoord is, wat nu als deze BV geen winst maar verlies gaat opleveren?

2560 Mevrouw **VAN DUIJN** (PvdA): Voorzitter. Op een vraag hebben wij nog geen antwoord gehoord, blijft de investering bij de 500.000 euro en voor welke periode en of hier nog iets anders te verwachten valt. Heel veel vragen van ons allemaal. Daarom wil ik tegen mijn collega's zeggen, tijdens de commissievergadering zijn gewoon niet alle vragen beantwoord, ook vanwege de
2565 krappe tijd door alle onderwerpen die op de agenda stonden. Vandaar dat er nu veel vragen herhaald worden en het is fijn dat we op een deel antwoord krijgen. Ik heb tenslotte nog een belangrijke vraag. Nog niet iedereen heeft de businesscase gezien, is het mogelijk om met een maand of 2, 3 daar nog een keer op terug te komen zodat wij in ieder geval weten waarop wij besloten hebben?

2570 De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter, om bij het laatste aan te haken, voor mij ook een reden om nog iets te zeggen, los van dat het heel erg mooi is dat het CDA de deelfiets hier ter sprake brengt, dat kunt u niet vaak genoeg doen. Wij hebben inderdaad heel weinig tijd gehad om de businesscase te beoordelen. Er is een enorme Europese projectsubsidie uitgegeven, dat is echt major maar wij hebben ook vastgesteld met elkaar, hoe gaat het met het exitmoment? Hoe gaat het nou als we bij moeten investeren? Er zijn best wel een hoop vragen, helemaal niet erg als wij dit besluit genomen hebben, dit is gewoon een besluit dat wij met zijn allen met droge ogen en
2575 veel vertrouwen kunnen nemen, maar daarmee is het nog niet klaar. Als je 50% ondernemer bent in een innovatief product, dan heb je wel wat met elkaar af te spreken. Ik vind dat PS in de volgende commissie echt tijd moeten uittrekken voor hoe gaan wij dit met elkaar in goede banen leiden.

2580 De heer **LEEVER** (ONH): Ik hoor de heer Tijssens zeggen, wij kunnen als PS hierover met droge ogen een besluit nemen in positieve zin. Het valt natuurlijk in het niet bij degenen die zich tot op heden op een andere manier uitgelaten hebben over dit agendapunt.

2585 De heer **TIJSSENS** (D66): U heeft zich zo negatief uitgelaten dat ik gewoon niet meer de overtuiging heb dat ik u op dit dossier kan overtuigen.

2590 De heer **LEEVER** (ONH): Ik heb mij niet negatief uitgelaten, maar ik heb juist met nuchter verstand naar dit project gekeken en als u de businesscase bestudeerd had, dan had ik waarschijnlijk het gelijk aan mijn kant gehad.

2595 De heer **TIJSSENS** (D66): Het is zo ongelofelijk aanmatigend dat u in dit huis gaat kijken hoe bepaalde mensen zich hebben voorbereid. Mijnheer Leever, ik heb mij uitstekend voorbereid op dit debat. De heer Leever presteert het om tijdens het debat citaten van internet uit de mouw te schudden en andere Statenleden te verwijten dat zij hun werk niet goed doen. Vervolgens is het ook nog eens zo, dat als ik hier aangeef dat ik denk dat het een goede en verantwoorde investering is, de heer Leever tijdens zo'n inbreng zegt, terwijl hij het zelf zo heeft afgebrand. Ik ben daar wel benieuwd naar.

2600 De heer **LEEVER** (ONH): Als je wel je functie verricht om kennis te nemen van een geheim stuk bij de griffie, want het gaat tenslotte over een businesscase en een half miljoen euro belastinggeld, waarvan nu al als je de rapporten leest en je zoekt op internet naar allerlei acties die er geweest zijn met betrekking tot SolaRoad, blijkt dat je je niet aan de indruk kunt onttrekken dat het waste of money is om hier nog verder in te investeren.

2605 De **VOORZITTER**: Ik denk dat u uw standpunt helder heeft gemaakt. Mijnheer Tijssens, wilt u verder gaan met uw betoog?

2610 De heer **TIJSSENS** (D66): Excuus voorzitter, maar voor de zoveelste keer zegt de heer Leever, ik heb mij op de goede manier voorbereid en alle anderen niet en daar ben ik gewoon klaar mee. Statenleden zijn niet in dit huis om elkaar op die manier de maat te nemen en tegelijkertijd weinig echte argumenten in te brengen, maar 'het horen zeggen' in te brengen om iets af te fakkelen. Ik denk dat wij dat minidebatje wel gehad hebben. Ik ben aan het slot van mijn betoog, waarbij ik een klemmende oproep aan GS doe, komt u terug in de Staten om op commissieniveau goed met elkaar af te spreken, hoe gaan wij elkaar meenemen, hoe zorgen wij voor een exitstrategie, wat moet er gebeuren als het succes vraagt om extra kapitaal, heel veel vragen zijn nog niet beantwoord. De businesscase is een open verhaal. Als u uw investering alleen maar op een geschreven businesscase baseert, mijnheer Leever, dan raad ik u aan, ga nooit ondernemen want u bent al failliet voordat u begonnen bent.

2620 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Alles afpellend, komen wij tot de conclusie dat wij nu voor 500.000 euro extra in SolaRoad invloed kopen en een klein kansje hebben op het terugkrijgen van onze investering. Dat laatste klinkt als een Staatslot en daar zijn wij niet zo van. Het eerste zou een argument kunnen zijn, maar dan wil ik graag twee dingen van u weten. Ten eerste – en dat heb ik ook al in eerste termijn gevraagd – wat is de exitstrategie als het niet werkt en als wij invloed hebben als provincie, kunt u dan toezeggen dat u contact op gaat nemen met de

2625

provincie Utrecht en BAM en ervoor gaat zorgen dat wij dit project zo gaan aanvliegen dat wij elkaar niet gaan beconcurreren maar dat wij gaan samenwerken?

2630 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Ik moet zeggen dat het mij deugd doet dat er eindelijk eens een levendig debat is zo tegen het einde van het seizoen, maar dat terzijde. GS en de andere fracties hebben mij niet kunnen overtuigen om mee te gaan in dit voorstel. Ik vind het jammer, de PvdA riep, ga als wij dat ook gaan doen, bij andere projecten zoals fietsverbindingen et cetera, dan waren ze wellicht nog warmer te lopen maar dat is volgens mij een soort koppelverkoop. Ik vind het een principekwestie. Het mag dan wel een kerntaak zijn van de
2635 provincie, maar niet het middel om deel te nemen in een BV en zo te kijken of je de revenuen binnenhaalt wat wij zeer betreuren. Wij zullen absoluut tegen stemmen.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. De vraag is, welk risico lopen wij? Het risico vanaf het moment van toetreding is begrensd tot het aandeel in de startfinanciering van 500.000 euro. Als
2640 er nieuwe informatie is, dan komen wij uiteraard bij u terug. Het voorstel van de CU/SGP, u gaat toch wel met Utrecht praten? Dat is een ander project. Als er kennis en informatie gewisseld kan worden, dan is dat prima, maar dat is vanuit een andere techniek en invalshoek. Wij hebben geld gestoken in de techniek om te laten ontwikkelen en TNO wil daar patenten voor aanvragen. Wij willen ervoor zorgen dat wij met elkaar niet alleen de lasten dragen, maar als er revenuen komen,
2645 wij dat terugkrijgen. Wij willen ze dat laatste zetje geven, ik heb geschetst hoe de pilot loopt en wat de interesse is vanuit andere landen, welke offertes worden aangevraagd en wij hebben een ander beeld dan wat een paar van de mensen hier hebben geschetst over de marketingkansen. Wij zijn actief en daar bedoelen wij mee, actief in het stimuleren van innovatie, dat is wat wij doen. Daar hebben wij een belangrijke rol in. Wij hebben een lange weg te gaan om op het
2650 gebied van duurzaamheid en energietransitie zaken te regelen en dit is een prachtige kans die wij niet moeten laten lopen. Maar wij moeten ervoor zorgen dat wij het geld dat wij terugkrijgen, opnieuw kunnen investeren in nieuwe innovaties die wij keihard nodig hebben om de energietransitie vorm te kunnen geven. Meer antwoorden heb ik niet.

2655 De heer **TIJSSENS** (D66): Ik heb namelijk gevraagd en ik weet dat het een andere gedeputeerde aangaat, maar ik vroeg of GS bereid zijn om met de commissie nog eens in dialoog te gaan nadat wij dit besluit hebben genomen hoe wij met elkaar dit op de lange termijn goed gaan beheren en managen, want daar is behoefte aan.

2660 Gedeputeerde **GELDHOF**: U vraagt om op langere termijn te managen.

De heer **TIJSSENS** (D66): Het besluit is genomen.

2665 Gedeputeerde **GELDHOF**: Het is de bedoeling dat het op kortere termijn zo is dat wij er uiteindelijk uit kunnen stappen, dat is ons doel.

De heer **TIJSSENS** (D66): Het besluit nemen wij vandaag en daarna hebben wij iets met elkaar nog te doen om het goed te laten lopen voor de lange termijn. Dat bedoelde ik met mijn vraag.

2670 Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter, wij zien geen lange termijn, maar een korte termijn. Wij gaan ervan uit dat dit het laatste zetje is dat nodig is dat de markt het volledig oppakt en dan stappen wij eruit. Als er nieuwe informatie is gaan wij dat uiteraard met u delen in de commissievergadering.

2675 Mevrouw **VAN DUIJN** (PvdA): Voorzitter, nog even voor de duidelijkheid. Meerdere mensen hebben gevraagd, kunnen wij binnenkort nog een keer in de commissie terugkomen op de vragen die nu nog open liggen, ook naar aanleiding van de businesscase.

2680 Gedeputeerde **GELDHOF**: Als er vragen zijn naar aanleiding van de businesscase, dan moeten wij dat in beslotenheid gaan doen en dan moet u de vergadering hier op een andere manier gaan organiseren. Oh, het hoeft niet nu? U beslist waar u over discussieert, maar de vraag is in hoeverre dat nodig is. Als er nieuwe informatie is, dan komen wij natuurlijk naar u toe en dat zullen wij altijd doen in de commissie. Wij gaan uit van de korte termijn en niet van de lange termijn zoals D66 zegt.

2685 De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot de stemming. Verlangt iemand hoofdelijke stemming? Nee. Stemverklaringen?

2690 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij zijn niet tegen de pilot SolaRoad en die zal sowieso doorgang vinden, want daar hebben wij al 2,7 miljoen euro in gestopt. Wij vinden het echter doorslaggevend dat wij als overheid samenwerking zoeken met andere overheidsorganisaties die hetzelfde doel beogen en die toezegging hebben wij niet gehoord. Wij hebben tot twee keer toe geen antwoord gekregen op de vraag wat de exitstrategie is als het niet werkt. Wij zullen daarom tegen de deelneming in SolaRoad BV stemmen, niet tegen de pilot, maar tegen de deelneming.

2695 De heer **LEEVER** (ONH): Als succesvol zakenman wil ik aangeven dat ik duidelijk een visie heb over wanneer je geld moet investeren in projecten om een revolving fund te kunnen genereren. Ik voorzie dat helaas in dit project niet. Ik vind het erg jammer dat wij 500.000 euro in een bodemloos gat storten.

2700 De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Wij zien geen noodzaak om als provincie aandeelhouder te worden. Wij vinden dat de provincie zich aan de kerntaken moet houden en daar hoort bank of ondernemer spelen met belastinggeld niet bij. Zeer onverantwoord. Ook zijn wij het niet eens met het zogenaamde publieke belang, namelijk het versnellen van de energietransitie. Die
2705 transitie gaat de burger sowieso al veel geld kosten en het hoeft van ons niet te worden versneld, het mag eerder worden vertraagd en nog liever, worden afgeschaft.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Wij zijn niet tegen de pilot an sich maar wij vinden het middel van deelneming in een BV niet correct. Als je dat wilt gaan doen, als je je als overheid wilt
2710 gaan vergelijken met ondernemerschap, dan moet je een hele andere discussie gaan voeren en

niet ad hoc zoals nu gaan deelnemen in een BV waarvan ik absoluut niet denk dat er ook maar een cent aan revenuen uitkomt, maar dat terzijde. Wij zullen tegen stemmen.

2715 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Zoals men hier weet, kan ik ontzettend goed toneel spelen. Ik ben in een opzicht wel jaloers op echte acteurs, die namelijk in opdracht van de regisseur stande pede tranen kunnen laten vloeien. Dat kan ik niet, mijnheer Tijssens. Als hij zegt, wij gaan hier met droge ogen en vol vertrouwen dit voorstel aannemen, dan moet mijnheer Tijssens mijn tranen er maar even bij denken. Dit is een heel merkwaardig eendagskuiken wat hier ineens wordt gelanceerd. Wij zijn als SP groot voorstander van een goed debat over welke taken wij als
2720 overheid moeten uitvoeren. De gedeputeerde heeft onze argwaan die wij hadden, niet weggenomen, alleen maar aangewakkerd. Wij zullen tegen de voordracht stemmen.

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij over tot stemming over de voordracht. Wie is tegen? Dat zijn de fracties SP, PVV, ONH, 50plus, CU/SGP, de voordracht is aanvaard.

2725

11. Vragenuur

De **VOORZITTER**: Er zijn geen verzoeken om mondelinge vragen te stellen binnen gekomen. Wij gaan over tot de motie Vreemd aan de orde van de dag. Omdat de motie mijn portefeuille betreft,
2730 verzoek ik de heer Yurdakul het voorzitterschap over te nemen.

De **VOORZITTER** (Yurdakul): Wij gaan de motie behandelen. Het woord is aan de CdK.

2735 De heer **VAN DIJK** (CdK): Dames en heren, een zeer sympathieke motie, laat dat helder zijn. De motie betreft een belangrijk onderwerp want het is belangrijk dat alle Noord-Hollanders hun stemrecht kunnen gebruiken, ook als ze gehandicapt zijn. Het klopt dat de Kieswet recent is veranderd, daarom zijn de Statenverkiezingen van 20 maart de eerste verkiezingen waarvoor deze toegankelijkheidseis geldt. Dat is in de wet geregeld. De passage luidt als volgt: "B&W dragen er zorg voor dat alle in de gemeente aangewezen stemlokalen zodanig zijn gelegen en zo
2740 zijn ingericht en uitgerust dat kiezers met lichamelijke beperkingen zoveel mogelijk hun stem zelfstandig kunnen uitbrengen." Zoveel mogelijk betekent in de praktijk dat in de gemeente een alternatief stembureau wordt ingericht en aangewezen indien een bestaand stembureau lastig bereikbaar is. U hoort het al, B&W hebben de plicht dit uit te voeren en zij kunnen bijvoorbeeld ook mobiele stembureaus aanwijzen. "De burgemeester brengt een dergelijke aanwijzing
2745 tenminste 14 dagen voor de stemming ter openbare kennis." Nu is het zo dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor deze logistieke operatie van de verkiezingen, het is ook voor de verkiezingen van PS. Daar hebben wij als provinciale overheid geen directe rol bij, ook niet als er Statenverkiezingen worden gehouden, dus als een gemeente zijn stembureaus niet toegankelijk heeft gemaakt voor gehandicapten, dan kan de provincie daar in directe zin niets aan doen, maar
2750 het is wel een belangrijk onderwerp. Ik kan mij voorstellen dat wij als provincie de gemeenten in Noord-Holland binnenkort hierop wijzen en daar wil ik aankomende vrijdag mee beginnen, want zoals u weet is het gebruikelijk dat ik na de Nieuwjaarsreceptie een diner heb met de burgemeesters en ik zeg u toe dat ik daar nadrukkelijk de burgemeesters zal verzoeken om zich

aan de Kieswet te houden. Daar waar het niet goed loopt, zal ik in de toekomst niet schromen om
2755 daar een brief over te schrijven.

De **VOORZITTER**: Is er nog behoefte aan het in stemming brengen van de motie?

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik dank voor het advies van de heer Van Dijk, maar betekent het dat u
2760 hem ontraadt, en dat u als advies meegeeft dat u het onder de aandacht brengt bij de
burgemeesters? Dat het een verantwoordelijkheid is van B&W had ik zelf al gevonden, maar het
gaat erom dat u dat actief gaat uitdragen tot maart.

De heer **VAN DIJK** (CdK): Ik ontraad de motie omdat het niet onze wettelijke plicht is om het te
2765 doen, maar ik geef aan dat het heel zwaarwegend is en dat wij er allemaal ambassadeur van
zouden moeten zijn zoals wij hier zitten. Ik zeg u toe dat ik alles zal doen als CdK om de
burgemeesters erop aan te spreken. Ik ga dat aanstaande vrijdag doen. Daar waar wij de indruk
hebben dat het niet goed geregeld is, gaan wij in ieder geval met een brief B&W wijzen op hun
wettelijke plicht vanuit de Kieswet om dit te regelen, maar in eerste instantie doe ik dat
2770 aankomende vrijdag bij het diner. Ik zal de zorgen van PS aangeven dat het vooral goed geregeld
is.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik neem wel genoegen met uw antwoord. Dank u hartelijk.

2775 De **VOORZITTER**: Daarmee is de motie ingetrokken.

12. Sluiting

De **VOORZITTER** (Van Dijk): Dames en heren, wij komen aan het einde van de vergadering. Ik wil
2780 u bedanken voor het constructieve debat van vandaag en voor het geduld dat u zo nu en dan met
de voorzitter had die zo nu en dan zat te stoeien met het knopje, maar ik denk dat dat in de loop
der tijd een stuk beter zal gaan. Ik hoop dat ik een aantal van u straks nog even zal zien in de
Johan Remkeszaal waar we iets kunnen drinken en wellicht nog even napraten. Ik wens de heer
Van Straaten heel veel succes met zijn verhuizing. Wij nemen afscheid als wij ook van de andere
2785 Statenleden afscheid nemen, maar ik wens hem heel veel succes in die andere iets minder mooie,
maar wel mooie provincie. Voor straks hoop ik u nog even te zien bij de borrel. Ik sluit de
vergadering om 17.45 uur.

2790